Tsz.: 554 TT/2022

BORGÁTA

KÖZSÉG

TELEPÜLÉSTERVE

Vas vármegye állami főépítésze hiánypótlási felszólításának megfelelően kiegészítve

2023 augusztus

../2023.(…..)számú képviselő-testületi határozattal elfogadva

és ./2023.(…….) önkormányzati rendelettel megállapítva

ARCHIGRAF BT.
TELEPÜLÉS ÉS ÉPÜLETTERVEZÉS
9730 Kőszeg, Malomárok u.17.
Tel.: 94/509-400; 30/247 7794
E-mail: mail@archigraf.t-online.hu

554 - TT/2022

BORGÁTA KÖZSÉG

TELEPÜLÉSTERVE

2022

Felelős településrendező tervező:

Godavszky Beáta | építészmérnök
ARCHIGRAF Bt. Kőszeg
TT-1 18-0218

Ügyvezető igazgató:

Szabó Gábor
ARCHIGRAF Bt. Kőszeg
É 18-0053
építész üzemmérnök

Tájtervezők:

Szily Adrien
Táj- és kertépítő mérnök
magántervező
Szombathely
TK 18-0055/06

Varga Dalma
okl. tájépítész mérnök
Nick
TK/20-0183

Közlekedéstervező

Tóth János
Linakron Kft.
Zalaegerszeg
TKö/20-0183
Közlekedésépítő mérnök

Közműtervező

Víz-, gázellátás, szennyvíz, csapadékvíz elvezetés

Ferencz Attila
Linakron Kft.
Zalaegerszeg
TV-T/20-0184
vízépítő mérnök

Környezeti értékelés

Illyés Zsuzsanna
K1/ K1-01 5028
Tk1/ TK1-01 5028
Tjv/ Sz-014/2011
kert és tájépítész mérnök
Budapest

Hírközlés

Baranyai Péter
TH-T 19-0762
Balatonalmádi
villamos mérnök

Elektromos energia ellátás

Sándorfi Zsigmond György
TE-20-0097
villamos mérnök Zalaegerszeg

KÉSZÜLT BORGÁTA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT MEGBÍZÁSÁBÓL.

TARTALOMJEGYZÉK

1. ELŐZMÉNYEK

1.1 A területre vonatkozó érvényes rendezési tervi elhatározások

Főépítészi nyilatkozat

Az önkormányzat tervezést indító határozata

2. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

2.1 Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok

2.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések

2.3 Területrendezési követelmények

2.4 Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése

2.5 A település demográfiai helyzete

2.6 A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások

2.7 A település gazdasága

2.8 Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés

2.9 Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat

2.10 Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata

2.11 Környezeti állapot jellemzők

2.12 A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat

2.13 Közlekedés

2.14 Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás

2.15 Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

3.TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

3.1 ../2023.(….) számú képviselő-testületi határozat

3.2 Jövőkép

3.3 Stratégia

3.4 Cselekvési program

3.5 Borgáta község fejlesztési tervlap M = 1:grafikus

4.ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

4.1 Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója

4.2 Településrendezési javaslat

4.3 Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére

4.4 Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás

4.5 Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat

Közműtérkép

4.6 Védelmi és korlátozó elemek (veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjű területek; védőterületek, védősávok; a táj, a természeti és az épített környezet, a környezeti elemek védelmével kapcsolatos korlátozások területei)

4.7 A módosítással érintett területek bemutatása

4.8 A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása

4.9 A módosítással érintett területekre a biológiai aktivitásérték számítása és eredménye

4.10 Környezeti értékelés

5. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV

5.1 Borgáta Községi Önkormányzat Képviselő-testületének ./2023.(….) önkormányzati rendelete Borgáta község helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről

5.2 Borgáta község szabályozási terve M = 1: 5000

1. ELŐZMÉNYEK

1.1 A területre vonatkozó érvényes rendezési tervi elhatározások

Borgáta község nem rendelkezik hatályos településrendezési tervvel.

1.2 A településterv készítésének célja és indoklása

A község képviselő testülete az új jogszabályi környezetnek megfelelő, a teljes igazgatási területre kiterjedő településterv készítését határozta el A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Kormány rendelet szerint.

1.3 Az ismételt véleményezés szükségessége

Vas vármegye állami főépítésze az alábbiak pótlására szólított fel:

1.3.1 „A megalapozó vizsgálatot, az alátámasztó munkarészt, valamint a Szabályozási tervet ki kell egészíteni a villamosenergia hálózattal kapcsolatos szakági munkarészekkel.”

A munkarész annak ellenére, hogy a szakági tervező elkészítette, a dokumentációból sajnálatosan kimaradt. Jelen véleményezési anyag már tartalmazza.

1.3.2 „ Az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013.(VII.11.) Korm. rendelet 14,§.(5) bekezdése kimondja, hogy a településrendezési tevékenység során létrejött dokumentáció aláíró lapja tartalmazza a feladat elvégzésében részt vett összes tervező nevét, szakképzettségét,szakmai címét, névjegyzéki jelölését és – legalább egy példányon - a tervező saját kezű aláírását.”

Az előírás szerinti sajátkezű aláírásokkal ellátott aláíró lap eredeti példánya át lett adva az állami főépítész asszonynak, a dokumentáció annak szkennelt példányát tartalmazza.

1.3.3 „A településrendezési terv tervlapja tartalmazza a településtervező és a szakági településtervezők nevét és névjegyzéki jelölését.”

A tervlapokra az összes résztvevő tervező neve és névjegyzéki száma rá lett vezetve.

1.3.4” Kérjük megküldeni a Fejlesztési tervet elfogadó önkormányzati határozat tervezetét a csatolandó mellékletekkel együtt.”

A fejlesztési terv munkarész az elfogadó határozat tervezetével ki lett egészítve.

K I V O N A T

Borgáta Község Önkormányzatának Képviselő-testülete **2022. szeptember 16-i** ülésének jegyzőkönyvéből:

HATÁROZAT:

40/2022. (IX.16.) képviselő-testületi határozat:

Borgáta Község Önkormányzatának Képviselő-testülete településterv (településfejlesztési terv és a településrendezési terv) elkészítését határozza el. Borgáta Község Önkormányzata hatályos településfejlesztési koncepcióval, településrendezési eszközökkel nem rendelkezik, így az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (3) bekezdésének e) pontja szerinti követelmény jelenleg nem állapítható meg.
Borgáta Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a településrendezési eszközök elkészítésére vonatkozó főépítészi feljegyzést a mellékletben foglaltak szerint elfogadja.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

A kivonat hiteléül:

Jánosháza, 2022. szeptember 20.

JÁNOSHÁZI KÖZOS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

(dr. Balás Endre)
jegyző

2. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

2.1) Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok

Borgáta Kemenesalján, a Kodó-patak mentén fekszik,Sárvártól 15 kilométerre délkeletre. Déli határszélén emelkedik a 220 méter magas Kis-Somlyó hegy.

A településen lakott területeitől néhány száz méterre délre áthalad a 84-es főút, így ez a legfontosabb közúti megközelítési útvonala az ország távolabbi részei irányából. A település központontján azonban csak a 8415-ös út halad végig, ezen érhető el keleti irányból Csögle - Boba felől is. Közigazgatási területét délen, egy rövid szakaszon érinti még a 8457-es út.

Közigazgatásilag Borgáta a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik. Alapfokú oktatás (óvoda, általános iskola) Bobán van. Magasabb szintű oktatási intézményekbe Celldömölkre és Sárvárra Járnak a gyerekek.

2.2) Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések és területrendezési követelmények:

Vas Megye Területrendezési Terve mellékleteinek az adatszolgáltatási fázisban rendelkezésre bocsátott, Borgáta igazgatási területére kiterjedő kivágatain lett vizsgálva az, hogy az igazgatási területet milyen mértékben érintik az egyes térségi területfelhasználási kategóriák és országos övezetek. Tekintettel arra, hogy a község nem rendelkezik településrendezési tervvel, megfelelési vizsgálati alapnak a község igazgatási területének művelési ágak c. térképét tekintjük. A vizsgálat eredménye és az önkormányzat tervei szerint alakul ki a településfejlesztési terv.

Vas Megye Térségi Szerkezeti Terve:

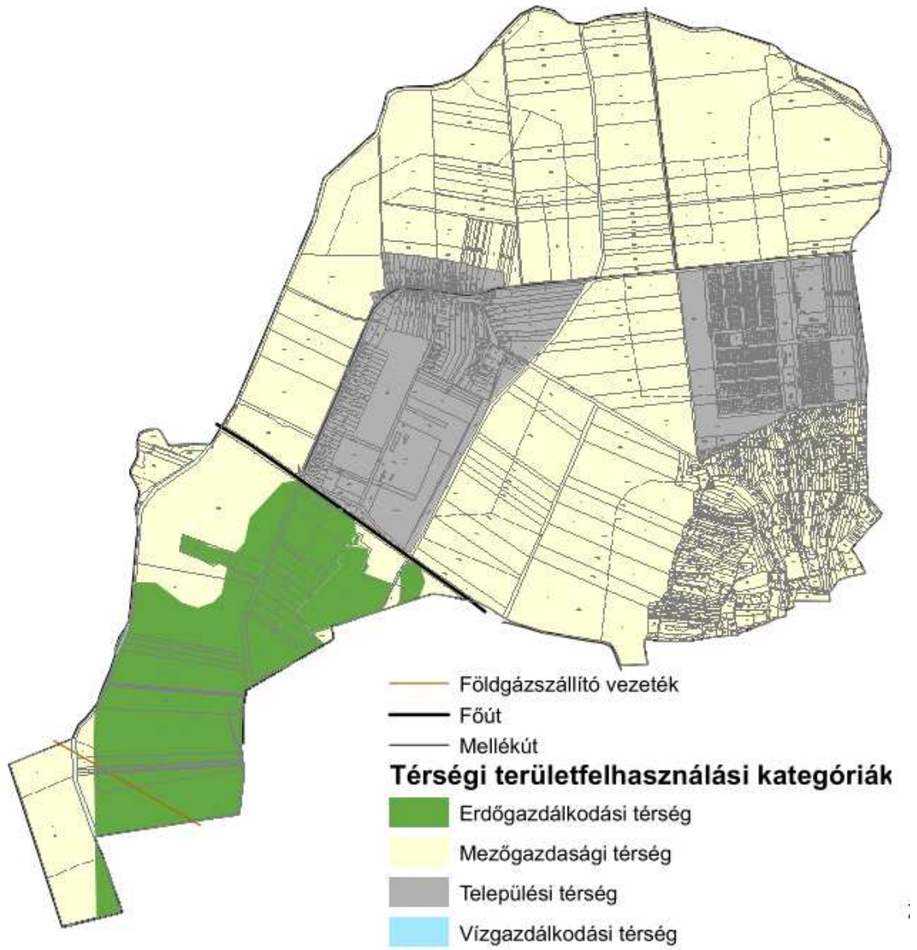

- Mezőgazdasági térség: az országos és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe elsősorban szántó, gyep – ingatlan-nyilvántartás szerint rét, legelő művelési ágba sorolt területek –, szőlő, gyümölcsös és kert területek tartoznak, és amelyen a mezőgazdasági funkció hosszú távú fenntartása indokolt
- Települési térség: az országos és a megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépítésre szánt területek tartoznak.

Vizsgálat összegzése

Alapvető kérdés a települési térség nagyságrendjének jövőbeni megfelelése. Az ország szerkezeti tervén ábrázolt települési terület mind a lakóterület, mind az üdülőterület környezetében ábrázol a jelenlegi belterülethez képest többlet területet, amely hosszútávon biztosítja az esetleges fejlesztési igényeket. A község távlati terveiben jelenleg nem szerepel belterületbe vonás.

Országos övezetek és a 9/2019.(VI.14.)MvM rendelet vonatkozó rendelkezései

Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezete

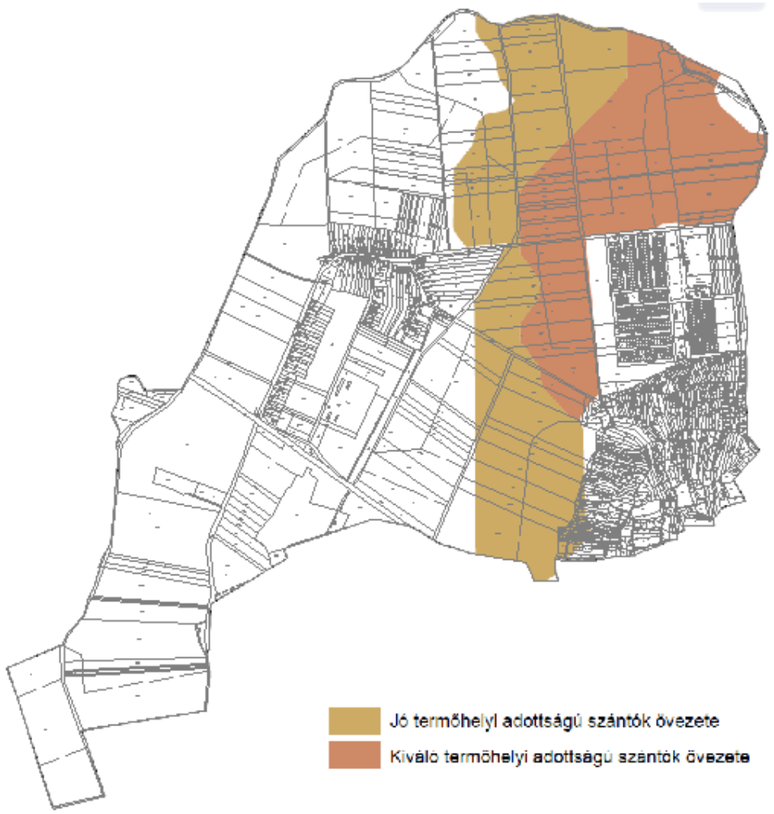

a 9/2019.(VI.14.)MvM rendelet vonatkozó rendelkezései

2. §. (1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban - a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett - a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.
(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Vizsgálat összegzése
A kiváló termőhelyi adottságú területeket a fürdő és üdülőterület bővítése nem érinti. a fejlesztési terven mezőgazdasági terület, szántó területfelhasználási besorolást kapnak.

Erdők övezete

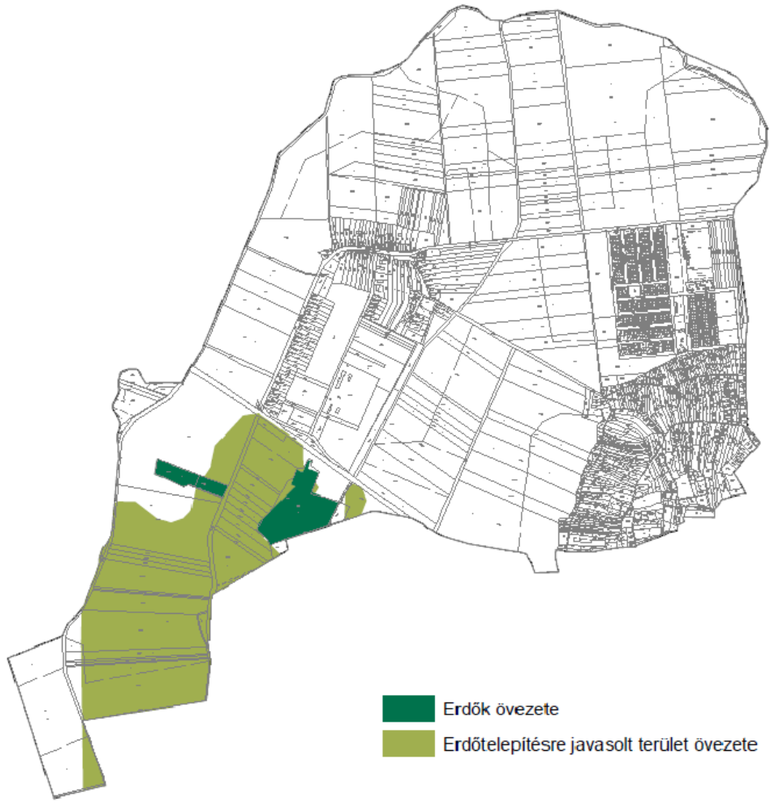

- Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia.

a 9/2019.(VI.14.)MvM rendelet vonatkozó rendelkezései

3. § (1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

Vizsgálat összegzése
Az erdők övezetének kiterjedése azonos az alaptérképen 059/5, 065/1 és 065/8 hrsz telkekkel, melyeknek művelési ága erdő. A fejlesztési terven ennek megfelelően lesz jelölve.
Erdőtelepítési szándékról nincs információ.

Tájképvédelmi terület övezete

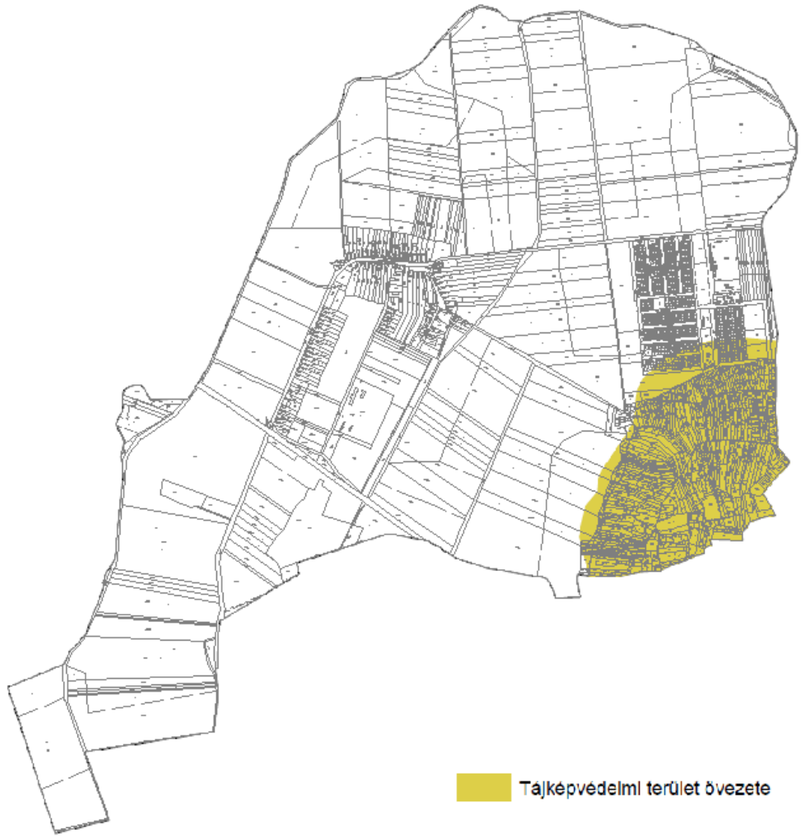

Az övezetbe tartozó település településszerkezeti tervében csak olyan (OTÉK szerinti) területfelhasználási kategória jelölhető ki, továbbá helyi építési szabályzatában és szabályozási tervében csak olyan építési övezet hozható létre, amely a tájképi értékek fennmaradását nem veszélyezteti. Az övezet által érintett területen meg kell határozni az ott elhelyezett építmények tájba illesztésére vonatkozó szabályokat. Ennek ellenőrzéséhez a tájképet jelentősen megváltoztató építmények terveihez és a tájképet jelentősen megváltoztató beruházások előkészítő terveihez látványtervet is kell készíteni.
Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.
Az övezetben közművezetékeket és járulékos közműépítményeket tájba illesztett módon, a tájképvédelmi célok megvalósulását nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával - beleértve a felszín alatti vonalvezetést is - ajánlott elhelyezni.
Az övezet területén, mind a már beépült, mind a nem beépített területeken, biztosítani szükséges a tájképi adottságok, a történelmileg kialakult tájhasználat, művelési mód, művelési ág arány, építési szokások megőrzését.

Vizsgálat összegzése
Az övezet a Kissomlyó hegy területére terjed ki, területfelhasználási besorolása kertes mezőgazdasági terület lesz. A tájképvédelmi követelményeket a Településképi rendelet írja elő.

Ásványi nyersanyagvagyon övezete

Az ásványi nyersanyag gazdálkodási terület övezetének kijelölése során figyelembe kell venni, hogy külszíni művelésű bányatelek csak a magterület és az ökológiai folyosók területén kívül jelölhető ki.
Vizsgálat összegzése
Ökológiai hálózat magterületének övezete Borgáta igazgatási területét nem érinti, azonban a tájképvédelmi és turisztikai szempontokra tekintettel bányanyitás nem javasolható, ilyen szándék a terv előkészítése során nem merült fel.

Egyedileg meghatározott megyei övezet
Turisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete

A turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezetével érintett települések településfejlesztési koncepciója, integrált településfejlesztési stratégiája és településrendezési eszközei készítése, felülvizsgálata, valamint módosítása során a turisztikai fejlesztések (a párhuzamos fejlesztések elkerülése érdekében) a térségi szempontok figyelembevételével, a koordinált tervezés keretében, valamint a folytonosságot biztosító nyomvonalak megteremtésével valósítható meg.
Vizsgálat összegzése

A fürdő jelenlegi és távlati működését és fejlesztését a községi önkormányzat szervezi és határozza meg. Döntött a medencék lefedéséről és a fürdő, valamint az üdülőházak területének bővítéséről. Jelen terv ezen döntésekre alapozva készül.

2.3) Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése
Borgáta község nem rendelkezik hatályos településrendezési tervvel.
Településképi arculati kézikönyve és Településképi rendelete van.

2.4) A település demográfiai helyzete
Az utóbbi évek lakónépesség száma:

2021.01.01. 185	2016. 01.01. 171
2020.01.01. 191	2015.01.01. 179
2019.01.01. 172	2014.01.01. 129
2018.01.01. 162	2013.01.01. 134
2017.01.01. 162	2012.01.01. 136

Az adatokat tekintve megállapítható, hogy a község népességszáma emelkedik.

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 90,4%-a magyarnak, 1,8% németnek, 0,9% cigánynak, 0,9% szlovénnek mondta magát (7% nem nyilatkozott; a kettős identitások miatt a végösszeg nagyobb lehet 100%-nál). A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 35,1%, református 5,3%, evangélikus 39,5%, felekezet nélküli 3,5% (16,7% nem nyilatkozott)

2.5) A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások

2.5.1) Igazgatási intézmények
- Önkormányzat Jánosháza
- Építési hatóság, egyéb okmányok intézése Sárvár
- Rendőrség Celldömölk
- Tűzoltóság Sárvár

2.5.2) Egyházi intézmények
- Evangélikus Lelkészi Hivatal Kissomlyó
- Római Katolikus Plébánia-hivatal Káld

2.5.3) Közintézmények
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Sárvár
- APEH megyei Igazgatóságának Kirendeltsége Celldömölk
- Földhivatal Celldömölk

2.5.4 Civil szervezetek
Szövetségek és Egyesületek: Apró Királyságért Egyesület, alapítás éve 2018, cél a település kultúra fejlesztése.

2.5.5 Oktatási intézmények
- Óvoda helyben nincs, a település a bobai óvodához tartozik
- Általános iskola helyben nincs, a település a bobai általános iskolához tartozik
Középiskolába Celldömölkre, Sárvárra, Szombathelyre utaznak a gyerekek

2.5.5 Művelődési intézmények
- A Községi Könyvtárat a Kultúrházba telepítették át
- A volt Könyvtár épületében alakították ki Helytörténeti gyűjteményt
- Közművelődési közösségi színtér - van
- Alkotó művelődési közösségek (szakkörök): Heti 1 alkalommal egészségformálás

2.5.6 Egészségügyi létesítmények
- Felnőtt háziorvosi ellátás: Egyházashetyei háziorvosi körzet, Egyházashetyén naponta, helyben heti egy alkalommal van rendelés.
- Iskola és ifjúság-egészségügy: Bobai védőnői szolgálat
- Ügyeleti ellátás: Celldömölk
- Országos mentőszolgálat: Celldömölk
- Szakorvosi Rendelőintézet: Celldömölk
- Kórház: Szombathely
- Bölcsődei ellátás: nincs
- szociális ellátás, idősek klubja: nincs
- Közétkeztetés: Lakos Ádám Evangélikus Szeretetszolgálat, Boba

2.6) A település gazdasága
- Ipar nem települt Borgátára, helyi kisvállalkozók sincsenek
- Szolgáltatások: szezonális, vendéglátás, fürdő
- Kereskedelem: boltok
- Vendéglátás: éttermek, cukrászdák vannak
- Idegenforgalom: a kereskedelmi szálláshelyek száma: 17 és 2 panzió van. Jelentős helyi rendezvények főként nyáron vannak.
Vállalkozók a megvehető házakat megvették, 30% külföldi tulajdonban van, ők többnyire egész évben itt tartózkodnak, jó az együttműködés a helyi közösséggel.
- Mezőgazdaság
Főállású mezőgazdasági vállalkozók 1fő.
Szántók művelői és tulajdonosai nem azonosak.
Gyümölcsösök, zártkertek gondozottsága gyenge, hozzávetőlegesen 50%-a a kerteknek felhagyott.

2.7) Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés
Karbantartó, falugondnok van helyben.

2.8) Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat

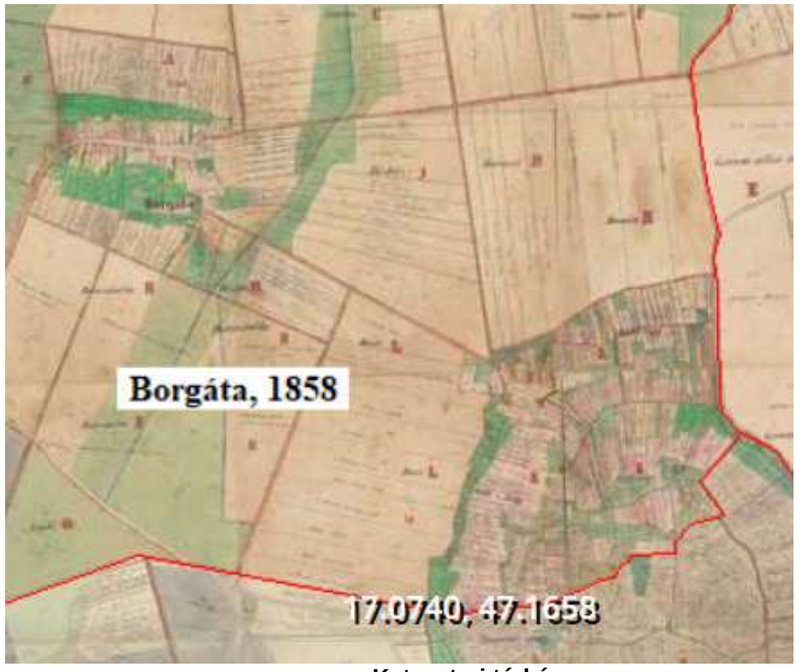

Kataszteri térkép

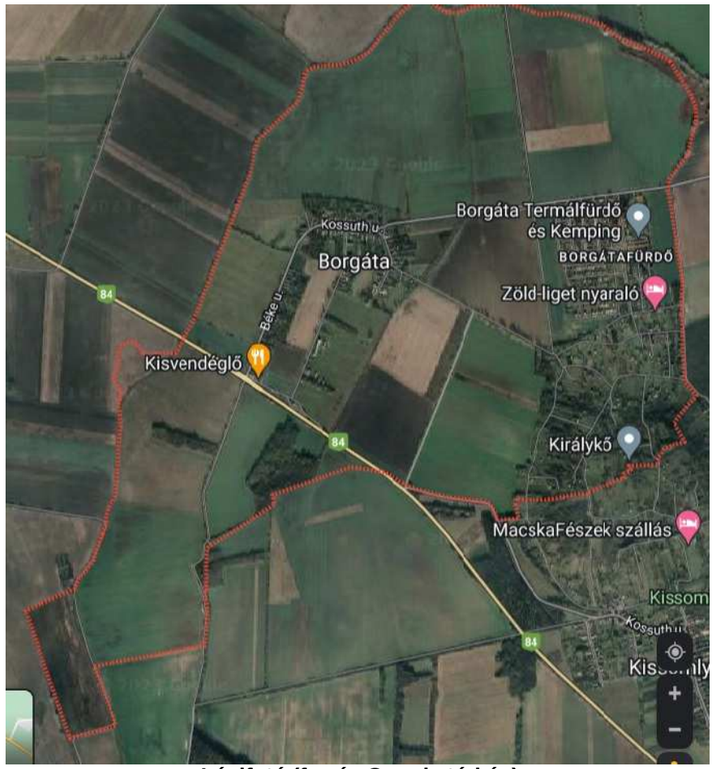

Légifotó (forrás Google térkép)

Borgáta beépítésre szánt területe két különálló részből áll: Borgáta községből valamint a termálfürdőből és a hozzá csatlakozó üdülőtelepből.

A község a 84. számú főútról közelíthető meg a Béke utcán, amely ívesen elhajolva Kossuth Lajos utca lesz. A Béke utca csak a keleti oldalán van beépítve, a Kossuth Lajos utca a régebbi községrész főutcája, amely merőlegesen elfordulva Kossuth térként folytatódik.

A Béke utca a szomszédos szántóföldről nézve, jobboldalt háttérben a Kissomlyó hegy

Betekintés a Béke utcába, balszélen egy vendéglő

A Kossuth Lajos utca az íves szakasz végétől keleti irányba a községközpont felé tekintve

A főutcából déli irányban fésűszerűen a Mező, a Petőfi és a Deák Ferenc utca ágazik ki.

A Petőfi Sándor utca a Kossuth térről nézve

Termálfürdő, kemping, üdülőházas üdülőterület

A fürdő nagy parkosított zöldfelületen lévő egy, jelenleg fedetlen medencével rendelkezik. Bejárata mellett vendéglátóhelyek, keleti oldalán kemping helyezkedik el. A szemközti területen fásított, árnyékos autóparkoló fogadja az idelátogatókat.

A fürdő bejárata

A fürdő előtti parkoló

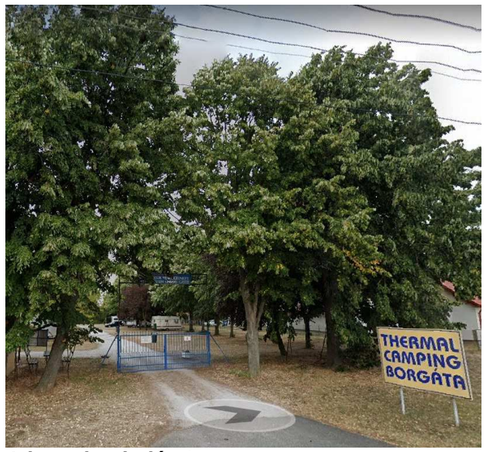

A kemping bejárata

A Napsugár utca az üdülőtelepen

A fürdő és a kemping két oldalán nagykiterjedésű , szigorú mértani rend szerint felosztott azonos nagyságú telkekből álló üdülőterület van. A telkek mindegyike be van építve.

2.10) Környezeti állapot jellemzők

Borgáta Vas vármegyében Sárvártól délkeleti irányban mintegy tizenöt kilométernyi távolságban található település.

Borgáta a Kemeneshát területén, az Alsó-Kemeneshát kistájon helyezkedik el.

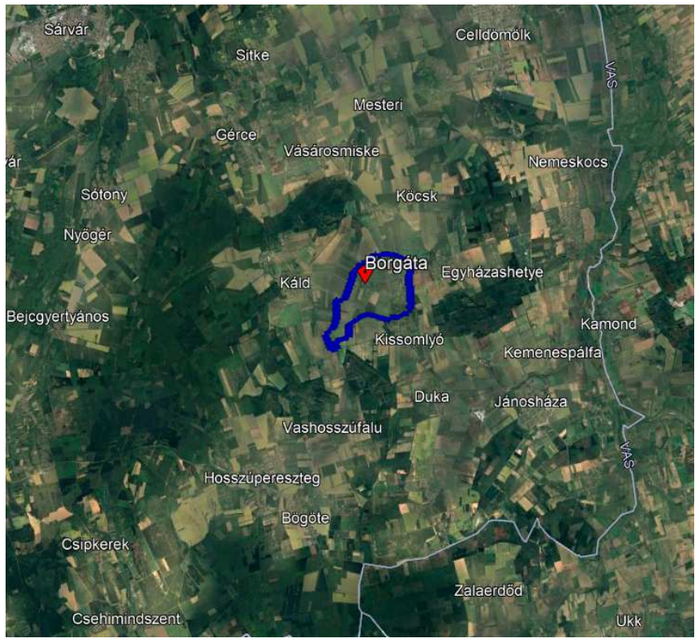

A település elhelyezkedése (GoogleEarth)

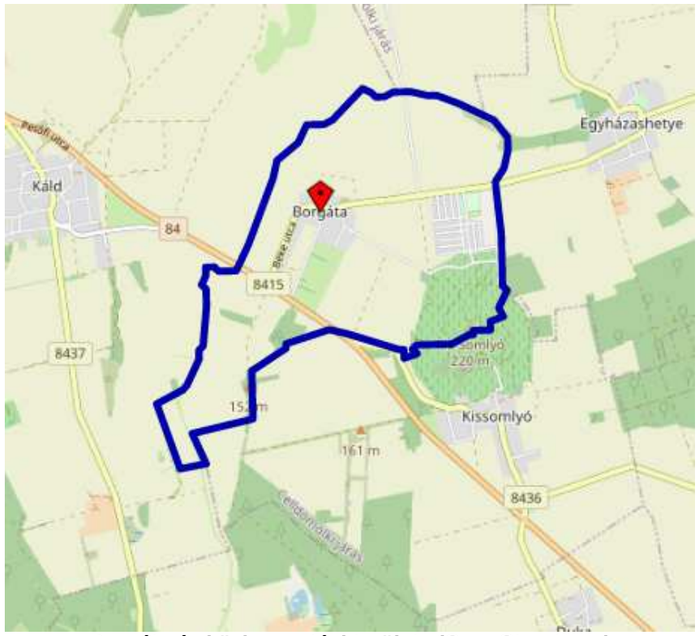

Borgáta és közigazgatási területe (OpenStreetMap)

Domborzat

A Kemeneshát Kám-Csipkerek vonalig terjedő ÉK-i része a Marcal és a Rába között. Kevésbé tagolt, egységes fennsíkjellegével tűnik ki. Magassága változó, miként domborzata sem egységes, és lejtősödése sem egyenletes.

A Sárvíz völgyétől a Rábaközig felszíne 240 m-ről fokozatosan 125 m-re alacsonyodik.

Leghomogénebb területe a Sárvár-Marcaltő közötti vonulata, a Cser. Asztal simaságú felszínét átlagosan 10 m vastag, laza Rába-kavics fedi. A kis szintkülönbségek miatt lefolyása gyenge, mert a laza kavics és a feküjébe települt vastag (20-30 m), keresztrétegzett folyóvízi homok minden vizet elnyel, tehát jó vízvezető és víztározó.

Földtan, talaj

A medencealjzat változatos összetételű, de főleg mezozoos kőzetekből áll. Mivel a kistáj a Rába-vonaltól DK-re fekszik, már a Dunántúli-középhegységi egységhez tartozik. A 3-4 km mélységben található medencealjzatra jelentős vastagságú közép- és késő-miocén üledékek települtek. A késő-pannon, 3-3,7 millió éves vulkanizmusához kötődik a Ság-hegy réteg vulkánja, továbbá a kiszórt vulkáni anyagból létrejött tufagyűrűk.
Felszínközeli földtani felépítésében a keresztrétegzett folyóvízi homoknak és az idős Rába-kavicsnak van a legnagyobb szerepe. Utóbbi vastagsága a Rába menti magaspart peremén az 50 m-t is meghaladja. A Ság tanúhegye bizonyítja az igen jelentős pleisztocén kori széleróziót: környezetéből nagy vastagságban (50-350 m) pusztultak le pannon és pleisztocén üledékek. A településre is a homoknak van jelentős szerepe.
A Rába pleisztocén teraszokkal szegélyezett, nagy kiterjedésű kavicstakarójára települt, iszapos-löszös-homokos, 1 m-nél vékonyabb takaróján képződött agyagbemosódásos barna erdőtalajokra az élénkvörös, vaskolloidokkal összecementált „B" szint jellemző, amely vízzáró és lerontja a talaj vízgazdálkodását.

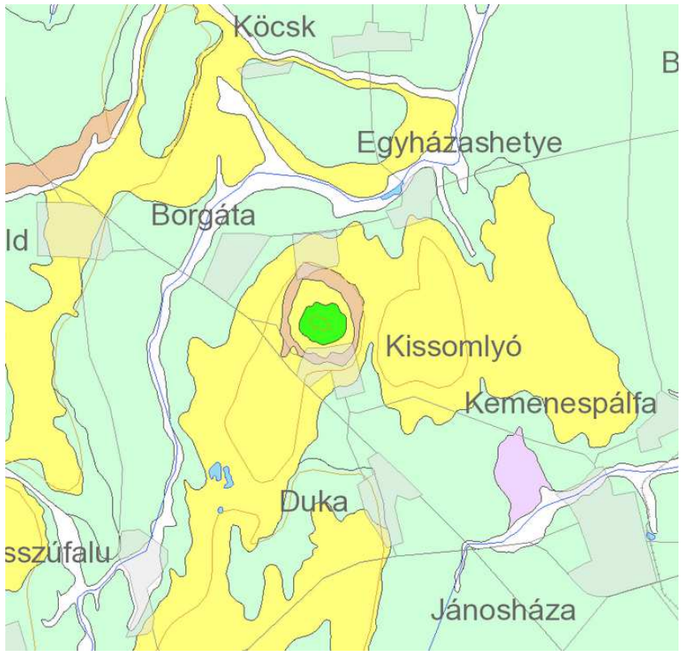

A térség felszíni földtani térképe

Területhasználatok a településen

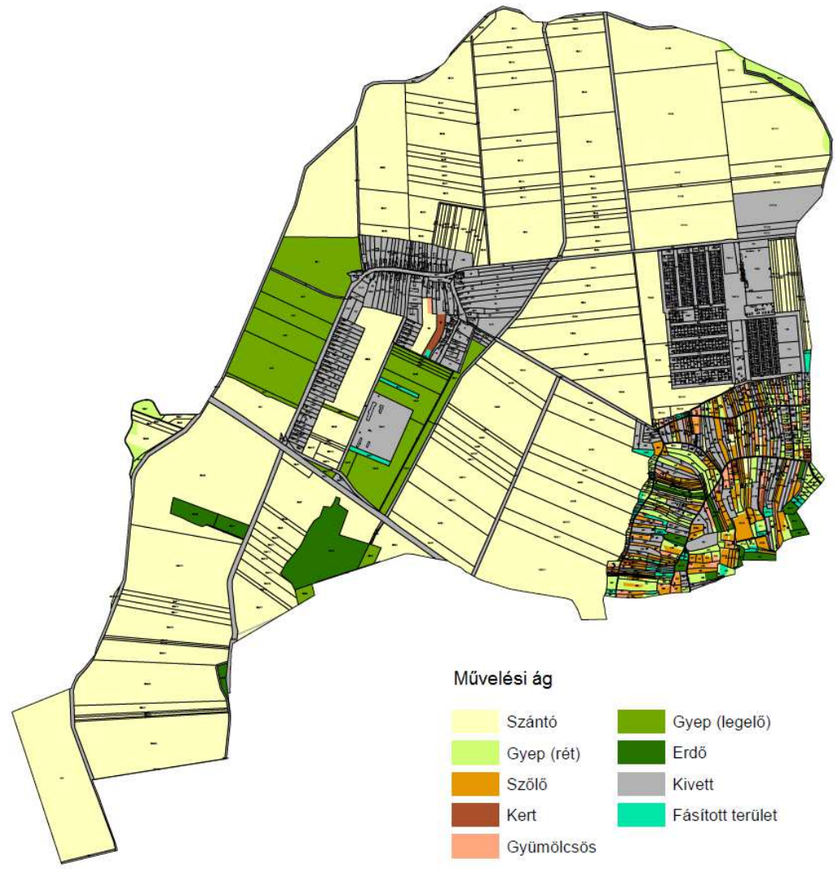

Éghajlat, vízrajz, vízvédelem

Mérsékelten hűvös-mérsékelten száraz éghajlatú kistáj.
Az évi napfénytartam 1920 és 1950 óra közötti. A nyári hónapokban 760, télen 185 óra körüli napsütést élvez a táj. Az évi középhőmérséklet 9,8-10,0 °C körüli. A fagymentes időszak hossza ápr. 12-14. és okt. 23-25. között mintegy 190-194 nap. A nyári legnagyobb felmelegedés átlagos értéke 33,0-33,5 °C, a téli legerősebb lehűlésé -17,0 °C körüli.
Az évi csapadékátlag 630-660 mm körüli. Az átlagos maximális hóvastagság 18-22 cm.
Az É-i és a D-i a leggyakoribb szélirány, az átlagos szélsebesség 3 m/s körüli.

Felszíni víz:
Ny-i fele a Rába, a K-i a Marcal vízgyűjtő területéhez tartozik. A Rába felől a magasra emelt kavicsplatóról egyetlen állandó vízfolyás sincs.
A Marcalba folyik le a Kodó-patak, ami Borgáta nyugati és északi közigazgatási határán halad végig. A Kodó a Marcal legnagyobb bal oldali mellékvize. Vízgyűjtője a Kemenesalja középső részén terül el, nyugati szegélyén a Kemeneshát dombhátsága is hozzátartozik. Hosszúpereszteg mellett ered, és Nemeskocstól északkeletre találkozik a Marcallal. A Kodó-patak nagyvízi hozamát 33 m^3/ s-ra becsülik. A vízhozamok nagy szélsőségek között ingadoznak. A száraz kavicstakarónak veszteséges a vízháztartása.
A vízminőség még jónak tekinthető. A kistáj 8 kis tavának a területe 7 ha, ugyancsak erős vízszintingadozással.

Felszín alatti víz:
A „talajvíz" általában 4 m vagy még nagyobb mélységben helyezkedik el. Kivétel a patakvölgyek területe, ahol 2 m-re is megközelíti a felszínt.
Vegyi jellege kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos.

A rétegvíz készlet általában mérsékelt, de a kb. 100 m mély artézi kutakkal helyenként mégis jelentős vízhozamokat nyernek. Borgátán 47 °C hőmérsékletű hévizet találtak.

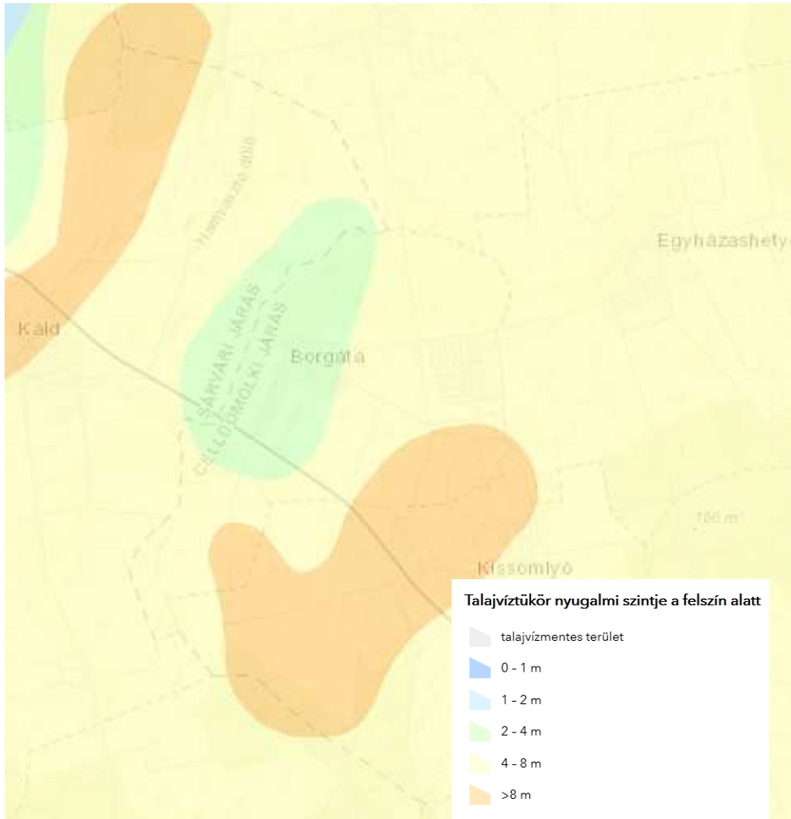

Borgáta közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete szerint érzékeny besorolású.
Talaj és talajvízvédelem szempontjából kockázatosnak számító nagylétszámú állattartás nem történik a településen.

Levegőtisztaság-védelem
A levegő minőségének egyik meghatározó tényezője a települési légszennyezési kibocsátás. A többi településhez hasonlóan a légszennyezőanyag kibocsátások elsősorban a lakossági és közületi gázfelhasználáshoz, a közlekedésből adódó levegőszennyezéshez, valamint az ipari létesítményekhez és szolgáltatói tevékenységekhez kötődnek, melynek hatásait tompíthatja, illetve ronthatja az adott település környezeti adottsága.
Levegőminőség szempontjából érzékeny területnek tekinthető az országos jelentőségű természetvédelmi terület. Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet alapján Kéthely érzékenynek minősül.
A település közigazgatási területére a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet alapján meghatározott határértékek vonatkoznak.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. sz. melléklete alapján a 10. (Az ország többi területe) légszennyezettségi zónába tartozik, ahol a:

- kén-dioxid: F
- nitrogén-dioxid: F
- szén-monoxid: F
- szilárd (PM10): E

A kén-dioxid, nitrogén-dioxid és szénmonoxid tekintetében a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladhatja meg, szilárd szennyezés esetén pedig a felső és alsó vizsgálati küszöb között lehet.
A közúti közlekedésből adódó légszennyezést elsősorban a 8415. j. Csögle-Boba-Borgáta összekötő út forgalma okozza.
A légszennyezés tekintetében az országos közutak 2021. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalmi adatainak felhasználásával megvizsgáltuk a közlekedésből adódóan a településre jellemző levegőállapotot.
A gépjárművekre vonatkozó kibocsátási normák alapján a vizsgált útszakaszon áthaladó járművek teljes légszennyező anyag kibocsátását a következő táblázat részletezi.

Kibocsátás [mg/s m]	CO	CH	NO_2	SO_2	PM
7522 út	0,1127	0,0170	0,0177	0,0017	0,0016

A fenti kibocsátási adatok alapján valamennyi szennyezőanyag tekintetében megállapítottuk, hogy azok mértéke az érvényben lévő határértékeket (4/2011. (I. 14.) VM rendeletben foglaltak) a lakóterületeken nem haladja meg. A vizsgált útszakaszt a 2. Térkép ábrázolja.

1. Térkép Borgáta (fő) közlekedési vonala

Borgáta közigazgatási területén több bejelentés köteles légszennyező pontforrást üzemeltetnek: tüzelőberendezésekhez, technológiai berendezéshez, illetve állattartó létesítményhez kapcsolódóan.

Az állattartó telepek elsősorban szagkibocsátásukkal terhelik a környezetüket, emellett a keletkező trágya elhelyezése, hasznosítása jelent megoldandó feladatot.
Az üzemi és szolgáltató létesítmények légszennyező tevékenységeire és a légszennyező forrásokra 306/2010.(XII.23.)Korm. rendelet vonatkozik, az általuk kibocsátható légszennyező anyagok határértékeit pedig a 4/2011.(I.14.)VM rendelet állapítja meg. Káros mértékű, azaz határérték feletti légszennyezést a helyhez kötött források, a jelenleg ismert állapotban nem okoznak.
Egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező vállalkozás információnk szerint nem működik a településen.
A településen levegőterhelést jelentenek még a lakossági fűtés során jelentkező kibocsátások. Számottevő lehet a vegyes tüzelés használata is melynek várható következménye a légszennyezés időszakos emelkedése.
Bizonyos építési-bontási munkák során is kerül por olyan mennyiségben a környezeti levegőbe, amely hosszabb-rövidebb ideig tartó szennyezettséget okoz.

Ezek a lokális és nem folyamatosan jelentkező hatások a település levegőjének minőségét alapvetően nem befolyásolják, azonban megszüntetésükre intézkedéseket kell kidolgozni.
Az allergén gyomnövények főként az utak mentén lévő árkokban fordulnak elő, melyek gyérítése az árkok, útpadkák és zöldfelületek rendszeres kaszálásával történik.
Borgáta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2022. (VIII. 22.) önkormányzati rendelete szabályozza az avar és kerti hulladék égetésének szabályait.

Zaj- és rezgésterhelés
Borgáta zajhelyzetének vizsgálata során – mint minden település vizsgálata során – három fő területre kell kitérni, melyek a közlekedés, az ipari/gazdasági tevékenységek, valamint a kulturális- és szórakoztatóipar.
A közúti közlekedési forgalom okozta zajterhelést a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 4. § (2) alapján határoztuk meg.
Vizsgálatunk során „AZ ORSZÁGOS KÖZUTAK 2021. ÉVRE VONATKOZÓ KERESZTMETSZETI FORGALMA” c. Magyar Közút KHT. kiadványát vettük alapul.
A közúti közlekedés zajhatásait a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendeletben meghatározott zajterhelési határértékekkel hasonlítottuk össze. A zajterhelést (LA_{eq}) a referenciatávolságban (út középvonalától mért 7,5m) határoztuk meg.

$L_{Aeq}(7,5)_{g,s,t,j,}$ [dB]	8415. út	Határérték a környező lakóterületen [dB]
M_{nappal}	58,3	60
$M_{éjszaka}$	50,2	50

A közúti közlekedésből eredő zaj a közúttól számított kb. 8m távolságon túl teljesül.
Az üzemi vagy szolgáltató jellegű létesítmények zaja lokálisan hat, így a lakosságnak csupán kisebb részét érinti.
Információink szerint a településen zajvédelmi problémát, határértéket meghaladó zajkibocsátást üzemi létesítmény nem okoz, zajkibocsátási határérték megállapítására vonatkozó határozattal egy vállalkozás sem rendelkezik.
A települést érintő, zajvédelmi problémát okozó rendezvények, események ritkán kerülnek megrendezésre.

Sugárzás védelem
A természetes háttérsugárzás Magyarországon egy embert átlagosan 2,4 mSv/év effektív dózissal terhel. A testünket érő sugárzás származhat a világűrből, a talajból, a növényekből, élelmiszerekből, környezetünk tárgyaiból, vagy akár a saját testünkből is.
Az országon belül a geológiai viszonyoktól, az időjárástól, a táplálkozástól függően akár két-háromszoros különbségek is lehetnek a háttérsugárzás mértékében. Mértéke, hatása települési szinten nem befolyásolható. Élettani hatás szempontjából, a távvezetékeknek két jellemzőjét kell figyelembe venni a villamos és a mágneses terét.
A villamos térerősség nagyságát a feszültségszinten kívül egyéb körülmények is befolyásolják:

- a vezetékek föld feletti magassága
- a fázisvezetők és védővezető geometriai elrendezése
- magas objektumok pl.: fasoros árnyékolás jelentősen csökkenti a térerőséget
- épületek (a villamosteret 85-90%-ban leárnyékolják)

A Magyarországon érvényben lévő védőtávolság különböző feszültségszintű távvezetékektől: 750kV-40m, 400kV-20m, 220kV-10m, 120kV-5m. A település területén középfeszültségű hálózat található, nagyfeszültségű (>35kV) nem.
Ezen védőtávolságok betartását a településrendezési eszközök és az építéshatósági engedélyezési eljárások során figyelembe kell venni. Az alacsonyfrekvenciás mágneses tér áthatol az épületeken és szemben a villamos térrel kiterjedt objektumoknál nem, vagy csak nagyon költségesen árnyékolható. Az alacsonyfrekvenciás mágneses tér ellen a legjobb védekezés a megfelelően nagy védőtávolság tartása. Bázisállomások esetén, Magyarországon érvényben lévő egészségügyi határértékek: 900MHz 4.500.000μW/m^2, 1800MHz 9.000.000μW/m^2. A határértékek megállapításakor a különböző kutatási eredményeket vették alapul. A frekvencia növekedésével a behatolási mélység csökken, ezért állapítottak meg két értéket.
A település közigazgatási területén adótorony nem található.

Hulladékkezelés
A hulladékgazdálkodási, valamint a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról Borgáta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013.(XII.11.) önkormányzati rendelete rendelkezik.
A településen a települési szilárd hulladék gyűjtését és szállítását a STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. végzi.
A vállalkozó teljeskörűen látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységet, így a közszolgáltatási tevékenységek közül a gyűjtésben, szállításban, kezelésben és létesítményüzemeltetésben működnek közre a jogszabályi előírásoknak megfelelő módon. A közszolgáltató évente egy alkalommal házhoz menő formában elvégzi a lakossági lom elszállítását.
A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését, szállítását és ártalmatlanító helyre történő elhelyezését végző kötelezett közszolgáltató Szabó Norbert (Sárvár) egyéni vállalkozó.
Az illegális hulladéklerakás, hulladékelhagyás, illetve az okozott problémák megszűntetése, a felszámolás az ország többi településéhez hasonlóan változó intenzitással okoz kisebb-nagyobb feladatot a település számára. A településen található hulladéklerakók lezárására és rekultivációja megtörtént.
A településen nem működik hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozás.
A telepölésen 1972. és 2000. között működött szeméttelep (2000-ben bezárt).

Vizuális környezetterhelés
A vizsgálatok irreverzibilis vizuális környezetterhelést nem tártak fel. A tartós konfliktusok közé sorolhatók általában a roncsolt, felhagyott területek és elhagyott (külterületi) lakó épületek okozta konfliktusok. Konfliktusként tekinthetünk az illegális hulladéklerakásból eredő konfliktusokra is.
A település belterületének utcaképét esztétikailag negatívan befolyásolja az elektromos légkábelek, telefonkábelek jelenlegi megjelenése. A szolgáltatókkal a várható hálózatfejlesztések eredményeként a jövőben légkábel hálózat egy részének térszín alatt kialakításával ez javítható.
A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettséggel is foglalkozni kell, ami a településen jellemzően a közvilágítást jelenti (fényreklámok a településre nem jellemzőek).

Árvízvédelem
A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendeletben Borgáta nem szerepel.

Klímavédelem, éghajlatváltozás
Az éghajlatváltozás iránti sérülékenységet három tényező határozza meg. Ez a három tényező a kitettség, az érzékenység és az adaptációs kapacitás.
A kitettség alapvetően egy helyszínhez kapcsolódó tulajdonság. A kitettség elemzése arra válaszol, hogy egy adott helyszín milyen mértékben van kitéve egy adott éghajlatváltozási hatásnak.
Az érzékenység egy-egy rendszerhez kapcsolódó tulajdonság. Az érzékenység azt mutatja, hogy az adott beruházás egy adott éghajlatváltozási hatásra milyen mértékben érzékeny, mivel ezek az események károkat okoznak az utakban, épületekben, illetve az azok által betöltött funkciókban.
A kitettség és érzékenység együttes jelenléte szükséges ahhoz, hogy egy potenciális hatás lehetősége fennálljon.
Jelen dokumentációban a kitettség vizsgálata releváns.
A vizsgált terület tekintetében nem helyezkedik el fokozott kitettséget jelentő területen. Az országra általánosan jellemző változásra számíthatunk mind hőmérsékleti, mind csapadékviszonyok, illetve egyéb tekintetben, így kitettség tekintetében közepes mértékről beszélhetünk.

Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Általánosan elmondható, hogy környezeti konfliktusforrás jellemzően a lakóövezetek ipari–gazdasági–mezőgazdasági övezetekkel határos területein, illetve az elhagyott illegális hulladékok következtében jelentkezik.
A meglévő, működő telephelyekkel kapcsolatosan az általánosan időnként előforduló egy-két szembenálló fél esteit leszámítva, kirívó konfliktushelyzet nem tapasztalható. Ugyanez elmondható a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozóan is. Az előforduló környezeti konfliktusok nem mindig, sőt, általában nem jelentik a környezet károsítását is, hanem elsősorban ez ellenérdekű felek (pl. lakó-gazdálkodó) érdekeinek ütközéseit jelentik.

Információink alapján az elmúlt években környezetvédelmi bírság kiszabására nem került sor.

2.12 A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat

2.12.1 Táji és természeti adottságok
A település a Duna-Morva-Rába-medence nagytáj, Kisalföld nagytájrészleten és a Kemenes-Marcal-vidék középtájon belül az Alsó-Kemeneshát kistájhoz tartozik. A kistáj egy enyhén tagolt hosszanti hátság, ami a Rába- és a Marcal-völgy között terület el.
Kevésbé tagolt (átlagos völgysűrűsége 2,0 km/km2), egységes fennsík jellegével tűnik ki. Az átlagos magasság (190 m mBf.) és az átlagos viszonylagos szintkülönbségek (17 m/km) egyaránt kisebbek, mint a Felső-Kemenesháton. Magassága, domborzata nem egységes és lejtősödése sem egyenletes. A Sárvíz völgyétől a Rábaközig felszíne 240 m-ről fokozatosan 125 m-re alacsonyodik. Földtani felépítésében a keresztrétegzett folyóvízi homoknak és az idős Rába-kavicsnak van a legnagyobb szerepe. Utóbbi vastagsága a Rába-menti magas part peremén az 50 m-t is meghaladja.
A túlnyomóan folyóvízi üledékkel és löszös, vályogos képződményekkel fedett terület elsősorban építőanyag-ipari nyersanyagban gazdag. Hatalmas kavicskészlete erősen szennyeződöttsége miatt minőségi termékek előállítására nem alkalmas. Kitűnő minőségű építkezési nyersanyag a teljesen homogén összetételű, szennyezetlen, középszemű keresztrétegzett folyóvízi homok, amelynek elterjedése a tájban regionális, készlete felbecsülhetetlen.
A kistáj kisebb, 3,9 millió éves vulkáni kúpja a Kis-Somlyó hegy, amely Borgáta, Egyházashetye és Kissomlyó községek határán emelkedik. A régiek Hegyes-Kis-Somlyónak hívták az ország legkisebb borvidékének legkisebb szőlőhegyét, mely mindössze 220 m magas. Felépítése alapján vélhetően fiatalabb, mint nagyobb testvére, a Ság-hegy. Csaknem szabályos kör alaprajzú, lapos csonka kúp alakú hegy, helyenként meredekebb peremekkel, melyek jóval szelídebbek rokonainál, itt sziklákkal csak elvétve – elsősorban a legmagasabb pontja körül – találkozunk. Tetején több, ma már nem működő kőfejtő található. A Kis-Somlyó talajképző alapkőzete a mésztufa és nagyrészt meszes termőtalajok, valamint agyagbemosódásos barna erdőtalajok találhatóak itt.
A kistáj éghajlata mérsékelten meleg, mérsékelten száraz, enyhe telű. A felhőzet évi átlaga 55-60%, a napsütés évi összege kevéssel 1900 óra körül alakul. Tele viszonylag enyhe, januári középhőmérséklete -1 és -2 Celsius-fok közé esik, téli nap évente 25-30 fordul elő. A téli lehűlések viszonylag mérsékeltek, kemény fagy az ország többi tájához képest ritkábban lép fel. Tavasszal a hőmérséklet napi átlaga április 15-20 között emelkedik 10 °C fölé, az utolsó fagy április 10-15. között jellemző. A közismert "májusi fagyosszentek" ritkábban és kisebb kártétellel jelentkeznek. A nyár melegebb, mint a környező kistájakon, a júliusi középhőmérséklet 20,5-21 °C. Nyári jellegű nap 60-65, hőségnap 10-15 fordul elő. Ősszel a napi középhőmérséklet október 15-20. táján 10 °C alá süllyed. Az első fagyok október 25. körül jelentkezhetnek. Uralkodó szél az északi, de nem ritka a főként nyáron fújó déli szél sem. Erőssége alapján az ország mérsékelten szeles tájaihoz sorolhatjuk. Évi csapadéka 650-700 mm között változik, északkelet felé haladva fokozatosan csökken a csapadék mennyisége. A legtöbb eső júliusban hullik, míg legszárazabb hónap a január. Összességében elmondható, hogy a térség az egyébként csapadékos Vas megye legszárazabb területe. Hóban viszonylag szegény a táj, a hótakarós napok száma 35-40. Az első havazásra általában november közepén számíthatunk, de előfordult már, hogy január 4-ig váratott magára az első hó. Utolsó havazásra többnyire március második felében kerül sor, de nem ritka – különösen manapság – az áprilisi hó sem, sőt, 1915-ben május 21-én is hullott hó. A hótakaró vastagsága valamivel nagyobb, mint a szomszédos Sopron-Vasi síkságon, átlagosan 25-30 cm. A klimatikus viszonyokra jellemző, fentebb felsorolt adatok a sokévi átlag alapján meghatározott értékek. Napjaink egyre fokozódó klímaváltozása, annak lokális szinten is mérhető hatásai ezen értékek jelentős eltolódását eredményezik. Fokozódik az aszályos időszakok mértéke, a heves, sokszor többhavi csapadékmennyiség hirtelen lezúdulása, illetve az erőteljes hőingadozás és szélviharok jelenléte.
A közigazgatási terület a Marcal vízgyűjtőjéhez tartozik. A Marcal kemenesaljai mellékpatakjai fentről lefelé haladva a Mosó-árok, Kodó-patak (ennek jelentősebb mellékvize a Csikászó-patak), és a Cinca-patak. Mindannyian a Kemeneshát keleti részének kavicstakarója alól kibukkanó forrásokból táplálkoznak. Felszínalakító munkájukkal nagyban hozzájárultak a kemenesaljai táj mai képének kialakításában. Völgyeik kis esésűek, szélesek, így – jó termékenységüknek köszönhetően – nagyrészt mezőgazdasági művelés alatt állnak. A község fő vízfolyása a Kodó-patak. Vízhozamát 33 m^3/s becsülik, amely nagy szélsőségek között ingadozik. Vízminősége még tisztának mondható.

Természetes állóvizekben szegény a kistáj, csak kisebb víztározók, kavics- és tőzegbányák helyén keletkezett tavak (Mersevát) találhatók.

A terület talajvíz- és rétegvízellátottsága jó, bár a Cser fennsíkján gyakran nagyon mélyre kell ásni a talajvíz szintjéig. Itt kell megemlíteni a termálvizeket is, amelyek a Bakony felől idáig lenyúló karbonátos kőzetrétegekből származnak, és Borgáta, valamint Mesteri, valamint Celldömölk fürdőiben hasznosítják.

A tájat 76%-ban a Rába pleisztocén teraszokkal szegélyezett, nagykiterjedésű kavicstakaróján képződött agyagbemosódásos barna erdőtalaj jellemzi. E talajszelvényre az élénkvörös színű, vaskolloidokkal összecementált „B” szint jellemző, amely vízzáró réteg és lerontja a talaj vízgazdálkodását. Emiatt a talajok termékenysége gyenge, IX. besorolású. A termőréteg vékony, tápanyagokban szegény, savanyú kémhatású. Jobbára kiterjedt erdőségek (mint pl. a Sitkei-erdő) találhatók rajtuk.
A patakvölgyekben – így a Kodó-patak mentén –, réti és lápos réti talajok találhatók. Legnagyobb területet a karbonátos réti öntéstalaj foglalja el. Jellemzően szürkésbarna színű homokos vályog, vályog mechanikai összetételű, 30-80 cm közötti humuszos rétegű. Művelhetőségét a magas talajvízszint korlátozza. Elsősorban gyepként (kaszáló, legelő) hasznosítják.

A kistáj növényföldrajzi szempontból alapvetően a Nyugat-balkáni flóratartomány (Praeillyricum Illyricum) flóravidékének Zalai flórajárásába (Saladiense) tartozik. A terület potenciális erdőtársulásai a gyertyános-kocsányos tölgyesek (Querco robori-Carpinetum). Kisebb foltokban égerligetek (Carici-Alnetum croaticum) is fellelhetők, amelyekhez magassásos társulások (Caricetum acutiformi-ripariae) csatlakoznak.

Az útszéli árkok, patakok közelében a Kemenesháton jellemzőek a patakmenti harmatkásások. A Kodó-patak mentén kisebb foltokban kaszálóréteket is találunk, így franciaperjés rétet, és ecsetpázsitos franciaperje rétet egyaránt. A száraz szikla- és pusztagyepek csoportjából a Ság-hegyi, a Hercseg-hegyi, és a Kis-Somlyói lejtősztyepprét foltokat kell kiemelni, ahol egykor a fekete kökörcsin is előfordulhatott. A meszes lejtősztyepprétek kisebb előfordulásai ugyancsak a Hercseg-hegyen, és a Kis-Somlyón maradtak fenn. A fás növénytársulások közül a füzesek (csigolya füzes, mandulalevelű bokorfüzes, puhafa-ligeterdő) a vízfolyások mentén találhatók meg. A közepes vízellátottságú területeken gyertyános-kocsányos tölgyeseket lehet találni (Káld, Nemeskeresztúr). Száraz tölgyesek, bokorerdők már csak töredékesen lelhetők fel a Ság-hegyen és a Hercseg-hegyen. A napsütötte, közepesen száraz dombhátak jellegzetes erdei az egykor egyeduralkodó cseres-tölgyesek, melyek a Cser fennsíkját valaha összefüggően borították, napjainkra csak szigetszerű foltokban fordul elő (Kemenesmagasi környéke). Ugyanitt fellehető még a sédbúzás cseres-kocsánytalan tölgyes kisebb állománya is. A királyné gyertyás cseres-kocsányos-tölgyes a lapos hegyhátak kavicsos felszínének különleges társulása, mely legszebb formájában Sitke, Ostffyasszonyfa és Celldömölk közelében lelhető fel. Az erdőszélek, határok gyakori társulása a töviskés.

Faunisztikai szempontból kevésbé ismert, nagyrészt kultúrhatás alatt álló a terület. Állatföldrajzilag az Alpokalja faunakörzethez tartozik. Védett állatok közül jellemzőek a lepkefajok, szitakötők, gyepi béka, fali gyík, búbos cinege. Az erdőkben az emlősök közül nagy számban fordul elő az erdei egér, pocok és cickány. Gyakori a mókus, ritkább a nagypele, sün. Ragadozók közül sok a róka, a borz, a nyuszt, a nyest, a menyét, de héják is előfordulnak. A vadászott nagyvadak – szarvas, őz, vaddisznó – mindenütt fellelhetők.

A szántóföldek bőséges táplálékot, a fasorok biztonságos búvóhelyet nyújtanak az itt élő állatoknak. A szántóterületeken gyakori a mezei nyúl, a görény, a mezei pocok. Az árkokat követő cserjés bozótosok pedig számos apróvadnak nyújtanak élőhelyet. A termesztett növényfajok és gyomnövények nedveit szívja a szerecsenpoloska, nektárt fogyaszt a bogáncslepke, míg más rovarok, pl. a zöld lombszöcske és a mezei futrinka ragadozók. Magokkal, rovarokkal táplálkozik a földön fészkelő fürj, mezei pacsirta, citromsármány és a fákon telepesen fészkelő vetési varjú is. A mezőgazdasági területek gyakori ragadozómadarai a jellegzetes röptű egerészölyv és vörös vércse. Gyökeret, levelet, szárat, termést eszik a mezei pocok, mezei hörcsög, mezei nyúl és az őz.

A gyepes táblaszegélyek ugyancsak fontos élőhelyek: táplálkozó-, fészkelő- és búvóhelyek. Emellett segítik a kártevők és a gyomok elleni védekezést is. A szántókat kísérő, azokat összekötő földutak, dűlőutak és a mellettük futó árkok fás-cserjés növényzete szintén számos állatfajnak (pl. énekesmadarak, apróvadak) nyújt megfelelő életteret.

2.12.2 Tájváltozási jellemzők

Hajdanán – sok ezer évvel ezelőtt – a tájat még áthatolhatatlan, sűrű erdők borították, amelyet csak a folyókat kísérő, néhol lápréteket, mocsarakat rejtő árterek, és az akkor még érintetlen vulkáni magaslatok itt-ott sziklás, bokorerdőkkel fedett szigetei szakítottak meg.
Régészeti leleteink csak az újkőkor idejétől vannak, amikor a Nyugat-Balkán felől népcsoportok vándoroltak ide, fejlettebb kultúrát hozva magukkal. Főként állattenyésztéssel (juh, kecske, szarvasmarha, sertés) és földműveléssel foglakoztak. Ekkor kezdődött a táj lassú átalakítása, az összefüggő erdőket irtások bontották meg, kis falvak épültek. A bronz kor idején élők élénk kereskedelmet folytattak. Központi településük a Ság-hegyen lehetett, amelyet a környékbeli kis falvak láttak el élelemmel. A vaskorban is a földművelés és állattenyésztés volt a fő foglalkozásuk az itt élőknek. A kelták a vaskor végén telepedtek meg. Fejlett vaskohászatuk volt, ő tőlük származtatják az ekevasat, feltehetőleg szőlőműveléssel is foglalkoztak.

A római uralom jelentős változásokat hozott vidéken is. A kor egyik legnagyobb vívmánya és egyben máig fellelhető emlékei a rómaiak úthálózata volt. 4-5 m széles, kavicsozott vagy kővel burkolt, domború utak voltak, amelynek nyomai több település határában (Kemenesmihályfától Vönöckig) szabad szemmel is felfedezhetők. A folyók átkelőinél út- és őrállomások épültek, közelükben voltak a kisebb falvak, és itt álltak a földbirtokkal rendelkezők lakóhelyei, birtokközpontjai. A Ság-hegyen már ebben a korban működött bazaltbánya, a kifejtett követ Savaria útjaihoz használták fel. Szőlőkultúrájukról tanúskodnak a hegy környékén előkerült villák maradványai.
A népvándorlás korában, 433-ban, Attila vezetésével a hunok alapították meg birodalmukat, azonban megtelepedésük emlékei területünkről nem ismertek, de ezt lehet, hogy csak az alapos kutatás hiánya okozza. Az 568-tól kezdődő avar uralom már több emléket hagyott ránk (temetők és edénytöredékek). A magyarság 900 környékén érkezett a Dunántúlra. Letelepedve földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoztak. Az Árpád-kori települések nyomait csak helyi gyűjtések alapján feltételezhetjük, a részletesebb régészeti kutatás még várat magára. Karakónál és Sárváron vár állt, és ekkor épülhetett a talán II. Béla által alapított, ma már csak romjaiban látható pórdömölki bencés apátság.
Borgáta nevének eredetére több elképzelés is született, a legvalószínűbb szerint a magyar avar és gát szavak összetételéből származik. 1356-ban Oborgataként említették. A település birtokosai állítólag egészen a 16. századig a Héder nemzetség és leszármazottaik voltak. Tőlük a Batthyány-családhoz került 1545-ben. A török időkben sok megpróbáltatásnak voltak kitéve a lakók. 1578-tól Musztafa budai pasának voltak kénytelenek hódolni, miután Batthyány Boldizsárhoz hiába fordultak segítségért. 1608-ban kóborló hajdúk, majd 1619-ben a devecseri vár katonái sarcolták meg őket. Az 1646-os évben pedig a törökök hurcoltak el 50 embert az akkor itt álló 21 házból. Egy 1752-es összeírás szerint 29 jobbágy, 5 házzal rendelkező, és 2 ház nélküli zsellér lakta a falut. A későbbi időkben a Batthyányiak az intai uradalomhoz csatolták a falut, amelynek során több mezőgazdasági fejlesztésre is sor került: 1795-ben 88 holdnyi mocsarat csapoltak le, a helyi lakosok pedig 11 éves adómentességet kaptak, amennyiben a Kis-Somlyó oldalán szőlőt telepítenek. A szőlőhegy mindig is jelentős szerepet töltött be a falu életében, a 18. században egyre nagyobb területet vontak be a szőlőművelésbe. Már 1740-ben írott hegyközségi törvénye volt, melyet gróf Esterházy Johanna nevében adtak ki.

Az I. katonai felmérésen (1784) a községet a mai Kossuth L. utca alkotta. Délen összefüggő erdőség húzódott (Avas Wald). A Kis-Somlyót teljes egészében szőlőhegyként ábrázolták. A fő közlekedési útvonalak nyomvonala Káld-Somlyó és Borgáta-Hettye között szinte megegyezik a mai nyomvonallal. A szőlőhegyre vezető út ma is megtalálható. A Kodó-patak ábrázolása nem jelenik meg a felmérésen, viszont a Káld-Borgáta közigazgatási határa mentén, a patak mai nyomvonalának tengelyében egy kisebb vizenyős sávot jelölnek már az 1700-as évek végén is.

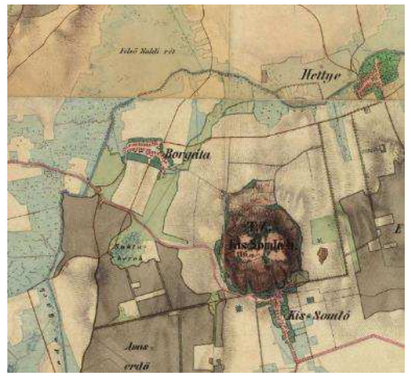

A II. katonai felmérésen (1856) már jól látható a Kodó-patak és a mellette nagy kiterjedésben elterülővizenyős rétek, legelők. A déli erdőben berek, mocsaras terület különült el (Buhta berek). A beépített területtől szakkeleetre húzódó erdős részt felszámolták, helyét fás legelő váltotta fel, amely néhol csak gyepes formában egészen lehúzódott a berekig. A felmérésen jól kivehető, hogy a berektől a rétterületen át árok (Borgatai árok), csatorna vezet a patakig, amellyel feltehetőleg a berek mocsaras vizét csapolták le. Ezt támasztja alá az is, hogy a későbbi

felméréseken már nem látható a berek, illetve, hogy ebben az időszakban a vízrendezések már országszerte megkezdődtek. Az árkot keresztező utakon jól kivehetően feltűntették a hidakat is. A szőlőhegyen már szépen kirajzolódnak az egyes parcellák és a pinceépületek. A temető is ábrázolásra került, helye most is itt van. A Kis Somló hegyet 116,08 m magasnak mérték akkoriban.
A későbbi felméréseken már a patak nevét is ábrázolták (Godó-patak volt a mai Kodó-patak). A hegy magasságát már 220 m-ként tűntették fel. Az erdős területek fokozatosan csökkentek, amely a szántóföldi művelés további térnyerésére utal. A rétek, legelők azt mutatják, hogy az földművelés mellett az állattenyésztés továbbra is számottevő volt. A kataszteri térképről jól látható a telekrendszer. Különösen érdekes a szőlőhegyi rész katasztere. Érdekes megfigyelni, hogy a Kis-Somlyó területén a hegylábon, illetve jellemzően a szintvonalakkal párhuzamosan kisebb erdőfoltok maradtak.

III. katonai felmérés (1880)

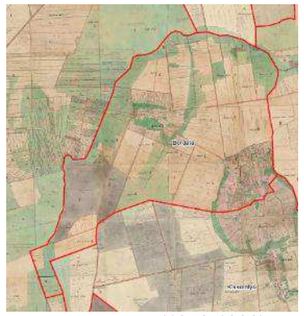
Kataszteri térkép (1856-1890)

Szőlőhegy a kataszteri térképen

A XX. században szomorú idők következtek bazalthegyeinkre, mert a fejlődő iparosodás, építkezés és útépítés rengeteg követ igényelt, és ezt a kőmennyiséget nagyrészt az egymás után megnyitott bazaltbányák szolgáltatták. Alig maradt hegy, a Balaton-felvidéktől Kemenes vidékéig, amelyet ne sebzett volna meg több-kevesebb mértékben a bányászat. Talán mind közül az egyik legnagyobb, de minden bizonnyal a legismertebb, azóta már felhagyott bánya a Ság-hegyen volt. Nem kerülte el a bányászat a kisebb testvért, a Kis-Somlyót sem, ahol jóval kisebb kőfejtő működött a Kissomlyóhoz tartozó hegyoldalban, így itt a bányászat nem okozott olyan látványos tájrombolást, mint nagytestvérénél a Ság-hegyen.

Borgáta életében a XX. század további változásokat hozott. A Kossuth Lajos utcától délre újabb településrész jött létre a bekötőút mellett, a Béke utca. A század közepétől új korszak kezdődött a falu életében.1964-ben ugyanis olajkutató fúrás közben találtak rá a 732 m mélységből feltörő, 47 °C-os termálvízre, amelynek hasznosítására az 1970-es években fürdő épült. Körülötte az évek során kisebb üdülőfalu alakult ki szabályosan kiosztott utcarendszerrel. A Kis-Somlyó hegyen a szőlőtermesztés – bár kisebb arányban – de tovább él napjainkban is.

2.12.3 Örökségelemek, jellemző tájkarakter

Örökségelemek

Borgáta egy mérsékelten beépített tájegység határán helyezkedik el, ahol a szürke infrastruktúra (többek között az úthálózat, vasúthálózat és a ténylegesen beépített területek kiterjedése) aránya az országos átlag alatti. A település területéről emberi jelenlétre utaló nyomok az újkőkori időszakból származnak, ahogyan ez a 2.12.2-es fejezetben is részletezésre került. Műemléki védettség egy épület esetében jelenik meg: a Kis-Somlyó hegy nyugati oldalában, az 512/8-as helyrajzi számon található borospince, ami a Berzsenyiek címerét viseli. Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság összesen 7 db egyedi tájértéket (egyedi tájértékeknek az ember társadalmi tevékenységével létrehozott kultúrtörténeti, történelmi, vagy esztétikai szempontból értékes tájalkotó elemeket nevezzük, melyek nem állnak sem műemléki, sem természetvédelmi oltalom alatt, amelyek megállapítása és nyilvántartásba vétele a természetvédelem állami területi szerveinek feladata) tart nyilván a településen, amelyeket a fejezet további részében, táblázatos formában részletezünk. A nyilvántartott egyedi tájértékek mellett nyilvántartásba vételre javaslunk további 11 db egyedi tájértéket, köztük szakrális emlékeket, természeti értékeket, illetve a mindennapos élethez kapcsolódó értéket (díszes homlokzatú lakóházat). Borgáta esetében számos régi lakóház egyedi homlokzati díszítéssel ellátott, illetve a mai napig hűen tükrözi a hagyományos építészeti módokat.

Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság által nyilvántartott egyedi tájértékek Borgáta területén (*forrás: web.okir.hu*)

Borgáta közigazgatási területére az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság a következő egyedi tájértékeket tartja nyilván:

Nr.	Név	Helyszín	Hrsz.	Főbb jellemzők
1.	Feszület	Kossuth tér	94/3	A Kossuth utcák kereszteződésében, a harangtorony és a harangláb mögött található kőkereszt. Különlegesen díszített talapzattal - íves motívumokkal és babérkoszorúval - és kereszt-kialakítással. A feszületen Krisztus szobra látható, a talapzaton a községre jellemző kék színre festett palástú Szűz Mária szobra áll. A kereszt előtt egy műkő váza került elhelyezésre. Környezete főként gyepes.
2.	Harangtorony	Kossuth tér	94/3	A Kossuth téren álló, szépen felújított harangtorony, a bejárata felett az evangélikusok jelképével, a Luther-rózsával. A sárgára festett falakon több domormű és emléktábla is elhelyezésre került. A déli oldalon található az I. világháborúban elesettek domborműve és emléktáblája, amelyről a 9. sorszámú egyedi tájértéknél külön említést teszünk. Az I. világháborús

				dombormű alatt két tábla is található: egyik a II. világháborúban elesett borgátai hősök nevét sorolja fel, a másik az egykori helyi evangélikus lelkész, a 2006-ban elhunyt és korábban a világháborút követő koncepciós perek áldozataként hat évet Szibériában raboskodó Böröcz Sándor emlékére került felállításra.
3.	Harangláb	Kossuth tér	94/3	A harangtorony mellett található a beton oszlopokkal megerősített, falábakon álló harangoszlop, harangláb. A teteje bádogból készült. Kissé leromlott állapotú, felújításra szorul. A környezete rendezett.
4.	IV. Béla szobra	Kossuth tér	94/3	Négyszög alapú oszlopra helyezett bronz szobor a harangtorony előtt, amely IV. Bélát jeleníti meg királyi palástban, fején koronával. A palást egyházi (köztük templom) motívumokkal és virágformákkal gazdagon díszített. A térségben több helyen is megjelenik a IV. Bélához kötődő legenda, miszerint a király a tatárok elől menekülve a Kis-Somlyó hegyen pihent meg. A szobrot 1999-ben állították, Lesenyei Márta-Kiss Sándor szobrászok alkotása. A szobor környezete rendezett: két oldalról 4, illetve 5 darabból álló Thuja fasor határolja, mögötte gyöngyvessző cserjék vannak.
5.	Hársfa	Mező utca	110	A Mező utca Kossuth utca felőli végén álló épület előtt levő hársfa. Törzsátmérője 42 cm. Karakteres formájával tájképileg meghatározó az utcaképben.
6.	Lakóépület	Kossuth utca 3.	47/1	Régi stílusú parasztház a Kossuth utca végében. A ház talapzata kékes színűre, míg a fala zöldes színűre festett. Az ablakok többosztatúak, fából készültek. Az utcai homlokzatán padlástérszellőzők és macskalépcső látható.
7.	Műhely	Kossuth utca 3.	47/1	Az előző pontban ismertetett lakóépület telkén, az utcafronton elhelyezkedő műhely épület. Az épület felépítése a lakóházéhoz hasonló, de annál kisebb tömegű. Az utcáról nyílik a bejárata, ablaka többosztatú, fakeretes. Az oromzat kivételével a falai fehérre meszeltek.

1.	2.	3.

4.	5.	6.
7.		

Az előzőekben felsoroltakon felül, nyilvántartásba vételre érdemes egyedi tájértéknek a következőket javasoljuk a 2023 tavaszán tett települési bejárás alapján:

Nr.	Név	Helyszín	Hrsz.	Főbb jellemzők
Kultúrtörténeti értékek				
Településsel kapcsolatos egyedi tájérték				
Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás				
1.	Lakóház utcai homlokzata	Kossuth utca 31.	20/4	Gazdagon díszített homlokzatú régi lakóház a Kossuth utcában. Az utcafront felé eső homlokzaton az ablakok között íves motívumok láthatóak.
Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín				
2.	Kék Mária-kereszt	Béke utca	134	Kőből készült feszület a község bejáratánál, a Béke utca 84-es számú főúthoz közeli végében. Beton alapra állított, mérsékelten díszített kereszt, rajta Krisztus szobrával. A talapzati részen egy kis fülke előtt Szűz Mária faragott szobra áll. A községre jellemző módon Mária palástja kékre festett. Felirata nincs. A kereszt környezete rendezett, fagyal sövény határolja az út felől, illetve két oldalán egy-egy fa keretezi.
3.	Mindenki keresztje	A község temetőjében	485	A község temetőjében álló kőfeszület a megfeszített Krisztus szobrával. Talapzatán kissé díszített kőfülke került kialakításra, benne Szűz Mária szobrával. Mária palástja kék színre festett, ahogy ez a település többi keresztje esetében is jellemző. Felirat nem található a kereszten. Környezete rendezett, évelők és alacsony örökzöldek veszik körül.

4.	Feszület	A szőlőhegy lábánál	303	Fakereszt a borgátai szőlőhegyre felvezető út mentén, rajta festett bádoglemezből készült Krisztus alakkal. A kereszt tetejét szintén bádogból készült lemez keretezi. Felirata nincs, környezete rendezett.
Termeléssel kapcsolatos egyedi tájérték				
Vízhasználattal, vízgazdálkodással kapcsolatos egyedi tájérték				
5.	Termálfürdő megépítésének emléket állító oszlop	Borgáta, fürdőtelep	704/15	A borgátai fürdőtelep parkjában található, terméskövekből kirakott oszlopszerű emelvény, rajta több emléktáblával, amelyek a fürdő létrejöttének, illetve a park kialakításának időszakára emlékeztetnek. A feliratok a következők: „Köszönet Borgáta Község népének, hogy 1968-ban a termálfürdőt megépítették és ezzel a fürdőtelep életét elindították.” „A parkot létrehozta Varga József várpalotai kazán és kemenceépítő mester és a Borgáta Fürdőért és Környékéért Egyesület 2005-ben.”
Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájérték				
Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték				
6.	I. világháborúban elesettek domborműve	Kossuth tér	94/3	A harangtorony déli oldalán található dombormű, amelyet Bődy Kálmán készített az első világháborúban elesett hősök tiszteletére. A dombormű tardosi mészkőből készült táblán látható, egy térdeplő és megtört katona alakját formálja meg. A dombormű felett kettős kereszt jelenik meg. A felirata a következő: „Az amerikai Böröcz testvérek adakozásából és gyűjtéséből állíttatta bajtársi szeretettel 1922 évben Czuppon Gyula tanító. A dombormű alatt a hősök névsora olvasható.
7.	Királykő	Kis-Somlyó hegy teteje	424/1	A Kis-Somlyó hegy tetején, Borgáta és Kissomlyó közigazgatási határán, de még Borgátához tartozó szikla, rajta egy bronz emléktáblával. Az emléktábla felirata: „A tatárok elől menekülő királyunk, IV. Béla 1242 év tavaszán kis csapatával e helyen tartott rövid pihenőt. A környék népe azóta Királykőnek hívja e kősziklát.” Az emlékhelyről nagyon szép panoráma tárul fel.
8.	Szent László szobra	Borgáta, fürdőtelep	704/15	A fürdőtelep parkjában található Szent László király fából faragott szobra. Pintér László alkotása a kezében lándzsával jeleníti meg első királyunkat „vízfakasztó” csodaképességére utalva. A szobor előtt egy táblán olvasható: „Készíttette Borgáta Község Önkormányzata, 2009. augusztus 20.”

Természeti egyedi tájértékek				
Biológiai egyedi tájértékek				
Növényegyed, növénycsoport				
9.	Nagyméretű hársfák	Mező utca 1.	104	A Mező utcában található két darab nagyméretű hársfa 89,1 és 148,5 cm-es törzsátmérővel. Karakteres megjelenésükkel meghatározó jelenlétük az utcaképben.
Biológiai egyedi tájértékek				
Növényegyed, növénycsoport				
10.	Gólyafészek	Kossuth utca	94/2	A Kossuth utca elején, egy lakóház előtt található, villanyoszlopra helyezett, fémvázra erősített gólyafészek.
Tájkép egyedi tájértékek				
Vonalas jellegű kilátóhely egyedi vagy jellegzetes látványképpel				
11.	Kilátás	Borgáta délkeleti része, Kis-Somlyó hegy	390	A Kis-Somlyó hegy feltáró útjairól nagyon szép kilátás tárul fel a település felé tekintve. Tiszta időben a Ság-hegy is nagyon szépen látható erről az útról.

1.	2.	3.
4.	5.	6.
7.	8.	9.

10.	11.	

Természeti oltalmak tekintetében a település területét nem érinti sem országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület (pl. nemzeti park, tájvédelmi körzet), sem pedig az egyéb, táji és természeti örökség megőrzését elősegítő nemzetközi és hazai jelentőségű területi kategóriák (köztük Natura 2000 területek, országos ökológiai hálózat területei).
A Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ) előírások keretében védett tájelemként került lehatárolásra két kisebb fa- és cserjecsoport: az egyik a Mező utca mezőgazdasági területekkel határolt végében, a 96-és 054/12-es hrsz-ú telkeket érintve, a másik pedig a község keleti határában, a 024/16, 704/15, 713 és 717-es hrsz-ú telkeket teljesen vagy részben lefedve került kijelölésre. A védett tájelemek – így a fa- és cserjecsoportok – olyan területi kiterjedéssel rendelkező objektumok, amelyeket a mezőgazdasági művelés során nem szabad bolygatni, kivágni.

Jellemző tájkarakter

Borgáta egy jellemzően síksági, formaszegény, tagolatlan lapos hátság határán helyezkedik el, ami tükröződik a jellemző tájkarakterbeli besorolásában is. A Duna-Rába-medence nagytájon belül a Kemenes-Marcal-vidék elnevezésű tájkarakter területhez sorolható. A tájkarakter főtípus szerint agrártájba, tájkarakter típusterület alapján szántódomináns, homogén síksági táj kategóriába tartozik teljes egészében.

Közepes intenzitással művelt szántóföldek között a parlagon hagyott területek aránya az országos átlagnak megfelelő. Bár a szántóföldi művelés dominanciája meghatározó a táj karakterében, Borgáta keleti, délkeleti településrészén kiemelkedő bazaltkúp, a Kis-Somlyó hegy a sík területekről nézve kisebb változatosságot nyújt a táj homogén karakterében. A hegyről pedig tiszta időben a szomszédos hegyek (Ság-hegy, Somló-hegy) de akár a Bakony vonulatai is tisztán kirajzolódnak, így látványos és a távolban eléggé mozgalmas táj képe tárulkozik fel. A kistáj, illetve a tájkarakter terület, amelybe Borgáta is tartozik, néhol gazdag és változatos zöldinfrastruktúra hálózattal, néhol kevésbé magas diverzitással rendelkezik.

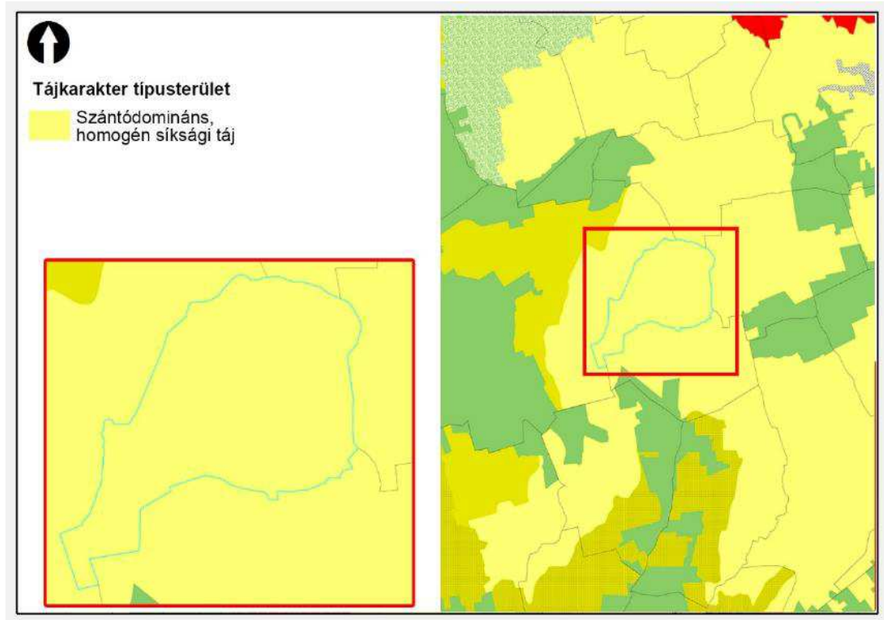

Borgáta jellemző tájkaraktere az országos tájkarakter típusterületek alapján

Borgáta közigazgatási területe a következők szerint oszlik meg:

közigazgatási terület:	**621,41 ha**
belterület:	65,65 ha
külterület:	498,87 ha
zártkert:	56,89 ha

A közigazgatási területen a művelési ágak jelenlegi megoszlását a következő táblázat foglalja össze:

művelési ág	**2023 évi területnagyság (ha)**	**%-os arány**
szántó	420,06	**67,6**
gyep (legelő)	38,53	**6,20**
gyep (rét)	15,91	**2,56**
gyümölcsös	5,17	**0,83**
kert	0,95	**0,20**
szőlő	12,59	**2,02**
erdő	12,87	2,07
fásított terület	3,34	0,54
kivett	112,0	18,00
összesen	**621,42**	**100**

forrás: http://www.takarnet.hu/pls/tknet/hivatalok_p.kozseg_adat?kozsegkod=3583, (2023.05.21.)

2.12.4 Zöldinfrastruktúra és kék infrastruktúra hálózat

Borgáta zöldinfrastruktúra-hálózatára összességében a tömbös megjelenés és a szőlőhegy kivételével a homogenitás jellemző. A település nagyon kevés erdőterülettel rendelkezik, két nagyobb egységben a belterülettől délre, a 84-es számú főút közelében helyezkednek el. Mind a központi lakóterület, mind az üdülőterület főként lágyszárúakkal dominált zöldfelületi rendszerbe ágyazódik, néhol fás ligetekkel, illetve utcafásítással tarkítva. A Kodó-patak mentén szakaszosan jelenik meg a galériasáv, amelyben csak részben, illetve kis területen határozható meg többszintes növényállomány. Vizenyős területek kis foltokban jelennek meg a település közigazgatási határán, a kisebb vízfolyások, árkok mentén koncentrálódva. A szőlőhegy szőlő és gyümölcsös, valamint kert művelésű területei is aktív részét képezik a zöldinfrastruktúra hálózatnak. A Kis-Somlyó hegy Borgátához tartozó egységén kevés az erdők aránya. A zöldinfrastruktúra hálózatot szemléltető ábrán is jól látható, hogy a település jelentős hányada a szántó területhasználati kategóriába tartozik. A parcellák között viszonylag gyér a tagoló zöldsávok, mezsgyék, fasorok jelenléte.

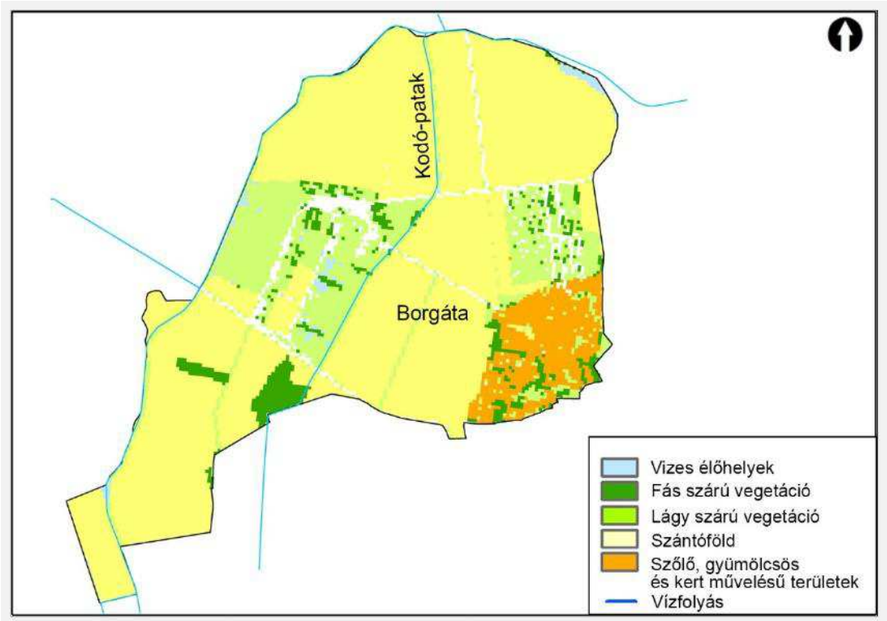

Borgáta zöldinfrastruktúra hálózata a Nemzeti Ökoszisztéma-szolgáltatás Térképezés alaptérképe alapján

Külterületi zöldinfrastruktúra és kék infrastruktúra hálózat

Erdőgazdasági területek

A településen nagyobb, összefüggő erdőterület a 84-es számú főúttól délre helyezkedik el két foltban. Az erdők nagyon kis részt – alig több, mint 2%-ot – tesznek ki a közigazgatási területből. A község üzemtervezett erdőterülete: 9,17 ha.

Helység	Erdőrészletek					
	Elsődleges rendeltetés szerint (ha)					
Név	Védelmi	Gazdasági	Közjóléti	Összesen	Egyéb részletek	Mindösszesen
Borgáta	-	4,66	-	4,66	4,51	9,17

Az erdők mind magántulajban vannak, a Vas Vármegyei Kormányhivatal illetékességi köréhez tartoznak. Az erdőtervezett területeken a Sárvár-Celldömölki Erdőtervezési Körzet erdőterve szerint folytatják a gazdálkodást.
Elsődleges rendeltetés alapján csupán a gazdasági célú rendeltetés (faanyagtermelő) jelenik meg a településen, illetve egyéb, az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület, hasznosítás kategóriában egy nagyobb erdőrészletet tartanak nyilván. Az erdők faállományukat tekintve sem túl vegyesek, minden erdőrészlet akácos. Az erdészet nyilvántartása alapján védelmi célokat nem szolgálnak az erdőterületek és a Natura 2000 hálózatnak sem részei. Fokozottan védett erdőrészletek sem találhatóak a közigazgatási területen.

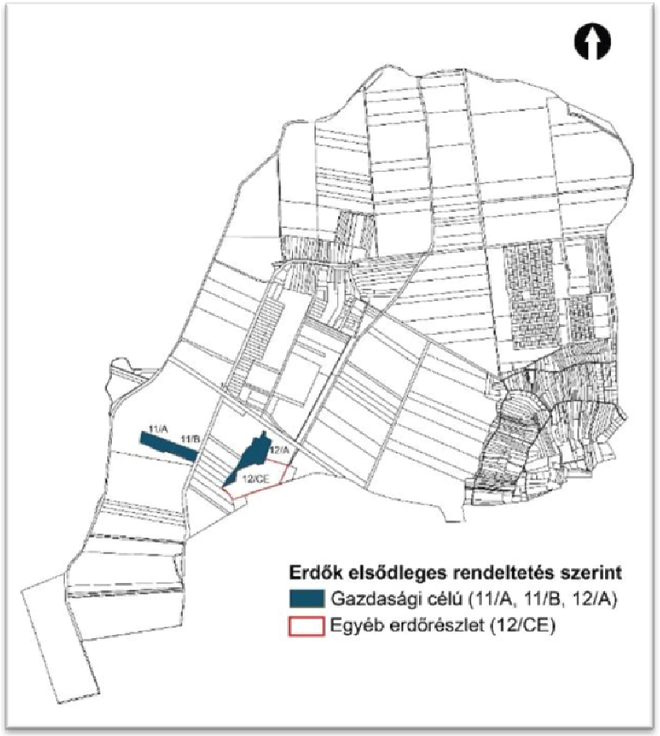

Borgáta erdőgazdasági területei elsődleges rendeltetés szerint csoportosítva (*forrás: tervezési adatszolgáltatás*)

A MaTrT 3/3. Erdők övezetét tartalmazó melléklete szerint az igazgatási területen elszórtan található kisebb erdőfoltok a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezet részét képezik. Emellett a 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet 2. melléklete alapján az erdőtelepítésre javasolt terület övezete is érinti a települést, területileg elsősorban a jelenlegi erdőktől délre eső részeken kijelölve.

Mezőgazdasági területek

A savanyú talajú, megyei viszonylatban közepes-gyenge minőségű (átlag 19,54 AK) mezőgazdasági területeken az évtizedek óta tartó talajjavítások következtében a szántó művelési ág vált uralkodóvá. A földek nagy része magántulajdonban van. A szántókon a gazdálkodók főleg gabonaféléket, takarmánynövényeket és olajos növényeket termesztenek.

A gyepgazdálkodású területek aránya megyei viszonylatban jelentősnek tekinthető a maga több mint 9%-ával, amely összefügg azzal, hogy jelentős szarvasmarha állományt tartanak fenn. A gyümölcsös és kert művelési ágban lévő területek kiterjedése továbbra sem jelentős.
A község területe a mezőgazdasági hasznosíthatóság és alkalmasság tekintetében a kevésbé alkalmas és alkalmas területek határán helyezkedik el. A megyei rendezési terv szerint a Kodó-patak völgyében lévő területek mezőgazdasági művelésre másodlagosan alkalmas területek övezetébe esnek. Mindezek ellenére hosszútávon továbbra is a mezőgazdasági művelés marad az uralkodó. A termeléshez szükséges infrastrukturális háttér kiépített. A földek mezőgazdasági utakkal feltártak.
A szőlőtermesztésnek évezredes hagyománya van a térségben. Az itteni szőlőművelés jelentőségét bizonyítja, hogy 1740-ben már írott hegyközségi törvénye volt, amelyet gróf Esterházy Johanna nevében adtak ki. A község igazgatási területéhez a Kis-Somlyó hegy északi kisebbik fele, amely a Ság-hegy – Kis-Somlyó Hegyközség tagjaként része az ország legkisebb, de minőségében kiemelkedő, Somlói borvidéknek. Mikroklímájának köszönhetően a borvidék éghajlata kiegyenlített, szélsőségektől mentes. Ez az időjárás nagyban kedvez egyrészt a szőlő cukrosodásának, túlérésének, esetenkénti aszúsodásának. Borgáta szőlőhegyére – a magyar örökösödési jognak köszönhetően – a birtokok elaprózódása miatt ma 4-600 négyszögöl nagyságú parcellák a jellemzőek. A kordonos szőlőművelés mellett helyenként találkozhatunk a hagyományos gyalogtőkés módszerrel is. Az itt termelt borok a ságiakhoz és a somlóiakhoz hasonlóan karakteres, kellemes savas fehérborok. A szőlőhegyen a jellemző régi fajták – olaszrizling, rizlingszilváni – mellett újak is megjelentek: zenit, királyleányka, chardonay. A kék szőlőfajták közül a kékfrankos, a merlot és a zweigelt termesztése folyik. A borvidék borútjai egyre több turistát vonzanak. A falu életében egyre nagyobb szerepet játszhat a szőlőhegy, amely vonzó lehet az idelátogató turisták és nyaralók számára egyaránt.
Az állattartást tekintve az elmúlt évtizedekben az állatállomány jelentősen csökkent. Szarvasmarha tekintetében a tenyésztési körülmények jók, a takarmánytermelés feltételei adottak és gazdaságosan végezhetők. A Kodó-patak mellett elterülő rétek és legelők olcsó, jó minőségű takarmányt biztosítanak. Háztájiban nagyon kevés állatot nevelnek, az állattartók többnyire csak önellátásra szorítkoznak. A majorban pedig bérhízlalásra sertéstenyésztést folytatnak.

Vízgazdálkodási területek
Mind a települési zöldinfrastruktúra, mind a kék infrastruktúra részét képezi a Kodó-patak, amely forrásától kezdve keleti irányban halad, majd eléri a Marcalt. Közvetlen mellette természetközeli állapotot mutató hol keskenyebb, hol szélesebb fás-cserjés zöldsávok húzódnak, amelyek a szántóföldektől pufferzónaként védik a patakot a szennyeződésektől. De emellett ez a zöldsáv, mint szegély, kedvezőbbé teszi a tájképet az emberi tevékenység uralta agrártájban.
A belterületen részben kiépített árokrendszer biztosítja a csapadékvíz elvezetését a közterületen. A lakóházak többsége előtt megfelelő mélységű árkok találhatóak, néhol ezek feltöltődtek. A csapadékvíz egy része a jelentős zöldfelületként megjelenő kertekben hasznosul.

Belterületi zöldfelületi rendszer

Egyedi telkes lakókertek
A település zöldfelületi rendszerének egyik fő elemét a családi házakhoz tartozó falusias lakókertek alkotják. Általánosságban megállapítható, hogy a magánkertekben a zöldfelülettel borított részek a telek területének több, mint a felét foglalják el. A hagyományos falusi telkek hátra hosszan elnyúltak, rendszerint ólakkal, baromfiudvarral is rendelkeztek, konyhakertben, gyümölcsösben vagy szántóban ritkábban rétben, legelőben végződtek. Ma a vegyes hasznosítás a jellemző, azaz haszon- és díszkertek (pihenőkertek) is egyben. A díszkertrészek a pihenőkertrészekkel együtt legtöbb esetben a lakóépület közelében alakultak ki. Háztájiban kevés állatot tartanak, így ritka a baromfiudvar. A konyhakertre is egyre kevesebb az igény, nincs idő a megműveléséhez. Pedig a helyben megtermelt gyümölcsökre, zöldségekre egyre nagyobb igény jelentkezik a városok piacain, de a fürdőtelepen is. A füdőtelepi kertekben egész más a helyezet, itt a pihenő és díszkerti részek a dominánsak, a haszonkerti részek sokkal kisebb részt foglalnak el a kertből.

Zöldterület: közkert
A község két részre tagolódik a falura (Borgáta) és a fürdőtelepre, de a falu is térben két részből áll: az egyoldali beépítésű Béke utcából, valamint a történeti magból, azaz a Kossuth L. utcából és környékéből. Igazi értelemben vett közpark – több korosztály számára, többféle szabadidős tevékenységnek helytadó és funkciókkal ellátott zöldterület – nincs a borgátai településrészen. Egyedül egy kisebb játszótér található a 101/3 hrsz-ú telek déli részén (telek nagysága 430 m2), ahol a fő játszótéri eszköz egy fából készült traktor.

Játszótér a Mező utcában

A fürdőtelepen a 704/15 hrsz-ú terület északi része (3865 m2) parkosított terület, ahol pihenőtér, játszótér és a Szent László szobor is található. A parkot Varga József várpalotai kazán és kemenceépítő mester és a Borgáta Fürdőért és Környékért Egyesület 2005-ben hozta létre. Időközben játszótéri résszel bővült és nemrég fedett pihenőhelyet, rendezvényeteret is építettek területén.

Pihenőtér emléktáblával

Játszótér

Szent László szobor

Fedett pihenőhely

A település a fürdőtelepi részen több olyan területtel is rendelkezik, amelyek alkalmasak zöldterületek kialakítására. Ilyen a 704/15 hrsz-ú terület déli, egyelőre gyepes része (6603 m2), a 845 hrsz-ú gyepes terület (3865 m2), valamint a 846 hrsz-ú ligetes terület (2946 m2).

704/15 hrsz-ú terület déli része

845 hrsz-ú terület

846 hrsz-ú terület

Intézményi zöldfelületek

A község jelentős zöldfelülettel rendelkező intézményi zöldfelülete maga a fürdő területe, valamint a focipálya. Hangulatos a szőlőhegy északnyugati lábánál fekvő temetőkert. Szép látvány tárul fel belőle a káldi templom irányában.

2.12) Közlekedés

Helyzetfeltáró munkarész

A tervezési terület Borgáta község teljes közigazgatási területe.

A település Vas vármegye dél keleti részén helyezkedik el, északon Köcsk, nyugaton Káld, délen Kissomlyó, keleten Egyházashetye községekkel határos. A falu a Celldömölki Járás része, de közvetlenül Jánosháza város vonzáskörzetébe tartozik. Lakossága nem éri el a 200 főt, területének nagysága kicsivel több, mint 6 km^2.

A településrendezési terv módosítása a teljes közigazgatási terület felülvizsgálatára irányul, melynél a közlekedési létesítmények elhelyezhetősége a meglévő beépítés jellegének-adottságainak lehetőségei szerint került figyelembevételre.

A tervezett módosítások érintik a település közlekedési vonatkozású fejlesztési koncepcióját is.

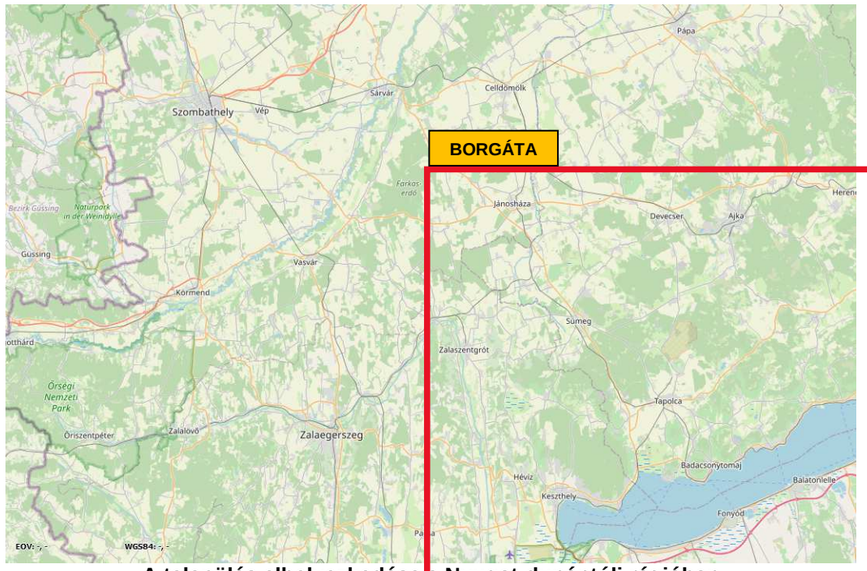

A település elhelyezkedése a Nyugat-dunántúli régióban

2.12.1 Jelenlegi állapot:

Közúti közlekedés (jelenlegi úthálózat)

Borgáta közigazgatási határain belül a közforgalmú úthálózat hierarchiáját állami és önkormányzati tulajdonú utak alkotják kül-, és belterületen egyaránt.

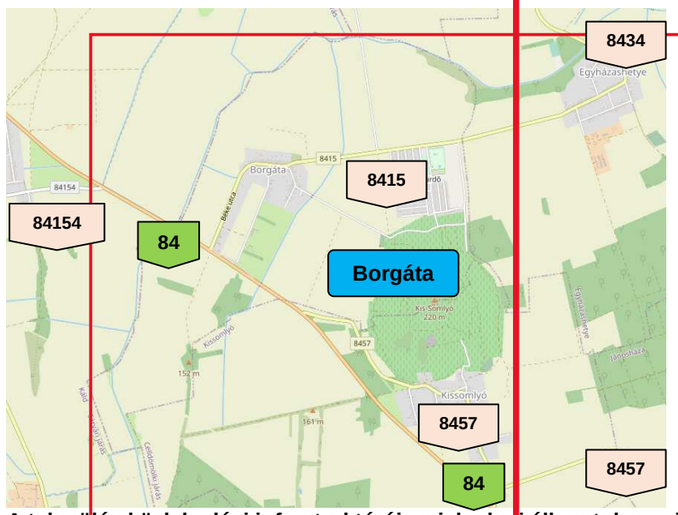

A település közlekedési infrastruktúrája a jelenlegi állapotok szerint

Állami úthálózat — kezelő: Magyar Közút Nonprofit Zrt. Vas Vármegyei Igazgatóság

A 84. számú (Balatonederics-Sárvár-Sopron) másodrendű főút észak-nyugat — dél-kelet tengellyel szeli ketté a települést a lakott területrészektől délre. Az útnak kizárólag külterületi szakasza van, napi forgalma a KIRA információs rendszer adatbázisa alapján (2023.03.27.) 7304 J/nap, melyből a teherforgalom 442 db jármű (~6%).

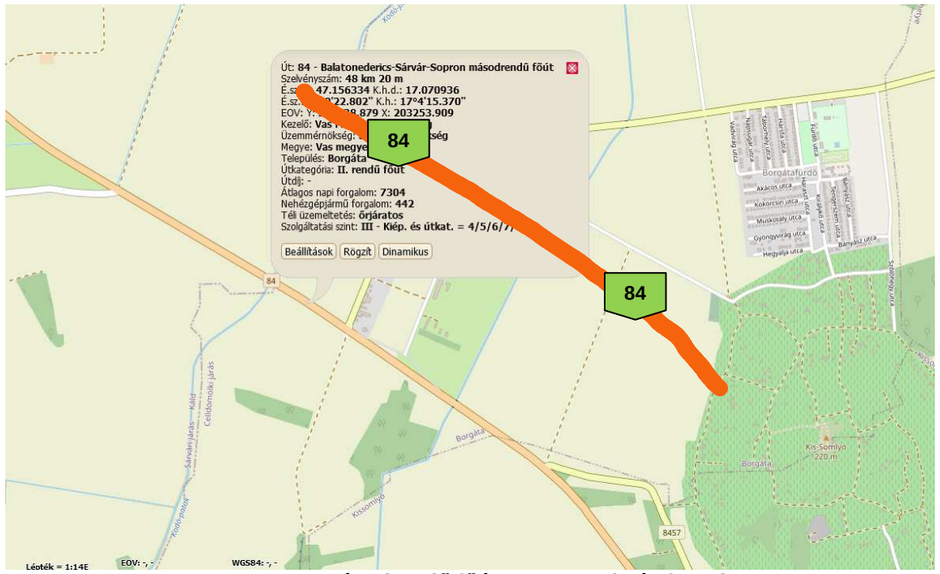

A másodrendű főút nyomvonala és forgalma

- A 8415 jelű (Csögle-Boba-Borgáta) összekötő út kelet — dél-nyugat irányban szeli ketté a települést áthaladva a lakott területrészeken is. Az útnak kül-, és belterületi szakasza egyaránt van, napi forgalma a KIRA információs rendszer adatbázisa alapján (2023.03.27.) 861 J/nap, melyből a teherforgalom 63 db jármű (~7%)

A állami mellékút nyomvonala és forgalma

Helyi, önkormányzati úthálózat

- Településközi összekötő utak: és zaki irányban Köcsk község Nagyköcsk településrészével közvetlen kiépített útkapcsolat van, egyéb helyi összekötő út nincs — ezt a funkciót jellemzően az állami mellékutak látják el.

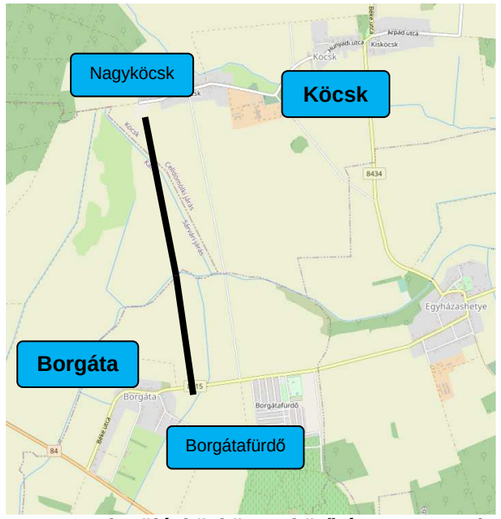

A településközi összekötő út nyomvonala

- Helyi gyűjtőutak: helyi gyűjtőút sincs a településen, ezt a funkciót is az állami mellékutak látják el.
- Kiszolgáló utak: az önkormányzat tulajdonában lévő összes belterületi út kiszolgáló út funkciót lát el.

- Külterületi mezőgazdasági utak: a lakott területrészeken kívüli mezőgazdasági és zártkerti művelésű ingatlanokat tárják fel, amely hálózat napjainkban változó minőségben kiépített.

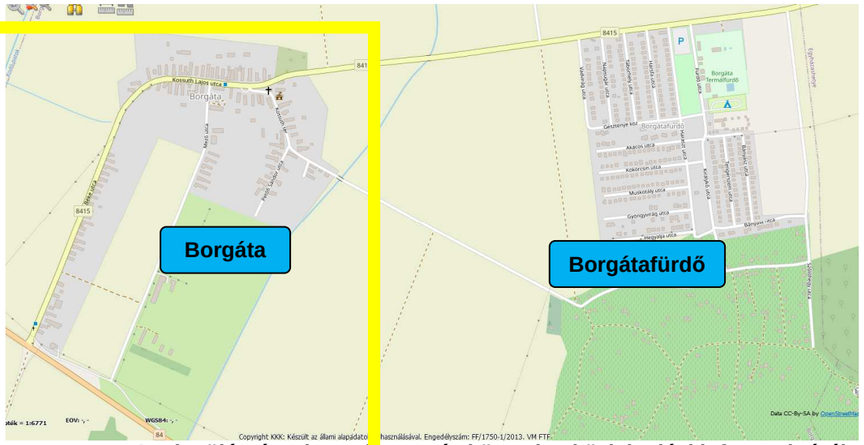

A településrészek szerl ezete és közvetlen közlekedési infrastruktúrája

Közösségi közlekedés

Közúti közlekedés

- A településen a Volánbusz Közlekedési Zárt körűen Működő Részvénytársaság helyközi autóbuszjáratai közlekednek. A település külterül étén és lakott területén is a 8415 jelű úton találhatók a buszjáratok megállói belterületen olyópályás kialakítással, illetve külterületen autóbusz öbölben.

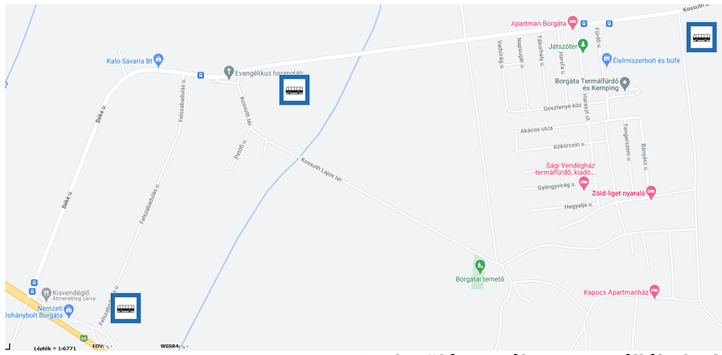

A település autóbusz megállóhelyei

Kötöttpályás közlekedés

- Üzemben lévő vasúti nyomvonal a település környezetében nem található. Legközelebb Bobán érhető el a Bajánsenye – Zalaegerszeg – Ukk – Boba, továbbá a Székesfehérvár - Szombathely vasútvonal, amelyek közül az előbbi az országos hálózat 25 számú, utóbbi az országos hálózat 20 számú vonala. Az érintett szakaszon mindkét vasúti pálya üzemeltetője a MÁV Zrt.

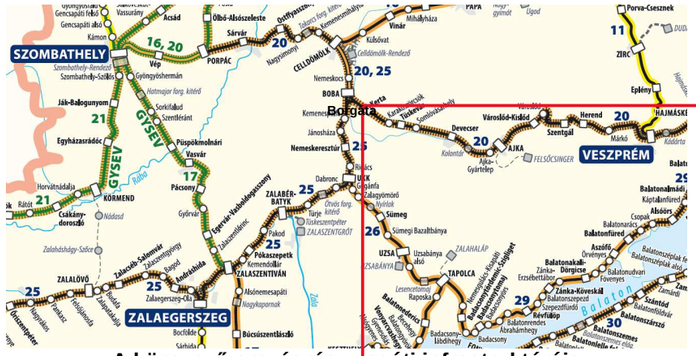
SZOMBATHELY
VESZPRÉM
ZALAEGERSZEG
Borgáta
GYSEV
KÖRMEND
PÁPA
CELLDÖMÖLK
BOBA
TAPOLCA
ZALAKÁROS
ZALAVÁR
ZALAHALÁP
ZALAKOMÁR
ZALAVÖLGY
ZALAEGERSZEG-CS.
ZALAFÜZÖS
ZALAMERENYE
ZALAKOMÁR-DÖRGICSE
ZÁNKA-KÖVESKÁL
BALATONFÜRED
BALATONALMÁDI
BALATONSZEPEZD
BALATONSZEMES
BALATONMENDE
BALATONRÁKOS
BALATONSZÁRSZ
BALATONSZABADI
BALATONSZÉPLAK
BALATONSZÖLŐS
BALATONSZŐLŐS-GYÖRÖK
BALATONSZŐLŐS-KÖRÖS
BALATONSZŐLŐS-MEGYEHÁZ
BALATONSZŐLŐS-NAGYMAROS
BALATONSZŐLŐS-VÁROS
BALATONSZŐLŐS-VASÚTÁLLOMÁS
BALATONSZŐLŐS-VÍZMŰ
BALATONSZŐLŐS-VÖRÖSKŐ
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL
BALATONSZŐLŐS-ZÓNA-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL-ÉSZAK-KÖZÉP-DÉL

Borgáta településen az oltóvíz biztosítására földalatti (altalaj) tűcsapok kerültek beépítésre. Oszloptűzcsapokat csupán egy-két helyen látni.
A lakó-, és üdülőtelkek vízellátása 100%-osnak tekinthető, az ingatlanok D25-32 méretű bekötéseken vannak ellátva ivóvízzel.

Szennyvízelvezetés
Borgáta településen gravitációs szennyvízcsatorna-hálózat épült ki a 2016-18-as években. A hálózat gyűjtőcsatornái DN200, míg a bekötések DN160/KGPVC csövekből állnak. Az ingatlanok rákötési aránya 100%-osnak tekinthető mind a lakóingatlanok, mind pedig Borgátafürdő üdülőtelkei tekintetében is.
Az összegyűjtött települési szennyvizek továbbítására – a mélyebb területeken – helyi szennyvízátemelők létesültek, mint például a Béke utca északi továbbá a Petőfi u. déli végénél. A regionális rendszerbe továbbításhoz pedig két nagyobb átemelő épült a Kossuth téren és a Borgátafürdő ÉK-i részén. Az átemelők változó keresztmetszetű – D63-D90-D110/KPE nyomóvezetéken továbbítják a rendszerbe bekapcsolt települések szennyvizét.
A szennyvíz fogadására Egyházashetye községben SBR rendszerű, eleveniszapos tisztítómű üzemel 500 m^3/d kapacitással, így fogadni tudja a saját szennyvizein kívül: Köcsk, Borgáta, Káld, és az utóbb csatornázott Boba és Nemeskocs települések szennyvizét is.

Csapadékvíz elvezetés
A település csapadékvizeinek élővizi befogadója a Borgátai árok és a Kodó patak, mely Nemeskocs és Izsákfa térségében torkollik a Marcal folyóba. A település területéről lefolyó csapadékvizek egyrészt közvetlenül a patakba jutnak, másrészt a település utjai melletti trapézszelvényű útárkok gyűjtik össze a lefolyó vizeket és vezetik a patakba. Az árkok és az azon lévő átereszek jó állapotban vannak, jelentős részük mederlap burkolattal ellátott, így a csapadékvíz elvezetése akadálytalan.

Gázellátás
A község gázellátását kisnyomású (0,8 bar) vezetékhálózaton a FLAGA Hungária Kft. biztosítja, tartályos propán (C3H8) gázzal. Az ingatlanok nagyrészt a rendszerre kapcsolt.

Villamos energia ellátás

Borgáta községet az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában és üzemeltetésében lévő Ikervár 132/22kV-os alállomásból táplálva Sümeg 22kV-os gerincről 2db Tr állomást , a község Borgáta I. és Borgáta TSZ nevű valamint a Celldömölk 132/22 kV-os alállomásból táplált Sümeg 22kV-os gerincről látják el a 3db Borgáta Termál I.-II.-III transzformátor állomásokat villamos energiával.

Ez a transzformátor állomás az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonban és üzemeltetésben van.

Az E.ON tulajdonában lévő transzformátorok az alábbiak szerint biztosítják az ellátást

Körzet	Típus	Teljesítmény	Tulajdonos
Borgáta I.	OTR 20/160	160 kVA	E.ON
Borgáta Thermal I.	OTR 20/400	400 kVA	E.ON
Borgáta Thermal II.	OTR 20/250	250 kVA	E.ON
Borgáta Thermal III.	OTR 20/250	250 kVA	E.ON

A fogyasztókat a közcélú transzformátor állomásokból indított 0,4kV-os betonoszlopos kisfeszültségű, szabad vezetékes hálózat látja el villamos energiával.

A gerincvezetékek 4x95+25 mm^2 a Kossuth L. utcában .

A Borgáta Thermál II. TR. állomásból induló 0,4kV-os légvezetéki áramkör látja el a Kissomlyó hegy egy részét villamosenergiával.

A közvilágítási berendezések 36W-os kompakt fénycsöves lámpatestek

Hírközlés
Borgáta Község vezetékes telefon szolgáltatás szempontjából a 95. sz. Sárvár primer körzetbe tartozik.
Hírközlési szolgáltató: DIGI KFT (1134. Budapest, Váci út 35.)
A településen kiépített, rézvezetékes föld-, ill. légkábel hálózatukon telefon,TV és internet szolgáltatást biztosítanak az előfizetőknek. A rendszer Káldon csatlakozik az országos hálózathoz. Fejlesztési szándékaik vannak, de konkrét terveik nincsenek.

Vezeték nélküli hírközlési szolgáltatást
az alábbi szolgáltatók biztosítanak Borgáta településen:
Magyar Telekom Nyrt.
Technológia Igazgatóság
Vezetéknélküli ágazat
(1519. Budapest, Pf. 512.)
A településen nem üzemel bázisállomásuk. Tervezett telephelyük sincs. Magassági korlátozást nem jegyeztettek be.

Telenor Magyarország Zrt (új neve: YETTEL)
Kivitelezési Igazgatóság (Cetin Ingatlan)
(2045. Törökbálint, Pannon út)
A településen nem üzemel bázisállomásuk. Magassági korlátozást nem jegyeztettek be.
Legközelebbi állomásaik: VA-0164 Kissomlyó és VA-0045 Káld.
Honlapjuk szerint a településen >2G (GSM), 4G (LTE) szolgáltatást biztosítanak.
Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt (új neve: 4iG)
(Budapest, 1096. Lechner Ödön fasor 6.)
Eddig még nem küldött adatszolgáltatást. Honlapja szerint a településen 4G szolgáltatást biztosít.

Helyzetelemző munkarész

Kistérségi kapcsolatok
A település kistérségi közlekedési kapcsolatait tekintve elfogadható pozícióban helyezkedik el. Az országos főúthálózat részeként a 84. számú főút közvetlenül áthalad a közigazgatási területén, a 8. számú főút déli irányban 6 km-en belül elérhető. Az országos gyorsforgalmú úthálózat részét képező M86 autóút csomóponti kapcsolódási pontja észak, észak-nyugati irányban 25 km távolságra, Vát, vagy Vasegerszeg közigazgatási területén van. A vármegyei jogú városok közül Szombathely 35 perc, Zalaegerszeg és Veszprém 1 óra utazást igényel a jól kiépített országos közúthálózaton. A közelben lévő kisvárosok közül Jánosháza 10 percen belül, Celldömölk vagy Sárvár 20 percen belül elérhető.

A szomszédos településekkel közvetlen kapcsolatot biztosító, kiépített településközi összekötő út funkciót a közigazgatási területét érintően a 8415 jelű állami mellékút, illetve északi irányban az önkormányzati tulajdonban és kezelésben lévő 014 helyrajzi számú út töltenek be. Az egyéb szomszédos lakott területek, vagy a térségben lévő közeli települések elérése az állami mellékút hálózat további szakaszain — kisebb-nagyobb kerülőkkel — elfogadhatónak mondható szolgáltatási szinten lehetséges.

Kijelenthető tehát, hogy a meglévő állami fő-, és mellékút hálózat, illetve a helyi úthálózat gyakorlatilag teljes kistérségi közlekedési infrastruktúra kiépítettséget biztosít.

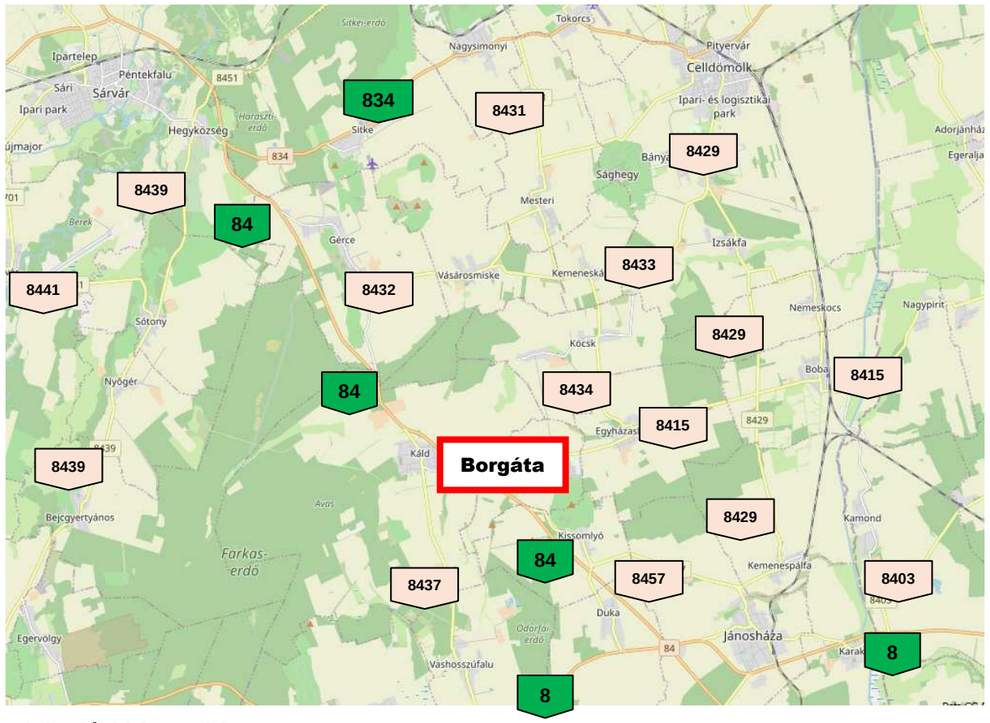

Közlekedési hierarchia
A település úthálózata a beépítettség nagyságrendjéhez igazodva tulajdonképpen az állami főút és mellékút külterületi, és belső-, átlelési szakaszaiból, a helyi gyűjtőútból (önkormányzati településközi összekötő út), illetve az egyéb lakóterületeket kiszolgáló helyi utakból, továbbá külterületi, mezőgazdasági utakból áll. Ez a hierarchia a jelenlegi közlekedési igényeket alapjaiban véve megfelelő szinten kiszolgálni képes. A fejlesztési területeken tervezett úthálózati funkciókat a fejlesztések nagyságrendjének és jellegének mérlegelésével kell meghatározni.

Forgalmi adatok
Az állami utakon a Magyar Közút Nonprofit Zrt. forgalomszámlálási adatai alapján (KIRA 2023.03.27.) a forgalom nagysága egyik útszakaszon sem haladja meg a mértékadó szolgáltatási szinthez tartozó értéket, gyakorlatilag az útszakaszok kapacitáskihasználtsága csekély. A község közigazgatási területén található állami utak forgalma nem haladja meg azt a mértéket, mely okot adhatna a jelenlegi szakaszokon későbbi, nagy léptékű fejlesztésekre (sávbővítések, szélesítések, lakott területi elkerülő szakaszok, stb…). A főút kivételével az utaknál a forgalomnagyság mind keresztmetszeti, mind teherbírási tervezésnél is majdhogynem elhanyagolható mennyiségű, így az utak nagyságrendi fejlesztése a közeljövőben indokolatlan volna, és nem is szerepel magasabb rendű területrendezési tervekben sem.

A helyi utak forgalma gyakorlatilag célforgalomra korlátozódik, így azok jelentős fejlesztése e tekintetben szintén nem releváns.

Kiépítettség
A település belterületén az utak szilárd burkolattal kiépítettek — az ingatlanok előtt, az utak mellett helyenként aszfalt vagy térkő burkolatú járdák találhatók. A keresztmetszeti paraméterek nagy részben sem az utak, sem a járdák tekintetében nem felelnek meg a KTSZ jelenlegi előírásainak, de a helyi közlekedési igényeket az elvárt szolgáltatási szinten alapvetően kiszolgálják. A kerékpáros forgalom a kis forgalmú utakon bonyolódik, a kistérségi és helyi kerékpározási szokások szerint.

OTÉK előírások

Borgáta község területén az utak szélességének kialakítása többnyire olyan településrendezési elvek alapján valósult meg, amelyek elsődlegesen az érintett ingatlan-tulajdonosok és az önkormányzat érdekeit, és lehetőségeit mérlegelték. Ennek eredményeként a kialakult közlekedési területek, teleksávok a törvényi alapszabályozás, a hatályos településrendezési terv, továbbá az OTÉK ajánlásaiban szereplő minimális paramétereket nem mindenhol biztosítják. A kiépült infrastrukturális létesítmények a jelenlegi, és közel jövőbeni igényeket hivatottak szolgálni, melyek radikális fejlesztésére nincs szándék vagy gazdaságos lehetőség.

Az OTÉK 26.§ (2) bekezdése értelmében „*más jogszabályi előírás, illetőleg elfogadott helyi építési szabályzat és szabályozási terv hiányában- legalább a következő szélességű építési területet kell biztosítani:*

1. *gyorsforgalmi utak (autópálya, autóút esetén) 60 m*
2. *főutak esetén 40 m*
3. *országos mellékutak esetén 30 m*
4. *helyi gyűjtőutak esetén 22 m*
5. *kiszolgáló utak esetén 12 m*”
6. *kiszolgálóút kialakult állapot esetén a helyi építési szabályzatban foglaltaknak megfelelően*
7. *kerékpárút esetén 3 m*
8. *gyalogút esetén 3 m.*

Az OTÉK 111.§ - ban megfogalmazott előírásai megfelelő indokok esetében lehetőséget adnak a fentiektől történő megengedőbb eltérésre, amelyet a településrendezési terv alátámasztó munkarészében kell kifejteni. Abban az esetben lehet releváns, amennyiben azt különleges településrendezési okok vagy a kialakult helyzet indokolja, közérdeket nem sérthetnek, továbbá biztosított marad, hogy az OTÉK 31.§ (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesülnek, és ahhoz az Étv. 8.§ szerinti szakmai eljárásrend érvényesül.

Magasabb rendű törvényi szabályozás (Ma TrT, Bkü TrT)
Mind „Magyarország és egyes kiemelt térségeinek Területrendezési Terve”, mind „Vas vármegye Területrendezési Terve” egységes közlekedési elemeket tartalmaz a település érintettségének vonatkozásában.
Közlekedési vonatkozású fejlesztési koncepció sem az országos gyorsforgalmú-, sem a főút-, sem a mellékút-hálózat vonatkozásában nincs. Ugyancsak nincs érintettség a kerékpáros hálózat bővítése kapcsán sem, továbbá a kötöttpályás, illetve a légi közlekedés elemei tekintetében nincs relevancia.

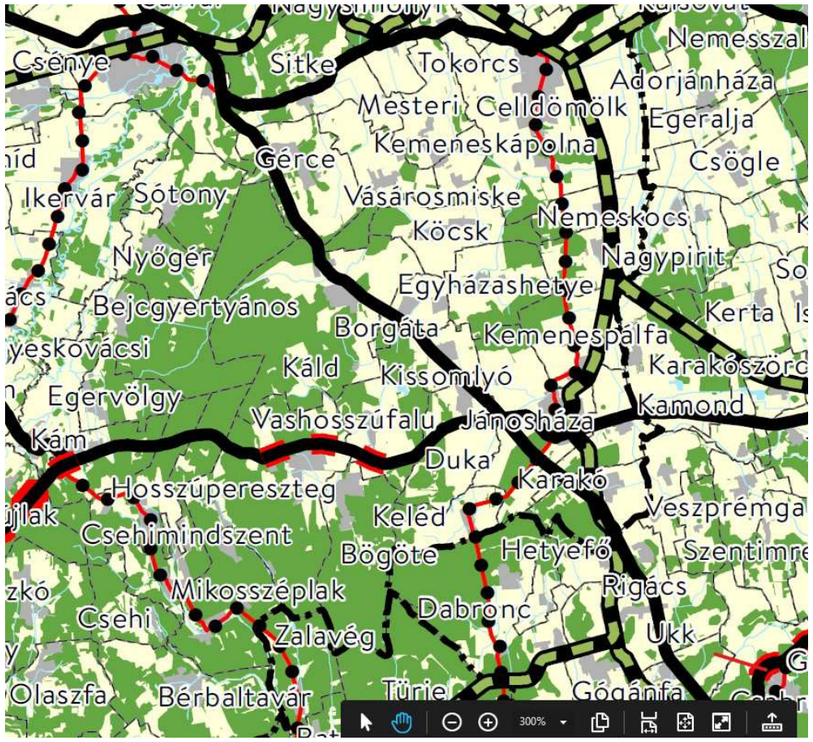

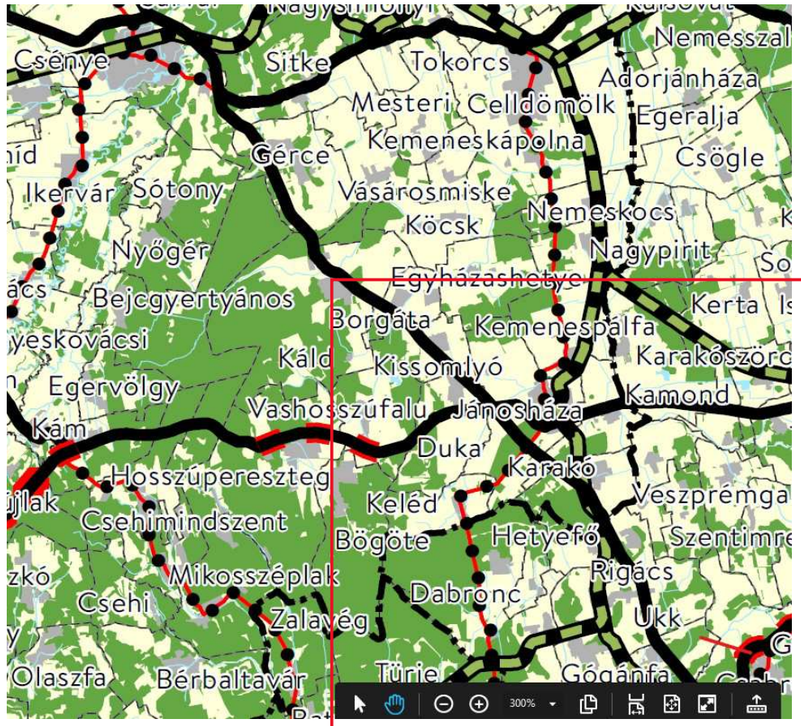

Magyarország szerkezeti terve közlekedési infrastruktúra – kivonat

Vas vármegye Területrendezési Terve — Szerkezeti tervlap kivonat

Helyzetértékelő munkarész

Javaslat az utak szabályozására

A közlekedési területek szabályozásának felülvizsgálatakor alapvetően a közúthálózati szerep által szükséges paraméterek betarthatósága kell, hogy domináljon, másodlagos szerephez juttatva a kialakult épített és tulajdonjogi környezet adottságait. Amennyiben a közlekedési létesítmények elhelyezése a kialakult közterületeken megoldható, a magáningatlanok, épületek érintettsége nyílván indokolatlan.

Az útterület-szélesítéseket csak ott célszerű biztosítani (illetve fenntartani), ahol az szakmailag egyértelműen szükségesnek és belátható időn belül az önkormányzat (vagy az állam) részéről végrehajthatónak tűnik — egyéb esetben e döntésnek súlyos anyagi következményei lehetnek.

A szabályozás, utakat érintő módosítását a településen ennek tükrében mérlegeltük, és javasoljuk módosításra.

Helyzetelemzés értékelése

A jelenlegi közlekedési hálózatot alapvetően elegendőnek tartjuk a település belterületi, helyi, kistérségi (szomszédos települések) és az országos hálózathoz való kapcsolat kiszolgálására. A szomszédos települések közúton közvetlenül, vagy több állami út érintésével megközelíthetők.

Az előrevetített forgalomnagyságok alapján a település lakott területén lévő közutak kapacitás-fejlesztést nem igényelnek. Az állami közutak vonatkozásában a jelenlegi nyomvonalakon olyan fejlesztés nem tervezett, ami belterületen a változó útterület szélességek jelentős módosítását igényelné.

A meglévő-megmaradó önkormányzati utak, mind kiszolgáló-lakó utcák. A kialakult beépítések következtében adott — változó — szabályozási szélességűek, jelentős részük szilárd burkolattal ellátott. A meglévő szabályozási szélességeken belül a helyi lakó-kiszolgáló forgalom hosszú távon is megfelelő szolgáltatási szintet ad.

Ennek értelmében belterületen a meglévő jogi környezet gyakorlatilag a beépítéshez igazodik, melynek eredményeként viszont az OTÉK által kívánt közterületi szélességek nem biztosítottak. Bár a közlekedési létesítmények (utak, járdák) csökkentett paraméterekkel ezeken a részeken már ki vannak építve, a szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetőséget feltétlen felülvizsgálatra — lehetőség szerint bővítésre — javasoljuk. A belterületi úthálózat esetleges bővítése szükséges továbbá azokon a helyeken, ahol egyéb területi fejlesztések koncepciója szerepel a szabályozási tervben.

Ahol az útterületek szabályozása az épített és tulajdonjogi környezet megóvása miatt nem teszi lehetővé 7-8m-nél szélesebb területek kijelölését, ott vegyes forgalmú, vagy egyirányú utak kialakítását javasoljuk megvalósítani.

Fentiek alapján a településrendezési tervben közlekedési vonatkozásban szükséges beavatkozások:

Közúti közlekedés:

- A magasabb rendű törvényi, rendeleti szabályozások nem írnak elő közlekedési vonatkozású fejlesztéseket, így ilyen jellegű koncepcionális előirányzat nem releváns.
- A meglévő állami főút, illetve mellékút területének bővítési lehetőségeit felül kell vizsgálni — belterületen az épített környezet, és a magántulajdon védelmének szem előtt tartásával. A meglévő közlekedési területsávok mértékének meghatározásánál — *amennyiben persze a közlekedési és infrastrukturális létesítmények szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetősége igazolt* — az épített környezet, és a magántulajdon védelme prioritást élvez.
- A helyi kiszolgáló utak szélességének, a terület-bővítések biztosításának felülvizsgálatánál szintén a fenti elv követése javasolt, melyet megalapoz az önkormányzat ezirányú törekvése is.
- A fejlesztési területeken a megfelelő szolgáltatási szintet biztosító úthálózat kialakítását, illetve paramétereit a hatályos Útügyi Műszaki Előírások elvárásainak szem előtt tartásával felül kell vizsgálni.

Vasúti közlekedés:

Nem releváns.

Légi közlekedés:

Nem releváns.

Közösségi közlekedés:

Az autóbusz-megállókat öbölben javasoljuk elhelyezni, így a szabályozási szélességen belül azoknak helyét biztosítani szükséges. A megállóhelyek elérhetőségét az autóbusz-útvonalakon maximum 500 m-ben határozzuk meg. A településen tervezett fejlesztések meglátásunk szerint egyébként további autóbusz megállóhelyek létesítését nem igénylik.

Kerékpáros közlekedés:

Sem a MaTrT-ben, sem Vas vármegye területrendezési tervében nincs jelölve olyan nyomvonal, amely érinti a település közigazgatási területét. A magasabb rendű törvényi, rendeleti szabályozások az országos és a regionális (térségi) kerékpáros struktúra elemeit rögzítik, de nem zárják ki helyi jelentőségű kerékpárutak létesítését — fontos azonban a hálózatiság megléte. Települési jelentőségű kerékpáros létesítmények kiépítése megalapozott lehet, különös tekintettel a község földrajzi és turisztikai adottságaira — eme szándék az önkormányzat részéről is megfogalmazódott. Az országos kerékpárúthoz keleti irányból lehet csatlakozni, a térségihez délről, viszont mindkét esetben csak más településeken keresztül. Amennyiben van igény ilyen jellegű fejlesztésre, abban az esetben a szomszédos településekkel az összhangot, a nyomvonal-folytonosságot, valamint a megfelelő struktúrát egyeztetni szükséges. Fontos, hogy összeérjenek és egymáshoz csatlakozzanak az egyes nyomvonalak.

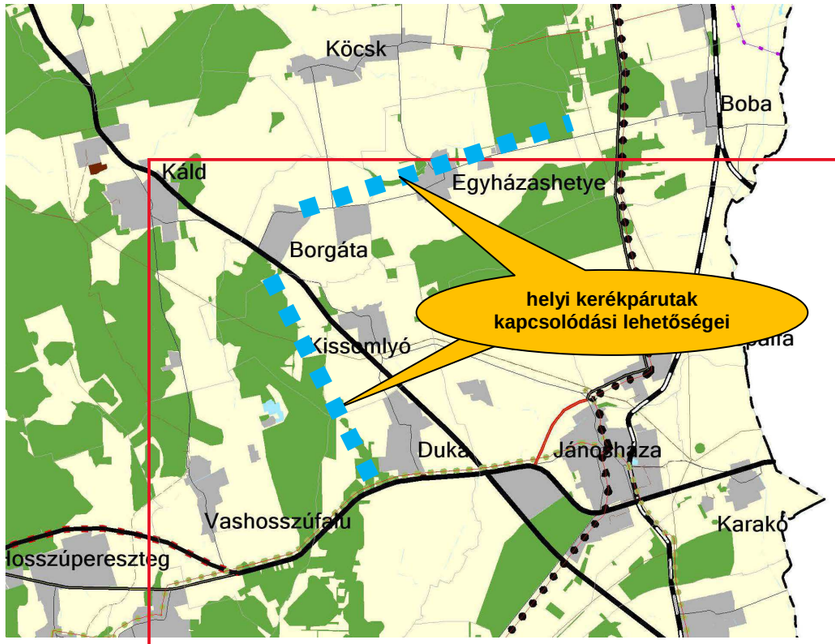

Kerékpáros kapcsolódási lehetőségek a térségi és országos hálózathoz

Gyalogos közlekedés:

Belterületen a gyalogos közlekedés járdákon bonyolódik. A meglévő utaknál és a tervezetteknél is az útburkolat mindkét oldalán gyalogjárda kialakítását javasoljuk – kivéve azokon a területeken, ahol a beépítés egyoldali. Gyalogos járdák építése vagy a meglévő árkok csatornázásával, vagy további területek biztosításával lehetséges.

Parkolás:

Több lokális, de egyben átfogó problémakör is az egyes létesítmények melletti parkolás megfelelő megoldásának hiánya. A közintézmények, és egyéb forgalomvonzó objektumok (temető, közösségi ház, üzletek vendéglátóhelyek vagy más szolgáltató épületek) környékén a gépjárművek elhelyezése jelenleg hiányosan, vagy csak részben megoldott. A várakozási szokások értékelése mellett, a parkolási igényeket felül kell vizsgálni, továbbá javasoljuk a releváns létesítmények környezetében az ehhez szükséges területek biztosítását. Adott esetben megoldást jelenthet a párhuzamos vagy merőleges beállású várakozóhelyek kialakítása, egyedi igények esetén önálló telken kialakított, blokkosított parkolók létesítése is indokolt lehet.

2.13) Közművesítés

Vízellátás

A település vízvezeték-hálózatát a VASIVÍZ Zrt. üzemelteti. A vízellátó rendszeren az ivóvíz Káld község irányából érkezik, KMPVC víz gerincvezetéken. A vízellátást biztosító kút és gépház is Káld településen található. Ez a rendszer látja el – Káldon kívül – Kissomlyó, Duka, Borgáta és Egyházashetye községeket is.

A rendszer – az építéskor „népszerű” – KMPVC csövekből épült, amely mára már idejét múlt és a sorozatos meghibásodások, csőtörések (felhasadások) a hálózati veszteségen, a hibajavításon túl, előrevetítik a rendszer rekonstrukciójának igényét.

A hálózat elemeinek – kút, vízgépészet, csőhálózat – paraméterei alkalmasak a jelenlegi vízigények maradéktalan kielégítésén túl, további vízhasználatok kielégítésére.

Borgáta településen az oltóvíz biztosítására földalatti (altalaj) tűcsapok kerültek beépítésre. Oszloptűzcsapokat csupán egy-két helyen látni.

A lakó-, és üdülőtelkek vízellátása 100%-osnak tekinthető, az ingatlanok D25-32 méretű bekötéseken vannak ellátva ivóvízzel.

Szennyvízelvezetés

Borgáta településen gravitációs szennyvízcsatorna-hálózat épült ki a 2016-18-as években. A hálózat gyűjtőcsatornái DN200, míg a bekötések DN160/KGPVC csövekből állnak. Az ingatlanok rákötési aránya 100%-osnak tekinthető mind a lakóingatlanok, mind pedig Borgátafürdő üdülőtelkei tekintetében is.

Az összegyűjtött települési szennyvizek továbbítására – a mélyebb területeken – helyi szennyvízátemelők létesültek, mint például a Béke utca északi továbbá a Petőfi u. déli végénél. A regionális rendszerbe továbbításhoz pedig két nagyobb átemelő épült a Kossuth téren és a Borgátafürdő ÉK-i részén. Az átemelők változó keresztmetszetű – D63-D90-D110/KPE nyomóvezetéken továbbítják a rendszerbe bekapcsolt települések szennyvizét.

A szennyvíz fogadására Egyházashetye községben SBR rendszerű, eleveniszapos tisztítómű üzemel 500 m^3/d kapacitással, így fogadni tudja a saját szennyvizein kívül: Köcsk, Borgáta, Káld, és az utóbb csatornázott Boba és Nemeskocs települések szennyvizét is.

Csapadékvíz elvezetés

A település csapadékvizeinek élővizi befogadója a Borgátai árok és a Kodó patak, mely Nemeskocs és Izsákfa térségében torkollik a Marcal folyóba. A település területéről lefolyó csapadékvizek egyrészt közvetlenül a patakba jutnak, másrészt a település utjai melletti trapézszelvényű útárkok gyűjtik össze a lefolyó vizeket és vezetik a patakba. Az árkok és az azon lévő átereszek jó állapotban vannak, jelentős részük mederlap burkolattal ellátott, így a csapadékvíz elvezetése akadálytalan.

Gázellátás

A község gázellátását kisnyomású (0,8 bar) vezetékhálózaton a FLAGA Hungária Kft. biztosítja, tartályos propán (C3H8) gázzal. Az ingatlanok nagyrészt a rendszerre kapcsolt.

Villamos energia ellátás

Fejlesztési feladatok:

- Meglévő Borgáta I. OTR 20/160 TR. állomás átépítés OTR 20/250 típusra
- A kompakt fénycsöves közvilágítási lámpatestek cseréje energiatakarékos LED lámpatestekre,
- Új kompakt transzformátor állomás építése a Petőfi u. D-i végén 22kV-os földkábeles táplálással, mivel jelenleg feszültségesési (szabványtalan feszültség) problémák vannak az érintett utcában.
- 22kV-os szabadvezetékes hálózat áthelyezése Thermál fürdő üdülőterület Király-kő utca területéről. A meglévő OTR transzformátor állomások 22kV-os földkábeles csatlakoztatása.

Hírközlés

Fejlesztést egyik szolgáltató sem tervez a közeljövőben, de ennek lehetőségét kéri biztosítani, a 20/2020.(XII.18.) NMHH rendelet 26.§(6). bekezdéséhez igazodva.

3.) Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

Fenti tényezők jelenlétéről az adatszolgáltatás során jelzés nem érkezett, a település önkormányzata sem jelzett semmiféle korlátozást.

Katasztrófavédelmi szempontból Borgáta a Sárvári Katasztrófavédelmi Kirendeltséghez tartozik, probléma esetén őket kell értesíteni.

3. HATÁROZATTAL JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZEK

3.1 KÉPVISELŐ-TESTÜLETI HATÁROZATI JAVASLAT

1. Borgáta község Önkormányzatának Képviselő-testülete ../2023.(…….) ök. határozattal jóváhagyja Borgáta község Településfejlesztési tervét.
2. A 554-TT/2022 törzsszámú dokumentáció Borgáta község Településfejlesztési Terve e határozat 1., a 3.5 rajzszámú Fejlesztési terv c. tervlap a 2. mellékletét képezi.
3. A község Szabályozási Tervét a jelen határozattal jóváhagyott tervvel összhangban kell kidolgozni.

Határidő: folyamatos

Felelős: Jegyző

Kelt: Borgáta, 2023. év ..... hó …….. nap

…….. ……..
polgármester jegyző

3.2 TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A …/2023 (…..) ök. határozat 1.melléklete

3.21 Jövőkép

A legfőbb településfejlesztési elvek

Borgáta Község Önkormányzata Képviselő-testülete elkészítette és elfogadta 2019-2024 évek Gazdasági programját, mely az alábbi településfejlesztési elképzeléseket rögzíti.
A település az idegenforgalom területén kiemelkedő lehetőségekkel rendelkezik, e tekintetben cél a Kissomlyó hegy vonzerejének növelése, továbbá a gyógyvízben rejlő lehetőségek kihasználása.
Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése.
Közszolgáltatások biztosítása, színvonaluk javítása.
A településfejlesztési politika legfőbb célkitűzése, hogy csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is finanszírozni tudja.
Az infrastruktúra fejlesztések pozitív irányban hatnak a fejlődésre. A megvalósult infrastruktúra újabb fejlesztési igényeket generálhat, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét,

Az ezeken alapuló távlati fejlesztési szándékok:
- belterületi közutak, járdák felújítása
- a vízvezeték rendszer,
- a vízelvezető árkok, a villamos energia, a közvilágítás és
- telefon, internet szolgáltatások biztosítása, folyamatos fejlesztése, karbantartása és a

Az idegenforgalommal kapcsolatosan
- kerékpárút és túraútvonal kialakítása
- a fürdő további fejlesztése, téliesítése

Társadalmi felelősség a település társadalmi, gazdasági, táji, természeti és az épített környezetének és térségi szerepének tekintetében.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen mivel ez a biztosítéka annak, hogy azok az elképzelések valósuljanak meg, melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését szolgálják, valamint alaposan és felelősségteljesen átgondolt legyen.
A településfejlesztésbe be kell vonni a helyi lakosságot.
A fenntartható településfejlesztés alapja a szociális emberi oldal, mely nem érhető el felelősen gondolkodó helyi közösségek nélkül. Így a közösségfejlesztésnek kiemelt szerepet kell kapnia a fenntarthatóság érdekében a település életében.
A táji, természeti és az épített környezet értékes elemeit mindenképpen meg kell őrizni, és megfelelő minőségben való megmaradásuk érdekében gondozni kell, illetve karban kell tartani.
Egyetlen település sem sikeres önmagában: ki kell tekintenie saját határain túlra, szervezni kell környezetét. Az érintett településkörrel kialakított szoros érdek-érvényesítő együttműködés van kialakulóban. A közös érdekek megsokszorozzák a település érdek-érvényesítő képességét. Mint pl. mikro-térségi, kistérségi együttműködés.

3.2.2. Stratégia

Rövid, közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok:

A településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe
- melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak, vagy
- több településfejlesztési, üzemeltetési cél megvalósítását is segítik
- a település fejlesztése szempontjából felállított rangsorban előbbre vannak.

Azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni
- melyek hosszú távon a népességszám emelkedését idézik elő,
- melyek munkahelyeket teremtenek.

A Képviselő-testület fontosnak tartja fejlesztési elképzeléseinek megvalósításához pályázati források minél nagyobb mértékben történő bevonását.

A településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggéseinek vázlata,
Elsődleges célok a lakosság helyben maradásának elősegítése érdekében a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése, a lakókörnyezet folyamatos szépítésével élhető település létrehozása, az adópolitikai célkitűzések megvalósítása, az egyes közszolgáltatások biztosítása, színvonalának emelésére vonatkozó hatékony megoldások elérése.

Az integrált és tematikus beavatkozási területek
Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:
- kiemelten kezelendő a fürdő további fejlesztése, téliesítése, fedett létesítmények kialakítása az idegenforgalmi időszak kiterjesztése érdekében,
- kempingfejlesztés,
- kerékpárút kialakítása: Borgáta összekapcsolása a szomszédos településekkel megvan, a fürdő és a Kissomlyó hegy bekapcsolására a rendszerbe nyomvonal elképzelés van, tervek még nem készültek
- túraútvonal, tanösvény kialakítása a hegyen, Kissomlyóval közösen a Királyköhöz vezető útvonalról elképzelés szintén van, tervek még nem készültek
- turisztikailag vonzó rendezvények tartása

A települési infrastruktúra fejlesztése
- Az infrastruktúra hálózat – fejlesztésen belül kiemelten kezelendő a település csatornahálózatának kiépítése.
- Az ivóvízellátó rendszer elöregedett, biztosítani kell folyamatos karbantartását, felújítását, fejlesztését.
- Az önkormányzati utak javítása mellett a Köcskre vezető külterületi út borgátai részének felújítása.
- Csapadékvíz elvezetés, különös tekintettel a hegyi ingatlanokra, árkok, átereszek tisztítása Borgátán és Borgáta fürdőn.

Munkahely teremtési lehetőséget is jelent Borgátán a fürdő téliesítése.

Az épített örökség védelme
A Kossuth Lajos utca 16. szám alatt álló volt Batthyány- Strattmann kúriának, amely a XIX. század elején helyi birtokigazgatási központ és gazdatiszti lakás céljára épült, külső megjelenését múltjának tiszteletben tartásával meg kell őrizni.
Jellegzetes épületek, építmények, természeti képződmény, melyekre különös figyelmet fordítanak: Berzsenyi pince, harangláb, IV. Béla szobra, Királykő.
Gondoskodni kell a köztéri építmények állagának megőrzéséről.
Pályázati forrásból el kell végezni a világháborús emlékmű felújítását.
A volt könyvtár épületében falumúzeumot létesült.

A természeti örökség védelme
Nincs országos és helyi védelem alatt álló természeti elem, de igyekeznek mindenre figyelni és a táj jellegzetességeit megőrizni.

A gazdasági szereplők települést érintő terveit és törekvései
A községben csak őstermelők vannak, de ezek köre is szűkül. Egész községre kiható fejlesztési elképzeléseik nincsenek.

A helyi társadalom szükségletei
Élhető lakókörnyezetet szeretnének és elegendő középületekkel való ellátottságot.

Fejlesztési céladatok és fejlesztési akcióterületek meghatározása
A fürdő önkormányzati tulajdon, jelenleg bérbe adják. A bérletet nem hosszabbítják meg, Kft-t hoznak létre, amelyben kizárólag helyieket fognak foglalkoztatni.

3.3.Cselekvési program
A letelepülni vágyó fiataloknak építési lehetőséget biztosítani, ösztönzőkkel segíteni, helyi lakástámogatási rendszert kialakítani és működtetni.

3.4 A fejlesztések pénzügyi terve és ütemezésének vázolása
Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:
- a Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni annak előnyeit
- a pályázati lehetőségek kihasználása olyan területeken is, ahol önkormányzati támogatást lehet azzal kiváltani. Az Önkormányzat szándéka szerint olyan pályázatokon indul, ahol a későbbi fenntartás nem jelent működési költségnövekedést
- az Önkormányzat arra törekszik, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőleg hitelfelvétel nélkül, pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

A fürdő kiemelten az első ütem.

BORGÁTA
KÖZSÉG
FEJLESZTÉSI TERVE

M = 1 : 10 000

É

JELMAGYARÁZAT:

IGAZGATÁSI TERÜLET HATÁRA

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET HATÁRA

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET HATÁRA TERVEZETT

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK

FALUSIAS LAKÓTERÜLET	Lf
TELEPÜLÉSKÖZPONTI VEGYES TERÜLET	Vt
ÜDÜLŐHÁZAS ÜDÜLŐTERÜLET	Üü
HÉTVÉGI HÁZAS ÜDÜLŐTERÜLET	Üh
KÜLÖNLEGES BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET -MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMI TERÜLET	K-Mü
-TERMÁL FÜRDŐ TERÜLETE	K-Tfü
-KEMPING TERÜLETE	K-Sp

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI TERÜLET	KÖu
KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI TERÜLET	KÖe
84-ES SZÁMÚ FŐKÖZLEKEDÉSI ÚT	
KRÉKPÁR ÚT JAVASOLT NYOMVONALA	
KÖZMŰTERÜLET	Közm
KÖZKERT ZÖLDTERÜLET	Zkk
EGYÉB ERDŐTERÜLET	Ee
VÉDELMI CÉLÚ ERDŐTERÜLET	EV
KERTES MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET	Mk
ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET SZÁNTÓ	Má1
ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET GYEP	Má2
VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLET	V

KÜLÖNLEGES BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

TEMETŐ TERÜLETE	Kb-T

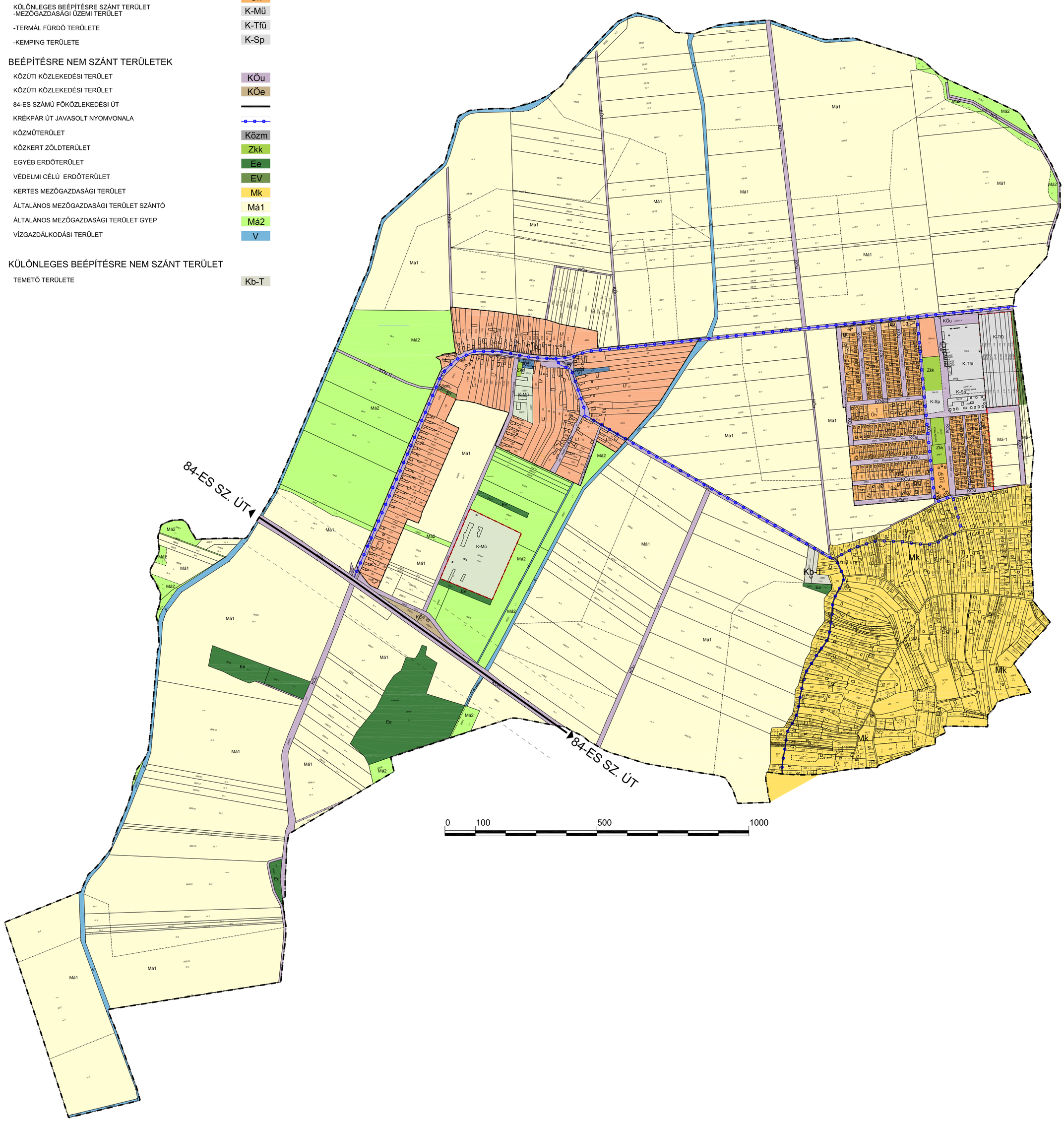

A ./2023. (.....) ÖK. HATÁROZAT ... 2. MELLÉKLETE

Tsz: 554-TT/2022

ARCHIGRAF
Kőszeg Malonárok u. 17. TEL:94/509-400

BORGÁTA KÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK FELÜLVIZSGÁLATA

3.5

FEJLESZTÉSI TERV

2023.06

M=grafikus

TELEPÜLÉSTERVEZŐ: GODAVSZKY BEÁTA TT - 1 18 - 0019		ÜGYVEZETŐ: SZABÓ GÁBOR
TÁJTERVEZŐ: SZILY ADRIEN TK 18-0055	KÖZLEKEDÉSTERVEZŐ: TÓTH JÁNOS K-1/d-1 20-0183 LINAKRON KFT	KÖZMŰTERVEZŐ: FERENCZ ATTILA BSZFG: V3c-1:V4c-1:VHV-3 LINAKRON KFT
TÁJTERVEZŐ: VARGA DALMA TK20-0183		ELEKTROMOS ENERGIA ELLÁTÁS: SÁNDORFI ZSIGMOND GYÖRGY TE-20-0097
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS: ILLYÉS ZSUZSANNA k1/i1-01; IK1/IK1-01 5028/LM/kz-014/2011		HIRKÖZLÉS: BARANYAI PÉTER TH-T 19-0762

4. ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

4.1 Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója

A fejlesztésben javasolt változások

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- kiemelten kezelendő a fürdő további fejlesztése, téliesítése, fedett létesítmények kialakítása az idegenforgalmi időszak kiterjesztése érdekében,
- kempingfejlesztés,
- kerékpárút kialakítása: Borgáta összekapcsolása a szomszédos településekkel, bekapcsolva a rendszerbe a fürdőt és a Kissomlyó hegyet,
- túraútvonal, tanösvény kialakítása a hegyen,

A települési infrastruktúra fejlesztése

- a település csatornahálózatának kiépítése.

4.2 Településrendezési javaslat

Borgáta község nem rendelkezik hatályos településrendezési tervvel, így a módosításokat a jelenlegi használathoz lehet viszonyítani.

A beépítésre szánt terület hagyományos községrészében módosításra nincs igény, a lakóterület nem bővült, új telekosztás nem lett kijelölve, az egyes részek használatuknak megfelelő területfelhasználási besorolásba kerültek.

Az üdülőterületen a fürdő környezete módosult:

- a fürdő jelenlegi területe és az igazgatási határ közötti, a földhivatali alaptérképen szántó művelési ágú telkeken a fürdő távlati bővítési területe lett kijelölve különleges beépítésre szánt fürdő terület területfelhasználási besorolásban.
- a fenti átminősített szántók üdülőtelep mögé benyúló keskeny sávja védőerdő szerepet kapott, amelynek célja a szomszédos igazgatási területen lévő nagyméretű szántóterület műveléséből adódó esetlegesen káros környezeti hatások kiszűrése. (por és mezőgazdasági gépek zaja)
- az üdülőterület és az igazgatási határ közötti terület, amely az alaptérképen kivett belterület, jelenleg szántóként művelik. A településterven külterületbe kerül és általános mezőgazdasági terület lesz.
-
-

Egyéb területek a jelenlegi használatnak megfelelően lettek besorolva.

4.3 Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére

A lakó településrészen

- Az utcák, járdák, közterületen lévő növényzet jó karban tartásáról folyamatosan gondoskodni kell
- Az új kerítések, bejárati kapuk falusi környezetbe illőek legyenek.
- Új ház építése esetén az utcaszakaszon már kialakulthoz illeszkedő falusias, vagy kertvárosias jelleg ajánlott.
- Új épület építésekor és a meglévők felújításakor, bővítésekor a Településképi arculati kézikönyv ajánlásai betartandók.

Az üdülő településrészen

- Mind a hétvégi házas, mind az üdülőházas üdülőterületen új házak építésekor nagyságrendben, épületmagasságban, homlokzati megjelenésben és színezésben a kialakult utcaképhez illeszkedően kell megtervezni és megépíteni.

A Kissomlyó hegyi településrészen

- Az országos műemléki védelem alatt álló Berzsenyi pince közvetlen környezetében új épület építésekor a műemléki környezet elvárásainak megfelelően építendő.
- A hegy egész területén csak hagyományos jellegű új pince építhető, meredekebb telkeken földbe süllyesztett, egyéb helyeken terepre illesztett formában.

4.2 Szakági javaslatok

Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás

Általános tájvédelmi és természetvédelmi szempontból cél a komplex természet-, táj- és tájképvédelem megvalósítása. Az érintett területen így a következőkre kell hangsúlyt fektetni:

- a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során a tájak természetes és természetközeli állapotának megóvására, a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradására, utóbbiak kijelölésére,
- a klíma védelmének érvényre juttatására,
- az országos és megyei szintű övezeti előírások érvényesítésére,
- az új területhasználatok létesítményeinek tájbaillesztésére,
- a fenntartható területhasználat és az ökologikus szemléletű megoldások előtérbe helyezésére,
- a biotóphálózat (helyi ökológiai hálózat) megőrzésére, bővítésére,
- a biológiai aktivitási érték szintentartására vagy növelésére,
- a kül- és belterületi zöldfelületek kapcsolatának erősítésére, ha szükséges megteremtésére, ezáltal egységes zöldinfrastruktúra-hálózat kialakítására
- a látvány és egyéb károsító hatások, területhasználatból eredő konfliktusok megszüntetésére, mérséklésére,
- a csapadékvíz-hasznosítás erősítésére, a kék infrastruktúra védelmére és természetközeli, ökologikus szemléletű kezelésére.

Mezőgazdasági területek

Borgáta közigazgatási területének több, mint 67 %-a szántóföldi művelés alatt áll. Az adottságokhoz (a szántók zöme közepes vagy gyenge, 4-6 min. osztályú, kisebb része 3 min. osztályú) és igényekhez képest túlzott kiterjedést ölel fel. Javasoljuk nagy részének átsorolását általános mezőgazdasági övezetbe.

Szabályozás szempontjából az általános mezőgazdasági övezet mellett további kategóriák megkülönböztetését tartjuk szükségesnek. Azok a mezőgazdasági területek, amelyek vízfolyás védőövezetén belül terülnek el, illetve gyepgazdálkodás alatt állnak, a szabályozási tervben az általános mezőgazdasági területen belül külön övezetbe kerüljenek, mivel rajtuk a mezőgazdasági tevékenységek csak bizonyos korlátok között folytathatók, amelyeket részletesen a következőkben adunk meg.

E területeken folyó gazdálkodást elsősorban a természetvédelmi érdekeknek kell alárendelni. Ezen övezetben a táji, és természeti értékek védelme érdekében a következők betartását tartjuk szükségesnek:

- A területen nem folytatható olyan tevékenység, nem helyezhető el olyan létesítmény, amely a jelenlegi állapotot rontja, a meglévő természetközeli élőhelyeket veszélyezteti, a tájkép jellegét megváltoztatja.
- A kialakult művelési ágat fenn kell tartani, különös tekintettel a gyepekre, ez utóbbiak felszántását meg kell akadályozni.
- A gyepterületeken hagyományos technológiával szabad gazdálkodni, évente legalább egyszeri kaszálását el kell végezni. A kaszálás és a legeltetés időpontjait a természetvédelem érdekeinek megfelelően kell meghatározni. Meg kell akadályozni a spontán beerdősülést és az inváziós növények megjelenését, terjedését.
- Szántóterületeken − a Kodó-patak völgyében − extenzív jellegű, természet-, ill. környezetkímélő gazdálkodást szabad folytatni. Szervestrágyázás, műtrágyázás és növényvédőszer alkalmazása nem kívánatos, csak kivételesen indokolt esetben engedélyezhető. Hígtrágya és trágyalé kijuttatását a termőföldekre tiltani kell, helyettük környezetkímélő kemikáliákat kell alkalmazni.

A vízfolyással közvetlenül érintkező mezőgazdasági területeken a patakot és a hozzá kapcsolódó, természethez közeli állapotban lévő részeket jelenlegi formájukban, hasznosításukban javasolt megtartani, ezért mindkét partja mentén a partvonaltól számítva 50 m széles vízvédelmi övezet kialakítását javasoljuk (részletesen lásd a Vízfolyás védelme c. fejezetben).

A Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ) előírások keretében védett tájelemként került lehatárolásra két kisebb fa- és cserjecsoport: az egyik a Mező utca mezőgazdasági területekkel határolt végében, a 96-os és 054/12-es hrsz-ú telkeket érintve, a másik pedig a község keleti határában, a 024/16, 704/15, 713 és 717-es hrsz-ú telkeket teljesen vagy részben lefedve került

kijelölésre. A védett tájelemek – így a fa- és cserjecsoportok – olyan területi kiterjedéssel rendelkező objektumok, amelyeket a mezőgazdasági művelés során nem szabad bolygatni, kivágni.

Borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezetén belül új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, telek belterületbe nem vonható. Épület az I. osztályú borszőlő termőhelyi kataszteri területen a legalább 80%-ban szőlő művelési ágban nyilvántartott és ennek megfelelően művelt telken helyezhető el, kizárólag szőlőművelést, szőlőfeldolgozást, bortárolást vagy borturizmust szolgáló rendeltetéssel, összesen legfeljebb 3000 m2 nagyságú bruttó alapterülettel. Mezőgazdaságilag műveltnek az a telek minősül, amelynek legalább 80%-a szőlő, gyümölcsös vagy kert művelési ágban nyilvántartott és ténylegesen is művelt. A művelt telek fennállását a szőlő esetében a hegybíró igazolja.

Szakrális építmény, amely a szőlőhegyek tájképéhez hagyományosan hozzátartozó tájkép-formáló elem – szőlőműveléssel nem hasznosított területen is – a telek méretétől függetlenül elhelyezhető, legfeljebb 30 m2 bruttó alapterülettel, legfeljebb 3%-os beépítettséggel.

Határoló sávok védelme
A táblákat határoló árkokat, földutakat, vízfolyásokat kísérő keskeny fás-cserjés sávokat, füves-cserjés mezsgyéket javasoljuk megtartani, illetve bővíteni. Ez utóbbi megvalósításának egyik lehetséges útja a zöldítési program, amely a települési zöldinfrastruktúra-fejlesztés része, illetve a főbb mezőgazdasági utak fásítása.

Útmenti fásítások
Tájszerkezeti szempontból kedvező lenne, ha legalább a főbb közlekedési utakat fasorok, vagy egyéb fásítások kísérnék és ezek összekapcsolnák a külterületi zöldinfrastruktúra elemeit a belterületiekkel egy egységes hálózatot kialakítva. Az útmenti fásítások a kedvezőbb vizuális megjelenés mellett az egyes tájalkotó elemek összekapcsolását is szolgálnák, nem szólva kedvező ökológiai szerepükről. Funkcionális szempontból is előnyösek; szél- és hófogóhatásukkal hozzájárulnak a közlekedésbiztonsági szerepekhez. Különösen fontos lenne a települések közötti kisforgalmú utak fásítása, amelyeket a kerékpáros turizmus szívesen használ. A vonalas jellegű zöldinfrastruktúra bővítésére a következőket javasoljuk:

- A meglévő útmenti fásítások megtartatása, amennyiben kivágásra kerülnek, javasoljuk újrafásítani az adott út szélét elsősorban lombhullató, tájba illő, a területen honos, útfásításra alkalmas fafajokkal.
- Borgátára bevezető közlekedési út (Béke utca) külterületi oldalának fásítását javasoljuk.
- Az Egyházashetye felé vezető 8415. j. ök. út fürdőtelep felé vezető szakaszának két oldali fásítását javasoljuk.

Növényalkalmazásnál a termőhelynek, a környékre jellemző társulásoknak megfelelő, útmenti fásításra alkalmas, őshonos fa- és cserjefajok és ezek fajtáinak alkalmazását kell előtérbe helyezni. A védőfásítások több szintből (cserjeszint, lombkoronaszint) álljanak. Formailag lehetnek ligetes (cserje- és facsoport), erdősávszerű, fasor telepítésűek.
Védőfásításokat erdészeti, illetve kertépítészeti növénykiültetési tervek alapján lehet telepíteni. A fásításoknál a közút kezelőjének hozzájárulása szükséges külterületen a közút területének határától számított 10 m távolságon belüli, belterületen a közút területének határától számított 2 m távolságon belüli fa ültetéséhez.

Erdőterületek
Azokat a területeket, amelyeket az Országos Erdőállomány Adattár erdőként tart nyilván, erdőterületbe kell sorolni az adattár szerinti elsődleges rendeltetéssel. Borgáta nyilvántartott erdőterületeinek elsődleges rendeltetése gazdasági erdő.
A vízfolyásokat – így a Kodó-patakot – kísérő erdősávoknál (részben a partmenti szűrő funkció biztosítása, részben a kedvező tájképi adottságok megőrzése érdekében) a vízügyi hatóságok céljait is figyelembe véve, a folyamatos erdő- és fás szárú vegetáció borítottságot fenn kell tartani, szálalóvágás, szálalás, készletgondozó gazdálkodás a kívánatos. Törekedni kell az inváziós fás- és lágyszárú fajok megtelepedésének és terjedésének megakadályozására.

A vízeróziónak kitett területek övezetében lévő erdőkben olyan gazdálkodást kell folytatni, amely megakadályozza a talajlemosódást. A tarvágást javasolt tiltani. A fakitermelés során a szántókhoz hasonlóan a legalább 25%-os növényborítottságot biztosítani kell.

A tervezett fürdőbővítés területe, valamint az igazgatási határ között erdőterület – védelmi rendeltetéssel − kijelölését javasoljuk a fürdőterület védelme érdekében. A szomszédos telkek szántóterületek, amelyekhez kapcsolódó tevékenységek zavarólag hathatnak a rekreációs célú fejlesztésekre. Az erdő megjelenése határolóként tájképvédelmi szempontból is kedvező látványt eredményez.

Új erdőterületek az erdőkre vonatkozó hatályos jogszabályban foglaltak szerinti szélességgel, és területi nagysággal kerüljenek kijelölésre. Ennek megfelelően általánosan szélességük minimum 26 m a védőtávolságokkal, területi nagyságuk pedig legalább 5000 m2. A tervezett védőerdősávok szélessége lehetőleg ne legyen kevesebb 26 m-nél (9-11 sornál ne legyen keskenyebb), mert csak így tölthetik be szerepüket. Több szintből álló (cserjeszint, lombkoronaszint), eltérő fényigényű (árnyéktűrő fafajok, fényigényes fafajok vegyesen) és több korosztályú (eltérő vágásérettségű) a tájra jellemző, őshonos növényállományból tevődjenek össze.

Erdőtelepítés csak az erdészeti hatóság által jóváhagyott telepítési-kivitelezési terv alapján, a tulajdonos/kezelő egyetértésével végezhető.

Vízfolyás védelme
A Kodó-patak védelme és a hozzá kapcsolódó, természethez közeli állapotban lévő keskenyebb-szélesebb fás-cserjés zöldsáv fennmaradása érdekében a vízfolyás mindkét partja mentén a partvonaltól számítva 50 m széles vízvédelmi övezet kialakítását javasoljuk, ahol nem folytatható olyan tevékenység, nem helyezhető el olyan létesítmény, amely a jelenlegi állapotot rontja, a meglévő természetközeli élőhelyeket veszélyezteti, a tájkép, a táj karakterének jellegét megváltoztatja. Ebben az övezetben a táji, és természeti értékek védelmét kell érvényre juttatni. A vízfolyás belterületi szakasza nem tekintendő természetközeli állapotúnak. Így belterületen az 50 m széles vízvédelmi sáv kijelölésétől el lehet tekinteni.

A vízfolyások mentén a növényzettel fedett részeket megváltoztatni csak külön engedély alapján lehet. A vízépítési, fenntartási munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni. A vízvédelmi övezetben külterjes, környezetkímélő gazdálkodást szabad folytatni. Csak természetkímélő trágyák, növényvédőszerek alkalmazása engedhető meg**.** A vízfolyásokat kísérő erdősávoknál a folyamatos erdőborítottságot fenn kell tartani (így a Kodó-patak menti fás-cserjés sávban is), szálalóvágás, szálalás, készletgondozó gazdálkodás a kívánatos, a tarvágást tiltani kell. Az inváziós fajokat vissza kell szorítani, megtelepedésüket meg kell akadályozni.

A természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 1000 méteren belül – a vízkárelhárításhoz szükséges vegyi anyagok kivételével – a külön jogszabályban meghatározott, a vizekre és a vízben élő szervezetre veszélyes vegyi anyagok kijuttatását, elhelyezését tiltani kell.

Egyedi tájértékek
A nyilvántartásra érdemes értékek (lásd Megalapozó vizsgálat Egyedi tájérték c. fejezete) hosszútávú fenntartása, állaguk megóvása, ahol szükséges méltó környezetük kialakítása javasolt. Azokat az egyedi tájértékeket, amelyek leromlott állapotúak, eredeti formájukhoz igazodóan kell helyreállítani. A nyilvántartásra érdemes értékek felvételét javasoljuk az egyedi tájértékkataszterbe, amelyre az illetékes nemzeti park igazgatóság jogosult. Az egyedi tájértékeket a településképi rendeletben is javasoljuk feltűntetni a fennmaradásukat, megőrzésüket szolgáló előírásokkal.

Tájképvédelmi javaslatok
Borgáta életében fontos tényező a turizmus, amely nagyrészt a fürdőhöz kapcsolódik, de a Kissomló-hegy szőlősei, borai is egyre erősebb vonzerővel bírnak. Cél a táj karakterének, a kedvező tájképi adottságok hosszútávú megőrzése, ennek érdekében a következőket javasoljuk:

- A község jellemző tájkarakterét a mezőgazdasági művelés adja, amelynek megőrzése is lényeges, ezáltal a túlzott beépítéseket, a tájkaraktert jelentősen befolyásoló nagy léptékű beruházásokat kerülni kell.

- Tájképvédelmi okokból, a kedvező látványok, panoráma védelme miatt olyan területfelhasználási egység jelölhető ki, olyan építmények, épületek helyezhetők el, amelyek a természeti adottságok és a kulturális örökség által meghatározott tájképi, településképi értékek fennmaradását nem veszélyeztetik. Minden olyan beruházásnál, amely jelentős látványváltozással jár, javasoljuk az előkészítő tervekhez, engedélyes tervekhez látványtervek elkészítésének előírását a településképi rendeletben a főbb megközelítési irányok felőli látványkapcsolatok, a meglévő és környező területhasználatokhoz való illeszkedés bemutatásával. Mindez különösen fontos a kilátóhelyeken (magaslatokon).

- Mivel a település egésze a Tájképvédelmi övezetbe tartozik, növénytelepítések során kiemelt figyelmet kell fordítani a településképi illeszkedésre. Külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát.

- Az egyedi tájértékeket a településképi rendeletben is javasoljuk feltűntetni a fennmaradásukat, megőrzésüket szolgáló előírásokkal (lásd Egyedi tájértékek fejezet).

Lakóterületek
A község belterületi zöldfelületi elemei közül a legnagyobb területet az egyes lakóövezetek falusias lakótelkein belül található lakókertek zöldfelületei adják. A tervezett újabb falusias lakóövezeten belül a zöldfelületek a telek legalább 40%-át tegyék ki.

Üdülőházas övezetben a zöldfelületek a telek legalább 40%-át, tegyék ki.
Kialakításukra vonatkozó irányelveket lásd a TAK-ban és a hozzákapcsolódó rendeletben.

Zöldterületek
A zöldterületként hasznosított területeket javasoljuk zöldterületbe sorolni a következők szerint:
- a 101/3 hrsz-ú telek déli részén található játszótér telke közkerti besorolást kapjon;
- a fürdőtelepen a 704/15 hrsz-ú terület északi, parkosított része a kialakult használatnak megfelelően (pihenőtér, játszótér) közkerti besorolást kapjon;
- a fürdőtelepi rész több olyan területtel is rendelkezik, amelyek alkalmasak zöldterületek kialakítására, ezek is kapjanak közkert besorolást: a 704/15 hrsz-ú terület déli, egyelőre gyepes része, a 845 hrsz-ú gyepes terület, valamint a 846/1 hrsz-ú ligetes terület.

A zöldterületek kialakítása, felújítása, fejlesztése környezetrendezési, kertépítészeti tervek alapján történhet. Zöldfelület felhasználásával járó műszaki beruházásnál szakági tervezőt kell bevonni, aki megállapítja a védendő értékeket, valamint az adottságok figyelembevételével fejlesztési javaslatokat ad.

Utca- és térfásítások
A település igazgatási területén elsődleges cél a fasorok, útmenti fásítások hálózatának kialakítása, amely utcaképformáló szerepe mellett mintegy felfűzi a zöldfelületeket, zöldterületeket, összekapcsolja a belterületi zöldfelületeket a külterületiekkel, így fejlesztve a települési zöldinfrastruktúra-hálózatot.

A meglévő fasorok felbecsülhetetlen értéket képviselnek. Ezért ahol már van meglévő fasor, azt a jövőben is meg kell tartani, pótlásukról gondoskodni kell. Amennyiben állapotuk, fenntartási gondok indokolják a fafajcserét, úgy azt fásítási tervek alapján lehet elvégezni.

Új utcák létesítésénél szintén fásítási terv készítése szükséges. A 16 m-nél szélesebb keresztmetszetű utcákban kétoldali fásítást, a keskenyebbekbe egyoldali fásítást kell előirányozni. Hogy az utcafásítások elvégezhetők legyenek, az új utcák tervezése, létesítése során megfelelő széles közműmentes sávokat kell biztosítani a növénytelepítések (fasorok, sövények, virágágyak) számára. Így a fásítások számára legalább 1,5 széles közmű- és árokmentes zöldsávot kell biztosítani oldalanként. Telepítésre a táj jellegéhez illő, az adottságokat bíró, útmenti fásításra alkalmas fafajok kerüljenek többször iskolázott, legalább 16/18 méretű sorfákból.

Az utcai fásításokból fák csak fakivágási tervek alapján távolíthatók el. A kivágott fák helyett új fákat kell telepíteni a község utcáiban. Közterületeken lévő fákat érintő építési tevékenységeknél favédelmi terv készítése szükséges.

Növényalkalmazásnál külterületen a termőhelynek, a környékre jellemző társulásoknak megfelelő, útmenti fásításra alkalmas, őshonos fa- és cserjefajok alkalmazását kell előtérbe helyezni. A védőfásítások több szintből (cserjeszint, lombkoronaszint) álljanak. Formailag lehetnek ligetes (cserje- és facsoport), erdősávszerű, fasor telepítésűek.

Az utca- és egyéb közterületi fásításokat csak részletes kiültetési tervek alapján szabad elvégezni. Védőfásításokat erdészeti, illetve kertépítészeti növénykiültetési tervek alapján lehet telepíteni. A fásításoknál a közút kezelőjének hozzájárulása szükséges külterületen a közút területének határától számított 10 m távolságon belüli, belterületen a közút területének határától számított 2 m távolságon belüli fa ültetéséhez.

Különleges beépítésre szánt fürdőterület
Az övezetben a zöldfelületek a telek legalább 60%-át tegyék ki.

4.5 Közlekedésfejlesztési javaslat

Közúti közlekedés:
- A magasabb rendű törvényi, rendeleti szabályozások nem írnak elő közlekedési vonatkozású fejlesztéseket, így ilyen jellegű koncepcionális előirányzat nem releváns.
- A meglévő állami főút, illetve mellékút területének bővítési lehetőségeit felül kell vizsgálni — belterületen az épített környezet, és a magántulajdon védelmének szem előtt tartásával. A meglévő közlekedési területsávok mértékének meghatározásánál — *amennyiben persze a közlekedési és infrastrukturális létesítmények szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetősége igazolt* — az épített környezet, és a magántulajdon védelme prioritást élvez.
- A helyi kiszolgáló utak szélességének, a terület-bővítések biztosításának felülvizsgálatánál szintén a fenti elv követése javasolt, melyet megalapoz az önkormányzat ezirányú törekvése is.
- A fejlesztési területeken a megfelelő szolgáltatási szintet biztosító úthálózat kialakítását, illetve paramétereit a hatályos Útügyi Műszaki Előírások elvárásainak szem előtt tartásával felül kell vizsgálni.

Vasúti közlekedés:
Nem releváns.

Légi közlekedés:
Nem releváns.

Közösségi közlekedés:
Az autóbusz-megállókat öbölben javasoljuk elhelyezni, így a szabályozási szélességen belül azoknak helyét biztosítani szükséges. A megállóhelyek elérhetőségét az autóbusz-útvonalakon maximum 500 m-ben határozzuk meg. A településen tervezett fejlesztések meglátásunk szerint egyébként további autóbusz megállóhelyek létesítését nem igénylik.

Kerékpáros közlekedés:
Sem a MaTrT-ben, sem Vas vármegye területrendezési tervében nincs jelölve olyan nyomvonal, amely érinti a település közigazgatási területét. A magasabb rendű törvényi, rendeleti szabályozások az országos és a regionális (térségi) kerékpáros struktúra elemeit rögzítik, de nem zárják ki helyi jelentőségű kerékpárutak létesítését — fontos azonban a hálózatiság megléte. Települési jelentőségű kerékpáros létesítmények kiépítése megalapozott lehet, különös tekintettel a község földrajzi és turisztikai adottságaira — eme szándék az önkormányzat részéről is megfogalmazódott. Az országos kerékpárúthoz keleti irányból lehet csatlakozni, a térségihez délről, viszont mindkét esetben csak más

településeken keresztül. Amennyiben van igény ilyen jellegű fejlesztésre, abban az esetben a szomszédos településekkel az összhangot, a nyomvonal-folytonosságot, valamint a megfelelő struktúrát egyeztetni szükséges. Fontos, hogy összeérjenek és egymáshoz csatlakozzanak az egyes nyomvonalak.

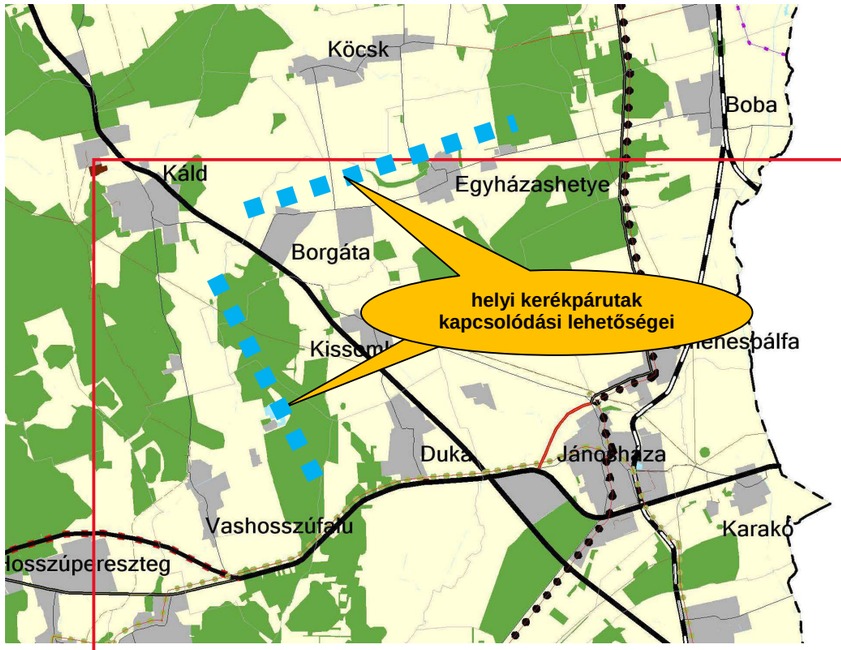

Kerékpáros kapcsolódási lehetőségek a térségi és országos hálózathoz

Gyalogos közlekedés:

Belterületen a gyalogos közlekedés járdákon bonyolódik. A meglévő utaknál és a tervezetteknél is az útburkolat mindkét oldalán gyalogjárda kialakítását javasoljuk – kivéve azokon a területeken, ahol a beépítés egyoldali. Gyalogos járdák építése vagy a meglévő árkok csatornázásával, vagy további területek biztosításával lehetséges.

Parkolás:

Több lokális, de egyben átfogó problémakör is az egyes létesítmények melletti parkolás megfelelő megoldásának hiánya. A közintézmények, és egyéb forgalomvonzó objektumok (temető, közösségi ház, üzletek vendéglátóhelyek vagy más szolgáltató épületek) környékén a gépjárművek elhelyezése jelenleg hiányosan, vagy csak részben megoldott. A várakozási szokások értékelése mellett, a parkolási igényeket felül kell vizsgálni, továbbá javasoljuk a releváns létesítmények környezetében az ehhez szükséges területek biztosítását. Adott esetben megoldást jelenthet a párhuzamos vagy merőleges beállású várakozóhelyek kialakítása, egyedi igények esetén önálló telken kialakított, blokkosított parkolók létesítése is indokolt lehet.

4.6 Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat

Vízellátás

A rendszer a jelenlegi fogyasztást meghaladó igényeket is biztosítani képes. Üzemeltetőtől származó információk alapján – a hálózaton előforduló csőtörések/vezetékfelhasadások miatt – a rekonstrukció indokolt volna. Amennyiben a csővezeték cseréje megvalósul, az oltóvíz – előírásoknak megfelelő – biztosíthatósága érdekében a földalatti tűzcsapokat oszloptűzcsapokkal kell cserélni.

Szennyvízelvezetés

A gravitációs hálózaton különösebb meghibásodások, működési zavarok nem jellemzők. A tisztítótelepet – melynek kapacitása 500 m^3/d – jelenleg 300 m^3/d szennyvíz terheli, így további szennyvizek fogadására alkalmas. Az átemelők terhelését – tervezett vízhozam növekedés esetén – vizsgálni szükséges, azokon esetleg gépészeti és műtárgyfelújítás igénye felmerülhet.

A regionális rendszeren – a jelentős távolságok és nyomócsőátmérők miatt – a problémát a hosszú tartózkodási idők jelentik, mely bizonyos rendszerességgel berothadás jelenségeit mutatja. A szennyvíz anaerob rothadása egyrészt hatással van a tisztítási folyamatra, másrészt a keletkező gázok-gőzök a betonműtárgyak idő előtti elhasználását okozza. A rendszer optimalizálásával – tartózkodási idők csökkentése expressz vezetékkel és átemelő vezérléssel – vagy vegyszeradagolással, esetleg légbevitellel (kompresszorozás) a káros folyamatot megelőzni, az átemelők szagtalanításával egyidejűleg. Ez utóbbi lehet aktív, vagy passzív biofilter beépítése az átemelőkhöz.

Csapadékvíz elvezetés

A település csapadékvizeinek elvezetésénél említett, meglévő rendszer – nyílt trapézszelvényű útárkos – a további területek igénybevételekor is biztosítja a lefolyó csapadékvizek összegyűjtését és a befogadóba juttatását.

Javasolt – amennyiben új területek kerülnek bevonásra, felhasználásra – ezek esetében <u>kifejezetten</u> – a csapadékok telken belüli összegyűjtését és felhasználását pl. locsolóvízként, „szürke vízként", vagy – végső esetben – telken belüli elszivárogtatni. Ezt a folyamatot a meglévő ingatlanok esetében is szorgalmazni kell, hogy a közterületi elvezető rendszert – legalább részben – tehermentesítse a környező területekről származó csapadék és tetővizektől.

Gázellátás

Új gázigények felmerülése esetén a részletes műszaki megoldására vonatkozó feltételekről a benyújtásra kerülő energia igény alapján Szolgáltató ad tájékoztatást.

Villamos energia ellátás

Körzet	**Típus**	**Teljesítmény**	**Tulajdonos**
I. sz. TR átépítés	OTR 20/250	160 kVA	E.ON
II. sz. TR	KTA 20/250	160 kVA	E.ON

II.sz. TR. körzet:

A Borgáta község Petőfi u. déli végének feszültségesési problémák megoldása. A terület biztonságos villamos energia ellátása a meglévő transzformátor állomásról nem oldható meg, ezért új KTA 20/250 kompakt TR. állomás építése szükséges a meglévő 22kV-os légvezetékről leágazó 22kV-pos földkábeles táplálással.

Biztonsági övezetek:

- Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mindkét oldalon 35 kV-nál nem nagyobb névleges feszültség esetében 1 méter,

- Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mechanikus védelmet biztosító védőszerkezetben (védőcsőben, kábelcsatornában) elhelyezve a védőszerkezet szélétől mért 0,2 méterig terjed. Több védőszerkezet esetében a távolságot a szélső szerkezettől kell megtartani.

Hírközlés

Borgáta Község vezetékes telefon szolgáltatás szempontjából a 95. sz. Sárvár primer körzetbe tartozik. Hírközlési szolgáltató: DIGI KFT (1134. Budapest, Váci út 35.)

A településen kiépített, HFC (Hybrid Fiber Coax) hálózatukon telefon, TV és internet szolgáltatást biztosítanak az előfizetőknek.

Borgáta Önkormányzata az alábbi területeken tervezi a jelenlegi besorolás megváltoztatását:
A fürdő létesítményei az Akácfa utcai optikai kábel hálózatról kapnak ellátást.
A fürdőnek a 024/18, 024/19, 024/20, 024/21, 021/22, 021/23, 021/24 és 021/25 hrsz. ingatlanok belterületbe vonása miatt szükségessé váló hírközlés fejlesztése a fenti hálózat meghosszabbításával, valamint a szükséges átalakító, és elosztó szekrények felállításával megoldható.
A tervezett ingatlan fejlesztést a hírközlési szolgáltatóval egyeztetni kell, hogy a hálózat fejlesztésére időben felkészülhessen.
A tervezett fejlesztési területen elérhető, vezeték nélküli hírközlési szolgáltatások minőségét ellenőrizni kell, és azok esetleges hiányosságaira a szolgáltatók figyelmét időben fel kell hívni.

4.7 Védelmi és korlátozó elemek
Veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjű területek nincsenek Borgáta igazgatási területén.

- A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges

a) külterületen a közút tengelyétől számított — országos főutak esetén 100m – 100m-en, mellékutak esetén 50m-50m-en belül — építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeletetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok, és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított 10 m távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához;
b) belterületen – a közút mellet – ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a szabályozási tervben szereplő közlekedési és közműterületen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez.

- A Kodó patak partélétől számított 6m széles sáv növényállományát úgy kell kialakítani, hogy a meder karbantartása elvégezhető legyen. .

Cél a táj karakterének, a kedvező tájképi adottságok hosszútávú megőrzése, ennek érdekében a következőket javasoljuk:
- Mivel a település egésze a Tájképvédelmi övezetbe tartozik, növénytelepítések során kiemelt figyelmet kell fordítani a településképi illeszkedésre. Külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát.
- Az egyedi tájértékeket a településképi rendeletben is javasoljuk feltűntetni a fennmaradásukat, megőrzésüket szolgáló előírásokkal (lásd Egyedi tájértékek fejezet).
- A község jellemző tájkarakterét a mezőgazdasági művelés adja, ezért a túlzott beépítéseket, a tájkaraktert jelentősen befolyásoló nagy léptékű beruházásokat kerülni kell.
- Tájképvédelmi okokból, a kedvező látványok, panoráma védelme miatt olyan építmények, épületek helyezhetők el, amelyek a természeti adottságok és a tájképi, településképi értékek fennmaradását nem veszélyeztetik. Minden olyan beruházásnál, amely jelentős látványváltozással járhat, javasoljuk az előkészítő tervekhez, engedélyes tervekhez látványtervek elkészítésének előírását a településképi rendeletben a főbb megközelítési irányok felőli látványkapcsolatok, a meglévő és környező területhasználatokhoz való illeszkedés bemutatásával. Mindez különösen fontos a kilátóhelyeken (magaslatokon).
-A szennyvízátemelő védőtávolsága 20m,

4.8 A módosítással érintett területek bemutatása

Jelentősebb területfelhasználási változás a fürdő és üdülőterület igazgatási határ közé eső sávban lesz az előbbi területek bővülésével és védőerdő telepítésével.

A fürdő mögötti terület, jelenleg szántóföld. Jobboldalon az igazgatási terület határa**.**

A fürdő előtti sávban a már kialakított zöldfelületek közkert besorolást kapnak.

A Mező utca melletti játszótér, amely az alaptérképen a mezőgazdasági üzemi terület része.

Az üdülőterület és az igazgatási határ közötti terület, amely az alaptérképen kivett belterület, jelenleg szántóként művelik. A településterven külterületbe kerül és általános mezőgazdasági terület lesz.

Forrás:google térkép

A jelenlegi kemping bővítése a termálfürdő irányába a kettőjük közé beékelődött telekkel, amely az alaptérkép szerint közlekedési terület. Továbbá kemping kijelölése a Haraszti út, az Akácfa utca és a Fürdő utca közötti területen. Az alaptérkép szerint szintén közlekedési terület.

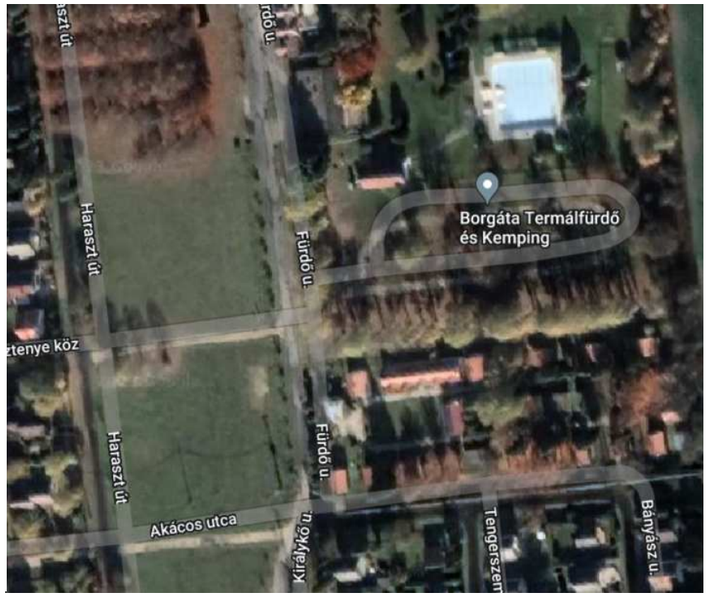

4.9 A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása
Vas Megye Térségi Szerkezeti Terve

A települési térség a beépítésre szánt terület jóval nagyobb bővítését tenné lehetővé a lakó, fürdő és üdülőterületnek.

Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezete - A kiváló termőhelyi adottságú területeket a fürdő és üdülőterület bővítése nem érinti. a fejlesztési terven mezőgazdasági terület, szántó területfelhasználási besorolást kapnak.

Erdők övezete - Az erdők övezetének kiterjedése azonos az alaptérképen 059/5, 065/1 és 065/8 hrsz telkekkel, melyeknek művelési ága erdő. A fejlesztési terven ennek megfelelően lesz jelölve.

Tájképvédelmi terület öve*zete* - Az övezet a Kissomlyó hegy területére terjed ki, területfelhasználási besorolása kertes mezőgazdasági terület lesz. A tájképvédelmi követelményeket a Településképi rendelet írja elő.

Ásványi nyersanyagvagyon övezete - tájképvédelmi és turisztikai szempontokra tekintettel bányanyitás nem javasolható, ilyen szándék a terv előkészítése során nem merült fel.

Turisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete - A fürdő jelenlegi és távlati működését és fejlesztését a községi önkormányzat szervezi és határozza meg. Döntött a medencék lefedéséről és a fürdő, valamint az üdülőházak területének bővítéséről. Jelen terv ezen döntésekre alapozva készül.

4.10 Biológiai aktivitásérték számítása

	Átminősítés előtti aktivitásérték				Átminősítés utáni aktivitás érték			
Módosítással érintett terület	Jelenlegi területhasználat	ha	érték-mutató	érték	Tervezett területhasználat	ha	érték-muta-tó	érték
Termálfürdő bővítési területe	Általános mezőgazdasági terület	3,33	3,7	12,321	Egyéb helyi sajátosságot hordozó terület legalább 65% zöldfelülettel	3,33	3,2	10,656

Termálfürdő melletti véderdő	Általános mezőgazdasági terület	0,524	3,7	1,939	Védőerdő	0,524	9	4,716
Mező utca melletti közkert	Mezőgazdasági üzemi terület	0,07	0,7	0,049	Közkert	0,07	6	0,42
Királykő utcai közkertek	Közlekedési terület	0,635	0,6	0,381	Közkert	0,635	6	3,816
Hétvégiházas üdülőterület melletti terület	Egyéb helyi sajátosságot hordozó terület	2,2	1,5	3,3	Általános mezőgazdasági terület	2,2	3,7	8,14
Üdülőterületen kemping kialakítása a jelenlegi kemping mellett	Közlekedési terület, parkoló	0.65	0,6	0,39	Különleges terület, kemping	0,65	3,2	2.08
Üdülőterületen kemping kialakítása Haraszti út, az Akácfa utca és a Fürdő utca közötti területen	Közlekedési terület, parkoló	0,4	0,6	0,24	Különleges terület, kemping	0,4	3,2	1.28
Mindösszesen				18,62				31,108

A módosítások következményeképpen a biológiai aktivitásérték nem csökken.

4.11 Környezeti értékelés

4.11.1 A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.

Borgáta község nem rendelkezik hatályos településrendezési eszközökkel, amelynek pótlására készül jelen településterv és annak részeként a következőkben olvasható környezeti értékelés a *Településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Kormányrendelet 2.* mellékletének *2. pontjában* szereplő tartalom alapján.
Borgáta településtervében olyan jellegű fejlesztés, módosítás nem került meghatározásra, amely a környezet állapotát nagymértékben befolyásolná, károsítaná, így a környezeti értékelésben megfogalmazott javaslatok is általános érvényűek.
A rendelkezésre álló adatbázisok (a szakhatóságoktól a tervezéshez kiadott adatok), illetve több szakirodalom jelenti a felhasznált források körét. Mivel jelen környezeti értékelés a településterv készítésével párhuzamosan halad, így a Megalapozó munkarész *Táji és természeti adottságok, örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat* fejezetében részletezettek jellemzéséhez felhasznált forrásokból – mint például történeti, katonai térképek, kistájkataszter, egyedi tájértékek, tájkarakter stb. – kinyert adatok is alapul szolgáltak a dokumentum készítésekor.
A településterv és a környezeti értékelés során feltárt felsőbb szintű tervek, programok vonatkozását, jelen környezeti értékelés *3.10.4. fejezetében* külön részletezzük.

4.11.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése

A település esetében a meglévő állapothoz képest nem került megfogalmazásra olyan módosítás, változtatás, amely jelentős hatással lenne a környezeti állapotra, illetve ami a természeti és táji adottságokat nagymértékben befolyásolná sem azonosítható. Új, jelentős környezeti, táji terhelést előirányzó beruházásra, átsorolásra nem kerül sor.
Az alábbi táblázat a településterv egyes részeivel összhangban összefoglalóan tartalmazza a tervezett módosításokat.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Kialakult használat[1]	Tervezett övezeti besorolás
024/18-25 hrsz-ú telkek	Szántóterület	Különleges fürdőterület
026-027 hrsz-ú telkek egy része	Szántóterület	Védelmi erdősáv
705, 713, 717 hrsz-ok	Kivett	Üdülőházas üdülőterület
704/14; illetve 704/15 hrsz-ú telek déli része	Parkolóterület, használaton kívüli zöldterület	Közúti közlekedési terület - parkolóterület

Összességében elmondható, hogy a módosítások a fürdő területére összpontosulnak, a település jövőbeni fejlesztési elképzeléseinek megfelelően kerültek meghatározásra. A fürdő területének növelését a turisztikai ágazat fejlesztése indokolja, amelyhez várhatóan nagyobb látogatószám is párosul, ezáltal a parkolóhelyek bővítése is szükséges, a már meglevő parkolóterület folytatásaként.

4.11.3 A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése

Borgáta község településtervének készítése során megfogalmazott módosítási elképzelések sem rövid, sem hosszútávon nem eredményeznek jelentős változásokat a környezeti elemek állapotában, így a *3.10. 4. ba) fejezetben* foglaljuk össze az egész községre kiterjedően a levegő, talaj, víz, valamint a zaj és rezgés terén értelmezett jelenlegi környezeti állapotot.
A település meglévő környezeti állapotának részletes leírása a településterv Megalapozó dokumentációjának *Környezeti állapot jellemzők* fejezetrészében olvasható.

4.11.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot

A településterv készítése során figyelembevételre kerültek a környezet-, természet- és tájvédelmi szempontok. A fürdő területének növelésével a jelenleg mezőgazdasági (szántóföldi) művelés alatt álló területek egy része átkerül különleges fürdőterületbe, amely a környezetre terhelő, túlzottan negatív vagy káros hatással bíró fejlesztést nem jelent. A meglevő szántóföldi művelés által keletkező zaj- és porterhelés a módosítás hatására ezen a településrészen mérséklődik. Viszont kiemelt figyelmet kell fordítani a védőerdő telepítésére, amelyre a tervezett fürdőbővítés és a közigazgatási határ közötti területen van szükség a szántóterületektől való megfelelő határolás biztosítása érdekében.

Minden terv készítése során – függetlenül a beavatkozás, módosítás mértékétől – figyelemmel kell lenni a következőkre:

- takarékos és értékvédő gazdálkodás lehetővé tétele a meg nem újuló természeti erőforrásokkal;
- a jövőbeni fejlesztéseknél előnyben kell részesíteni a területkímélő megoldásokat;
- közlekedés, szállítás racionalizálása;
- helyi sajátságok és adottságok figyelembevétele;
- emberi egészség megőrzése.

[1] *A község nem rendelkezik hatályos szerkezeti tervvel.*

A településtervben meghatározott fejlesztési javaslatok és célok összhangban vannak a releváns felsőbb szintű tervekkel, programokkal. Mivel a település nagy részén nem történik a valós állapothoz képest módosítás, a fürdő területének bővítése és az ehhez kapcsolódó infrastrukturális (parkolóhelyek bővítése) fejlesztések által olyan, jelentős környezeti terhelést előidéző folyamatok nem azonosíthatóak, amelyek hosszú távon veszélyeztetnék, befolyásolnák a környezeti állapotok jelenlegi helyzetét, jellemzőit. Az általános zöldinfrastruktúra-fejlesztési célokhoz történő hozzájárulást is figyelembe véve, további környezeti és táji értékvédő, illetve értéknövelő intézkedések azonban tehetők (pl.: zöldfelületek kialakítása, védelmi erdők telepítése – különösen a tervezett fürdőterület mentén, út- és utcafásítás).
Az alábbiakban a felsőbb szintű tervek és programok közül a Nemzeti Környezetvédelmi Program, a MaTrT és a Vas Megyei Területrendezési Terv vonatkozó célkitűzéseit, övezeteit és előírásait emeljük ki hangsúlyosabban. Mivel a településen jelentős fejlesztés, beruházás nem várható, ezért eltekintünk az egyéb vonatkozó jogszabályok, fejlesztési dokumentációk részletezésétől.
Országos szinten a jelenleg aktuális V. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) 2021-2026 stratégiában meghatározott célkitűzéseknek kell eleget tenni, amely az Európai Unió által elfogadott egyéb stratégiáknak, köztük a (jelenleg még elfogadás alatt álló) Nemzeti Biodiverzitás Stratégia 2030 programnak a megvalósítását, teljesítését szolgálja a hazai viszonyok között.
A hatályos Környezetvédelmi Program feltárja országos szinten a környezeti állapot jellemzőit, aktuális és várható tendenciákat, befolyásoló tényezőket. Mindezek alapján négy fő csoport különíthető el:

Életminőség és emberi egészség javítása
- A környezeti elemek (levegő, víz, talaj) minőségének megfelelő állapota elengedhetetlen az egészséges környezet kialakításához, fenntartásához. Nemzetközi célkitűzésekhez kapcsolódva csökkenteni kell a környezeti elemekre irányuló terhelések mértékét mind lokális, térségi, mind országos szinten.
- A célok elérésében nagy szerepet játszik a települési infrastruktúra fejlesztése, a környezet-egészségügyi feltételek javítása.

Természeti értékek és erőforrások
- Magyarország Alaptörvénye értelmében a természeti erőforrások védelmét biztosítani kell. Ehhez a célhoz kapcsolódnak egyéb stratégiák is, mint például a Víz Keretirányelv, amely a vízkészletek védelmére, ökológiai állapotának javítására, a fenntartható vízkészlet-gazdálkodásra helyezi a hangsúlyt.
- Kiemelt cél a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, az ökoszisztémák, életközösségek működőképességének megőrzése.

Erőforrások takarékos és hatékony hasznosítása:
- Elsődleges cél a fenntartható energia-fogyasztás és -felhasználás, a környezetet terhelő folyamatok (többek között hulladéklerakás) csökkentése, a megújuló energiaforrások használatának erősítése, a fenntartható tájgazdálkodás megalapozása.

Környezetbiztonság javítása:
- Elsődleges cél a lakosság és az ökoszisztémák védelme a szélsőséges természeti folyamatok és katasztrófák előrejelzésével, illetve kárainak megelőzésével, csökkentésével. Cél továbbá az egyéb környezeti károk (köztük a gazdasági, ipari tevékenységből származó károk) mérséklése, megelőzése.
A fentieken túl kiemelten kezelik a társadalom környezet-tudatosságának fejlesztését, illetve a klímaváltozással szembeni ellenállóképességének erősítését.
Borgáta esetében megfogalmazott fejlesztések a felsőbb szintű, jelenleg hatályban lévő programokkal, így a Környezetvédelmi Program stratégiai célkitűzéseivel összhangban állnak.

A következő táblázatban összefoglalóan szemléltetjük a *2018. évi CXXXIX. tv. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről (MaTrT) szóló 2018. évi CXXXIX. tv* országos övezeteinek és a *Vas Megyei Területrendezési Terv (VMTrT)* mellékleteinek érintettségét Borgáta községre vonatkoztatva. Az érintett övezetek részletezése a Megalapozó és Alátámasztó munkarészekben olvasható.

Térségi övezet megnevezése	Borgáta közigazgatási	
	területét	
	érinti	**nem érinti**
2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről, illetve a Területrendezési Tervek Készítésének és Alkalmazásának Kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MVM rendelet alapján:		
1. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	x	
2. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	x	
3. Tájképvédelmi terület övezete	x	
3/1. Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete		x
3/2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	x	
3/3. Erdők övezete	x	
3/4. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések		x
3/5. Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések		x
4. Vízminőség-védelmi terület övezete		x
5. Nagyvízi meder övezete		x
6. VTT-tározók övezete		x
A Vas Megyei Területrendezési Terv (4/2021. (II. 15.) rendelet) alapján:		
3.1. Ökológiai hálózat övezetei		x
3.2. Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezetei	x	
3.3. Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete	x	
3.4. Tájképvédelmi terület övezete	x	
3.5. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete		x
3.6. Vízminőség-védelmi terület övezete		x
3.7. Nagyvízi meder övezete		x
3.8. Honvédelmi és katonai célú terület övezete		x
3.9. Ásványi nyersanyagvagyon övezete	x	
3.10. Földtani veszélyforrás terület övezete		x
3.11.1. Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületeinek övezete		x
3.11.2. Logisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete		x
3.11.3. Turisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete	x	
3.11.4. Víztározási fejlesztések támogatott célterületeinek övezete		x
A Vas Megyei Területrendezési Terv ajánlásai (193/2010. (XI. 26.) határozat) alapján a következő övezetek érintik Iklanberényt:		
A) sz. melléklet – Erdőtelepítésre másodlagosan alkalmas területek övezete, mezőgazdasági művelésre másodlagosan alkalmas területek övezete	x	
C) sz. melléklet – Szélerőmű elhelyezésére vizsgálat alá vonható terület övezete	x	
D) sz. melléklet – Új beépítésre szánt terület kijelölést korlátozó – összesítő övezet	x	
G) sz. melléklet – Vízeróziónak kitett terület övezetét pontosító lehatárolás	x	

A községben tervezett fürdőbővítés a Vas Megyei Területrendezési Terv 3.11.3 mellékletében kijelölt, turisztikai fejlesztésekkel is összhangban van, a jövőbeni fejlesztési elképzeléseket támasztja alá.

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása

Levegőtisztaság-védelem

Borgáta nem tartozik levegőterheltségi zónába a *4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete* alapján. A légszennyező anyagok koncentrációja nem magas, elsősorban lakossági eredetű, például fűtésből, közlekedésből származó szennyezések jellemzőek. A településen nincs nagylétszámú állattartó-telep, jelentős ipari-gazdasági létesítmény, amelyek nagy terhelést jelentenének.
A tervezett módosítások várhatóan nem befolyásolják érdemben a meglevő kibocsátásokat, jelentős légszennyezés nem várható. A fürdőterület növekedésével várhatóan nem keletkezik új, a levegő terhelését eredményező beépítés, viszont a módosítás kismértékű, de pozitív hatásaként említhető, hogy a jelenlegi szántóterületek – amelyek a fürdőbővítés helyszínét adják – porterhelése csökkenni fog. A lakossági fűtésből eredő szennyezőanyagok kibocsátási értékének növekedése nem várható, mivel nagy kiterjedésű, új lakóterületek kijelölésére nem kerül sor. A meglevő, lakossági szennyezésből eredő levegőterhelés csökkenthető korszerű fűtéstechnológiai módszerek alkalmazásával.
A szomszédos települések fejlesztési elképzelésit is fontos figyelemmel követni, hogy az azokon történő beruházások során se legyenek a település környezeti értékeit – levegőtisztaságát – érdemben befolyásoló, negatív irányba elmozdító hatások.

Talajvédelem

A település külterületének nagyrésze gyenge-közepes termőhelyi adottságú szántó, amely legnagyobb része intenzív művelés alatt áll. A nagytáblás szántóföldi gazdálkodás több tájhasználati konfliktus forrását is képezi. Talajvédelmi szempontból a túlzott kemikália-használat, a talajtömörödés, az erózió és a defláció jelentkezhet a területen.

A település belterülete kiépített szennyvíz-csatorna hálózattal rendelkezik, de a szőlőhegy területéről nem megoldott a keletkező szennyvizek korszerű gyűjtése és ártalmatlanítása. Illegális hulladéklerakás elsősorban a külterületi részeken, illetve a településszegélyeken jelentkezik.
A módosítással érintett területeken fokozottabb terhelés talajvédelmi szempontból nem várható. Azonban minden beruházásnál fokozott figyelemmel kell lenni a talaj védelmére, a szennyezések – akár pontszerű, akár nagyobb felületi kiterjedéssel érintett – elkerülésére, megelőzésére.

Vízvédelem

A felsőbb szintű tervek alapján vízminőség-védelmi terület övezete nem érinti a község területét, viszont a *27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet* alapján felszín alatti víz szempontjából érzékeny területnek minősül. Vízfolyása a Kodó-patak, amely nagyon alacsony vízhozammal bír, aszályos időszakokban gyakran kiszárad. A mezőgazdasági területeken, a parcellák között kisebb árkok, csatornák húzódnak. Mindezek vízminőségére az intenzív mezőgazdasági művelés fokozott terhelést jelent. Belvízi elöntés szempontjából a község területe nem veszélyeztetett.
A településen kiépített ivóvíz és szennyvízcsatorna-hálózat üzemel, amely a Sopronvíz Zrt. működtetése alá tartozik.
A tervezett módosításokkal vízminőség-védelmi szempontból környezeti terhelés nem várható, de fokozott figyelemmel kell lenni minden beruházás esetében a vízháztartási viszonyok és a vízminőség védelmére, romlásának elkerülésére. A napjainkban egyre inkább fokozódó klímaváltozás lokális szintű következményeinek (gyakoribb aszályos időszakok, hőhullámok és villámárvizek) ellensúlyozására helyi szintű lépéseket is szükséges tenni, amelyek a jövőbeni fejlesztések irányát nagyban meghatározzák (pl. szikkasztás, csapadékvíz-tározási és -hasznosítási lehetőségek bővítése, vízáteresztő burkolatok alkalmazása).
Előzetesen elvárt a szennyezett és szennyezéstől mentes csapadékvizek különválasztása, elkülönített kezelése. A későbbi működés optimalizálásával, megfelelő technológia megvalósításával a környezetterhelés minimalizálható.

Zaj- és rezgésvédelem

Borgáta területén nem működik olyan ipari-gazdasági létesítmény, illetve a jelenlegi közlekedésből eredő terhelés sem akkora mértékű, hogy jelentős zaj- és rezgésterhelés alakuljon ki.
A tervezett módosítások következtében nem várható többletterhelés zaj és rezgés tekintetében.

Hulladékgazdálkodás

A tervezett módosítás alapvetően nem befolyásolja a település hulladékgazdálkodási helyzetét.

Természetvédelem

A településen nem található természetvédelmi szempontból kiemelten kezelendő, értékes terület, sem ex lege védelem alatt terület, valamint nyilvántartott egyedi tájérték sem, illetve egyéb, a táji és természeti örökség megőrzését elősegítő nemzetközi és hazai jelentőségű területi kategóriák sem érintik a községet. A tervezett módosítások természeti értéket nem veszélyeztetnek.

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

A településterv készítése a szakhatósági adatbázisok és észrevételek figyelembevételével zajlott. A szakhatóságok részéről jelen településterv összeállításához részletes vélemények, a környezeti értékelés tartalmára vonatkozó ajánlások nem állnak rendelkezésre.

A tervezett módosítások környezetre gyakorolt hatása nem jelentős, ezáltal a környezeti, természeti és táji elemekre gyakorolt részletes, hatótényezők szerinti csoportosítástól jelen környezeti értékelésben eltekintünk.

c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárásra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások – a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel

A településtervben megfogalmazott módosítás során a fürdő területének bővítése várható, mezőgazdasági területek rovására. A változtatással a szántóterületeken jelentkező por- és zajterhelés javulása várható, a beruházás nem érint kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületeket. A fürdő területének növelése új zöldfelületek kialakítását is lehetővé teszi, amellyel a zöldinfrastruktúra-hálózat bővítéséhez lehet hozzájárulni.
Más fejlesztés, új, beépítésre szánt terület kijelölése, valamint ipari, gazdasági jellegű beruházás sem várható, így a jelenlegi környezeti, természeti és táji állapotot érintő hatások részletezése nem releváns jelen környezeti értékelésben.

4.11.6. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek

A településterv elfogadása esetén nem várható a valós állapotokhoz képest jelentős módosulás, amely nem okoz visszafordíthatatlan károkat a környezeti elemek jelenlegi állapotában.

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel

A településtervben a valós területfelhasználásnak megfelelő övezetek kerülnek továbbra is kijelölésre, illetve a fürdő bővítése sem jelent környezeti szempontból negatív hatást.

4.11.5. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása

A településterv a helyi építési szabályzat előírásaiban foglalja össze részletesen mindazokat a feltételeket, amelyek együttes betartásával lehet az adott övezetben építési, fejlesztési tevékenységet végezni.
Jelenlegi tervben a fürdőbővítési területe belterületbe kerül új beépítésre szánt területként. Általánosságban kiemelhető, hogy minden lakóterület kijelölésénél ügyelni kell a településképi illeszkedésre, mind az anyaghasználat, mind a színalkalmazás, mind az épületek, építmények méretének meghatározása terén. Ehhez a Településarculati Kézikönyvet, valamint a Településképi Rendeletet kell figyelembe venni. Minden fejlesztésnél és beruházásnál törekedni kell a környezeti, természeti és táji szempontból az esetlegesen fellépő negatív hatások elkerülésére, csökkentésére, valamint megelőzésére.
Épületek, építmények létesítését a Településarculati Kézikönyvre, a település Településképi Rendeletére alapozva, a helyi sajátosságokhoz, a táj karakteréhez igazodva kell véghez vinni. Épületek, építmények tájban történő elhelyezésénél tájba illesztési tanulmány készítése indokolt.
Amennyiben a hatályos szabályozás előírja, építészeti-műszaki dokumentációt kell készíteni az építésügyi hatósági eljárások során az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló *312/2012. (XI. 8.)* Kormányrendelet tartalmi követelményei alapján.
Mint minden terv során, a településen történő bármely fejlesztés, beruházás során figyelemmel kell lenni a *Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvényben* foglaltakra.

A településtervben meghatározott területhasználatok a jellemzően antropogén behatás alatt álló területek karakterét, illetve a délkeleti településrészen mozgalmas és változatos képet adó dombsági rész képét nem módosítja és nem befolyásolja. Törekedni kell az egységes, összefüggő települési zöldinfrastruktúra hálózat fejlesztésére, amely a pozitív tájképi hatása mellett hozzájárul a klímavédelmi célok eléréséhez, a biodiverzitás növeléséhez is és a település élhetőségének, fejlesztési potenciáljának erősítéséhez.
Elsődleges cél kell, hogy legyen a jelenlegi kedvező környezeti körülmények fenntartása, valamint a megfelelő szennyvíz-közműhálózat kialakítása (elvezetés és vízkezelés) elsődleges szempontként jelentkeznek.
További lehetőség a csapadékvizek hasznosítási lehetőségeinek vizsgálata, illetve a megoldási lehetőségek kidolgozása (mind egyedi, mind közösségi szinten).
A megújuló energia hasznosításának lehetőségét is célszerű szem előtt tartani.

4.11.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra

A településterv a kialakult állapot megtartását, a környezeti állapotok szintentartását, vagy javítását célozta meg. A meglévő természeti-környezeti állapotra negatív, vagy visszafordíthatatlan hatással lévő fejlesztéseket, beruházásokat nem tartalmaz.
Borgáta esetében nem készült több tervváltozat a településterv készítése során, így a várható környezeti hatásokat a tervezett változat alapján értékeltük jelen dokumentumban.
A településtervben nem került meghatározásra olyan fejlesztési, módosítási elképzelés, amely a környezet, természet és táj állapotát, a jellemző karakterét befolyásolná, módosítaná akár települési, akár térségi szinten, így egyéb intézkedések, vizsgálatok, valamint monitorozási intézkedések megfogalmazása nem indokolt.

4.11.8. Összefoglaló

Jelen környezeti értékelés Borgáta településtervéhez készült a vonatkozó kormányrendelet tartalmi követelményeinek megfelelően.
A környezeti értékelés célja feltárni a települések fejlesztési elképzelései, tervezett beruházásai környezetre gyakorolt hatásait, majd azokra javaslatok megfogalmazásával elősegíteni, hogy a településrendezési eszközökben megfogalmazott távlati célok környezettel minél erősebb összhangja érvényesüljön.
Borgáta esetében nem határozható meg olyan fejlesztési elképzelés, amely jelentősen befolyásolná a település környezeti állapotát. A meglevő tájszerkezetben várhatóan változás nem következik be.
A település esetében kiemelt természetvédelmi oltalom alatt álló terület nem határolható le a rendelkezésre álló adatok alapján, az Országos Ökológiai Hálózat övezete sem érinti a községet.
Borgáta a környező településekkel együtt átalakított, az antropogén behatás mértéke jelentős (intenzív mezőgazdasági művelés). Természet közelinek nevezhető terület elenyésző mértékben van jelen. Mindezek következtében a táj érzékenysége nem kiemelt, de a fennálló környezeti állapotokra minden tervezés, fejlesztés során fokozott figyelemmel kell lenni.
Összességében elmondható, hogy a településterv nem tartalmaz olyan módosításokat, amelyek jelentős változást eredményeznek a település egésze és a környező települések tekintetében sem rövid, sem pedig hosszú távon, így várhatóan nem keletkezik majd negatív, környezetre káros hatás a terv elfogadása során.

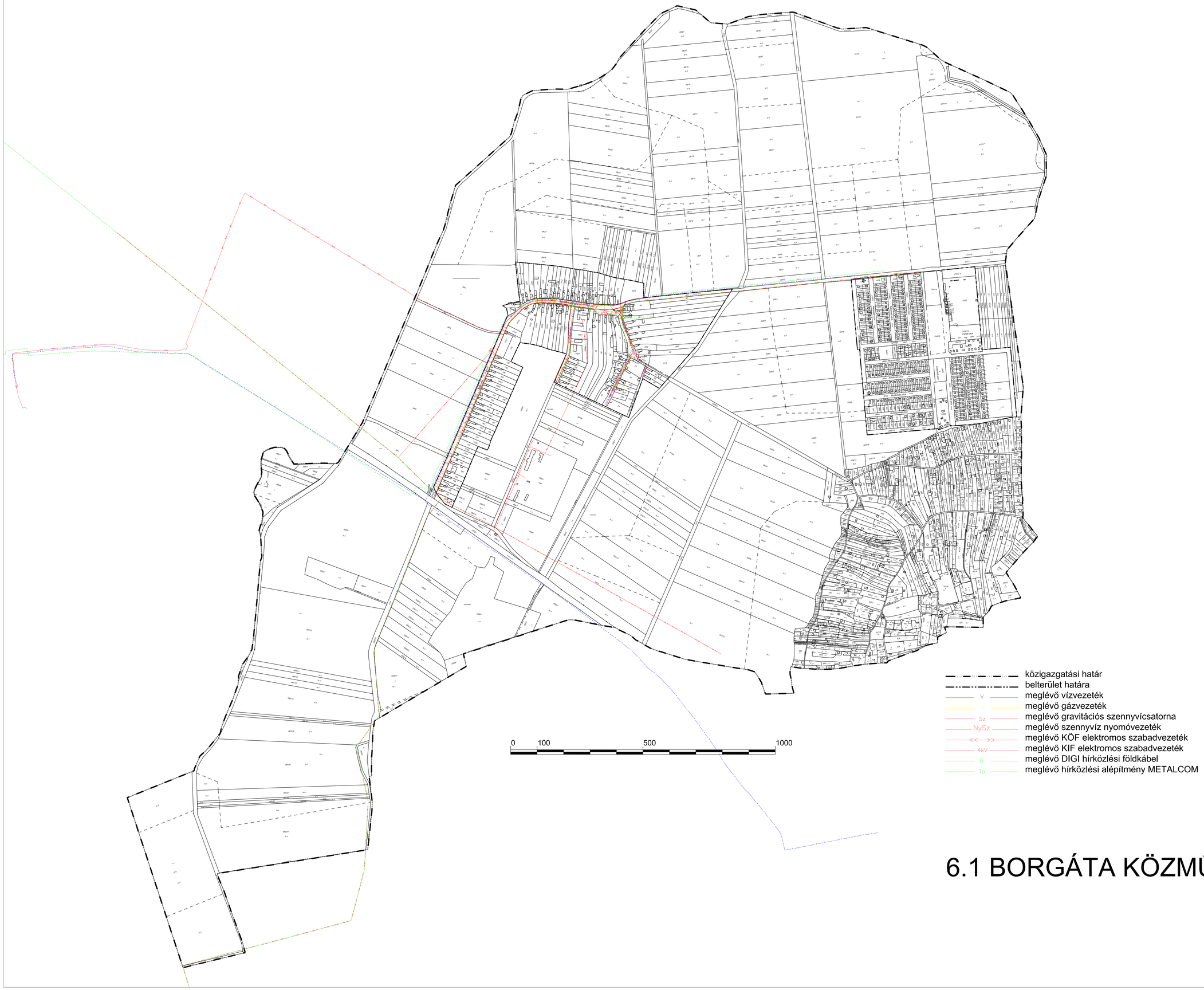

6.1 BORGÁTA KÖZMŰTÉRKÉP

5. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV

5.1 Borgáta Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) Önkormányzati rendelete Borgáta község helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről

Borgáta Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. §.(6) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §.(1) bekezdés 1. pontjában, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 13. §.(1) bekezdésben meghatározott feladatkörében eljárva, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 8. §.(2) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró szervek véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

I. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ALAKÍTÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

1. §

(1) Az építési övezetekben a nem beépített, vagy átalakításra szánt területeken telkeket beépíteni a vonatkozó építési övezeti előírások szerint lehet.

(2) A már kialakult területeken az (1) bekezdés előírásaitól az alábbiak szerint lehet eltérni:
a) Ha a telek jelenlegi beépítettsége meghaladja az övezetre előírtat, akkor a meglévő épület az felújítható, de az épületmagasság és a telek beépítettsége tovább nem növelhető. Amennyiben az épület elbontásra kerül, az új épület csak az övezetre előírt beépítettséggel építhető.
b) Ha a telek jelenlegi területe kisebb, mint az övezetre előírt kialakítható legkisebb telekterület, akkor a telek csak akkor építhető be, ha az épület elhelyezésére vonatkozó szabályok (tűztávolság, oldal,- elő,- és hátsókert méretek) betarthatók
c) Ha a telek jelenlegi építményeinek magassága meghaladja az övezetre előírtat, akkor az épületek felújíthatóak, de jelenlegi épületmagasságuk nem növelhető. Az épületek elbontása esetén új épület csak az övezetre előírt épületmagassággal építhető.

II. A TELEKALAKÍTÁS ELŐÍRÁSAI

2. §

(1) Az egyes építési övezetekben telkeket kialakítani, megosztani a vonatkozó építési övezeti előírások szerint lehet.

(2) Telekalakítás során az érintett telkek mindegyikének járműközlekedésre alkalmas közterülethez, vagy önálló helyrajzi számon útként nyilvántartott magánúthoz kell csatlakoznia.

(3) Telekalakítás során nyeles telek újonnan nem keletkezhet.

(4) Ahol a szabályozási terv új szabályozási vonalat jelöl, ott a közterület felőli telekhatárt az új szabályozási vonalon kell elhelyezni

(5) Az utak szabályozási vonallal kibővített területén nemcsak új építés tiltott, hanem az érintett telken bármilyen építési szándék esetén előbb a szabályozási terv szerinti telket ki kell alakítani, és a közterületként szabályozott telekrészt közforgalom elől el nem zárt magánút megnevezéssel önálló telekként kell telekkönyvezni.

III. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK ÉPÍTÉSI ÖVEZETEI

1. A falusias lakóterület általános előírásai

3. §

(1) Falusias lakóterületen ahol az építés feltételei terület – előkészítés, az e rendeletben meghatározott mértékű előközművesítés hiánya miatt nem biztosítottak, építési engedély csak annak megvalósulása után, az építési feltételek rendelkezésre állát követően adható.

(2) Faluias lakóterületen egy lakótelken legfeljebb egy tömbben elhelyezett két lakóegység építhető, kivétel ez alól az Lf-3 építési övezet, ahol egy lakóegység helyezhető el.

(3) A falusias lakóterületen az egyes telkeken belül rendeltetési egységenként 1db személygépkocsi parkoló elhelyezendő.

(4) A falusias lakóterületen olyan egyéb gazdasági tevékenység folytatása nem engedhető meg, amelynek környezetterhelése meghaladja a megengedett értékeket.

(5) A falusias lakóterületen elhelyezhető és tiltott rendeltetéseket e rendelet 4. melléklete (táblázat) tartalmazza.

2. Az egyes építési övezetek előírásai falusias lakóterületen

4. §

(1) Az **Lf – 1** építési övezet előírásai:
a) A beépíthető legkisebb telek területe 1000 m^2.
b) A beépítettség legnagyobb mértéke 30%.
c) A beépítési mód oldalhatáron álló. A melléképítményeket a főépítménnyel azonos oldalhatáron kell megépíteni.
d) A telek belsejében az utolsó melléképítménytől legalább 30m-re az oldalhatárra merőlegesen pajta építhető. A 12m-nél keskenyebb telkeken a pajta zártsorúan, telekhatártól telekhatárig terjedhet.
e) Az épületek magassága legfeljebb 4,5m lehet.
f) A zöldfelület aránya a telekterület legalább 40% kell legyen.
g) A már beépített telkeken átépítés és újraépítés esetén a meglévő előkert méretet kell figyelembe venni.
h) 10,0m-nél keskenyebb telkeken meglévő épületek a beépítettség és a szintterület növelése nélkül felújíthatók, de nem építhetők újra.

(2) Az **Lf – 2** építési övezet előírásai:
a) A kialakítható és a beépíthető legkisebb telek területe 1000 m^2.
b) A beépítettség legnagyobb mértéke 30%.
c) A beépítési mód oldalhatáron álló.
d) Az épület magassága legfeljebb 4,5 m lehet.
e) A már beépített telkeken átépítés és újraépítés esetén a meglévő előkert méretet kell figyelembe venni.
f) A még beépítetlen telkeken új épület építésekor az előkert mérete az utcában kialakult mérethez kell igazodjon.
g) Az oldalkert legkisebb mérete 4,0m,a hátsókerté 10m lehet.
h) A zöldfelület aránya a telekterület legalább 40% kell legyen.
i) Az övezeti előírásokat a Petőfi Sándor utca és a Deák Ferenc utca közötti teleksávban a Petőfi utcára nézően kell alkalmazni.

(4) Az **Lf – 3** építési övezet előírásai
a) A meglévő épületek a jelenlegi beépítettség mellett felújíthatóak, de amennyiben esetleges rossz állaguk miatt lebontásra kerülnek, az építendő új épület esetén a beépítettség a 30% -ot nem haladhatja meg.
c) Új épület építése estén a beépítettség legnagyobb mértéke 30%.
d) Az épületeket előkert nélkül lehet megépíteni.
e) A beépítési mód oldalhatáron álló, a főépülettel egybeépített melléképület a hátsó telekhatárhoz igazodóan kerített ház jelleggel befordulhat.
f) A megengedett legnagyobb épületmagasság legfeljebb 3,0m lehet.
g) A zöldfelület aránya legalább 15% kell legyen.

(5) Az **Lf – 4** építési övezet előírásai
a) Az építési övezetben telekmegosztás a Szabályozási Terven javasolt telekhatárok figyelembe vételével végezhető.
b) A kialakítható telek utcai telekhatáron mért legkisebb szélessége 40 m kell legyen.
c) Az előkert legkisebb mérete 3,0m, az oldalkerté pedig 4,0m.
d) A beépítettség legnagyobb mértéke 30%.
e) A beépítési mód szabadon álló.
f) Az épület magassága legfeljebb 5,5m lehet.
g) A zöldfelület aránya legalább 40% kell legyen.

3. A településközpont vegyes terület építési előírásai

5. §

(1) **Vt-1** jelű övezet az 53hrsz. (Kultúrház) területére terjed ki.
a) A beépítési mód oldalhatáron álló.
a) A beépítettség legnagyobb mértéke 30% lehet.
b) Az épület magassága legfeljebb 4,5m.
c) A zöldfelület aránya legalább 50% kell legyen.

(2) **Vt-2** jelű övezet a 92 hrsz.(Ifjúsági ház) és a 93hrsz.(harangláb) területére terjed ki.
a) A beépítettség 100%.
b) Az épületek felújíthatóak, de magasságuk nem növelhető.

4. Üdülőterület építési előírásai

6.§.

(1) Az **Üü** jelű, üdülőházak elhelyezésére szolgáló építési övezet előírásai:
a) A beépítési mód szabadonálló.
b) Megengedhető legnagyobb építménymagasság: 5,0 m
c) A beépíthető legkisebb telek területe: 1500,0 m2
d) A legnagyobb beépítettség: 30 %
e) Előkert legkisebb mérete: 5,0 m
f) Közműellátás: teljes
g) A megengedhető legkisebb zöldfelület aránya: 60 %
h) A megengedett legnagyobb beépítettség telkenként egy épület építésével valósítható meg. Az épület legalább három, de legfeljebb öt üdülő rendeltetési egységet foglalhat magába.
i) Az övezet telkein mobil ház nem helyezhető el.

(2) Az **Üh** jelű, hétvégi házak elhelyezésére szolgáló építési övezet előírásai
a) A beépítési mód szabadon álló .
b) Megengedhető legnagyobb építménymagasság: 3,0 m
c)A beépíthető legkisebb telek területe: 340,0 m^2
d) A legnagyobb beépítettség: 30 %
e) Előkert legkisebb mérete: 3,0 m
f) Közműellátás: teljes
g) A megengedhető legkisebb zöldfelület aránya: 50 %
h) A megengedett legnagyobb beépítettség telkenként egy épület építésével valósítható meg. Az épület legfeljebb két üdülő rendeltetési egységet foglalhat magába.
i) Az övezet telkein mobil ház nem helyezhető el.

5. Különleges terület építési előírásai

7.§.

(1) A **K-Tfü** jelű terület a termálfürdő területe, amelyen a fürdő funkcót kiszolgáló és fenntartásához szükséges építmények helyezhetők el.
a) A beépítettség legfeljebb 2% lehet.
b) Az épületek a Királykő utcai telekhatáron és oldalhatáron helyezhetők el.
c) Az épület magassága legfeljebb 4,5m lehet.
d) A megengedhető legkisebb zöldfelület aránya: 80 %

6. Mezőgazdasági üzemi területek építési előírásai

8.§.

(1) a) A **K-Mü** jelű mezőgazdasági üzemi területen mezőgazdasági termények és mezőgazdasági gépek tárolására szolgáló csarnoképületek, valamint irodaépületek helyezhetők el.
b) A beépítési mód szabadon és oldalhatáron álló.
c) A legnagyobb beépítettség 40%.
d) A megengedett legnagyobb építménymagasság 5,0m.
e) A zöldfelület legkisebb mértéke 40% lehet.

IV. BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK ÖVEZETEI

1. Közlekedési területek

9. §

(1) A közlekedési és közműelhelyezésre szolgáló terület az országos és a helyi közutak, a kerékpárutak, a gépjármű várakozóhelyek (parkolók) – a közterületnek nem minősülő telkeken megvalósulók kivételével – a járdák és a gyalogutak, mindezek csomópontjai, vízelvezetési rendszere és környezetvédelmi létesítményei, továbbá a közművek és a hírközlés építményeinek elhelyezésére szolgál.

(2) A közlekedési terület rendeltetése szerint:
a) országos közúti közlekedési terület **KÖu-1**
b) belterületi kiszolgáló utak **KÖu-2**
c) külterületi mezőgazdasági utak **KÖu-3.**

(3) A közlekedési területen a közlekedést kiszolgáló
a) közlekedési építmények, közúti jelzőtáblák,
b) közművek, hírközlési és környezetvédelmi építmények,
c) hirdető berendezések,
d) szobrok és emlékművek valamint
e) beépítésre szánt területen haladó szakaszán utcabútorok helyezhetőek el.

(4) A közlekedési területeket és létesítményeket, azok szabályozási szélességeit és védőtávolságait a szabályozási terv ábrázolja.

(5) A település közigazgatási területén belül található országos főút külterületi szakaszai mellett a szabályozási a terven jelölt, az úttengelytől számított 100-100m, a mellékút külterületi szakaszai mellett az úttengelytől számított 50-50 m-es védőtávolság előírt.

(6) A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges
a) külterületen a védőtávolságon belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeletetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok, és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított 10 m távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához;
b) belterületen – a közút mellet – ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a szabályozási tervben szereplő közlekedési és közműterületen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez.

(7) Beépítésre szánt területekhez kapcsolódó közlekedési területeken a közmű és elektronikus hírközlési nyomvonalas hálózatok és járulékos műtárgyaik kiépítésénél, illetve a meglévő hálózatok korszerűsítésénél a tájkép védelme és az esztétikai követelmények érvényesítése céljából a műszaki lehetőségek és a védett értékek védelmi szempontjainak mérlegelésével terepszint alatti elhelyezést kell biztosítani.

(8) Az utak, parkolók fásítása kötelező, melyet kertészeti tervek szerint a közművek figyelembevételével kell megvalósítani. Előtérbe kell helyezni a honos, tájba illő fajok telepítését.

(9) A **KÖe** jelű egyéb közlekedési terület (058/11hrsz és 058/12hrsz.) előírásai
a) a beépítési mód szabadon álló
b) a legnagyobb beépítettség a 3%-ot nem haladhatja meg,
c) a megengedett legnagyobb építési magasság 3,50 m
d) a zöldfelület legkisebb mértéke a 60%

2. A Közműterületre és a közművezetékekre vonatkozó előírások

10. §

(1) A **Közm** jelű szennyvízátemelő területén csak a rendeltetésnek megfelelő építmények, szerelvények helyezhetők el. Védőtávolsága 20m, melyen belül huzamos emberi tartózkodásra alkalmas létesítmény nem építhető.

(2)A közművezetékeket és közműlétesítményeket közlekedési és közműterületen kell elhelyezni, ettől eltérő elhelyezés csak szolgalmi vagy vezetékjog biztosítás mellett engedélyezhető.

(3) Magánterületen vezetett közművezetékek közműkezelők általi megközelítését a tulajdonosnak biztosítani kell. A közműkiváltásra a kezelő nem kötelezhető.

(4) A közművezetékek védelme érdekében az előírt védőtávolságokat be kell tartani.

(5) A meglévő 20 kV-os elektromos légvezetékek szabad megközelítését, védőtávolságát biztosítani kell

(6) A település csapadékvizét nyílt árokhálózatban, vagy csapadékvíz csatornahálózatban kell elvezetni.

3. Zöldterületek

11. §

(1) A Szabályozási Terv 1ha-nál kisebb területű zöldfelületet, **Zkk** jelű közkertet határol körül.

(2) A övezet területén belül csak a rendeltetésnek megfelelő eszközök, építmények helyezhetők el. Legkevesebb 90%-ban zöldfelületként kell fenntartani.

4. Erdőterületek

12. §

(1) Az erdőterület rendeltetése szerint egyéb erdőterület **(Ee)**.

(2) A **Ee** jelű gazdasági célú erdő övezetben a gazdálkodás elsődleges célja az erdei termékek előállítása. Csak a fa- vagy szaporítóanyag-termeléshez, vadgazdálkodáshoz, erdészeti kutatáshoz, oktatáshoz kapcsolódó épületek helyezhető el a következő feltételekkel:
a) a beépíthető legkisebb telekterület: 10 ha
b) a beépítési mód: szabadonálló
c) a megengedett legnagyobb épületmagasság 4,5m lehet.

(3) Lakókonténer, egyéb mobil jellegű építmény az erdőterületeken még átmenetileg sem helyezhető el.

(4) Az **Ev** jelű erdőterület a termálfürdő és üdülőterületetet védi, a szomszédságában levő szántó területről származó por és zajszennyezés kiszűrésére szolgál. Területén kétszintű növényzet telepítendő, épületet, építményt elhelyezni nem lehet.

5. Mezőgazdasági területek

13. §

(1)Mezőgazdasági terület az azonos tájjelleg és használat szerint a következő övezetekbe tartozik:
a) A hagyományosan kertgazdálkodású területrészek **MK** jelűek
b) Az általános mezőgazdasági **Má-1** jelű övezetbe az árutermelő, zömében szántó földrészletek.
c) Az általános mezőgazdasági **Má-2** jelű övezetbe a gyepgazdálkodású területek tartoznak.

(2) Az **Mk** jelű övezetre vonatkozó építési előírások:
a) Az övezetben csak kert, gyümölcsös, szőlő művelési ágban lévő, legalább a telek teljes területének 50%-ára kiterjedően valamelyik ágban művelt, aktív gazdasági hasznosítású telek építhető be.
b) Az övezet telkein mobil ház nem helyezhető el.
c) Beépítési mód:oldalhatáron és szabadon álló.
d) A beépítettség megengedhető legnagyobb mértéke 3%, de legfeljebb egy 20,0 m2 alapterületű épület és egy földdel borított pince építhető.
e) A épületmagasság legfeljebb 2,5 m lehet.
f) Az előkert legkisebb mérete 10,0 m.
g) Az oldalkert: min 3,0 m kell legyen.

(3) Az **Má-1** jelű általános mezőgazdasági terület övezetében mezőgazdasági tájfásítás fennmaradt elemeinek maradéktalan megóvásán túl, az árkok, csatornák, a köz- és dűlőutak, a birtokhatárok mentén új, az élővilág fennmaradását szolgáló fasorokat, cserjesávokat, erdősávokat kell telepíteni.

(4) Az **Má-1** jelű övezetben létesítmények elhelyezése a következő előírások szerint lehetséges:
a) A beépíthető telkek legkisebb területe 1 ha, szélessége 80,0 m, mélysége 200,0 m.
b) A beépítési mód szabadonálló.
c) A beépítettség legfeljebb 3,0%, de nagy méretű telkeken az építmények összesített bruttó alapterülete telkenként 150,0 m^2- t nem haladhatja meg.
d) A megengedett legnagyobb épületmagasság 5,0 m.
e) Az elő, oldal- és hátsókert mérete min. 20,0 m kell legyen.

(5) Az **(Má-2)** jelű gyepművelésű általános mezőgazdasági övezetben építmények elhelyezésére vonatkozó előírások

a) az övezet területén csak a hagyományos állattartást szolgáló és szénatároló építmények helyezhetők el, lakóépület és mezőgazdasági terményfeldolgozó nem építhető.
b) A beépíthető földrészlet legkisebb területe 3,0ha.
c) A megengedett legnagyobb beépítettség 0,5%.

d) Az övezetben épített környezet védelme, valamint vízvédelmi okokból a lótartás kivételével az Állategészségügyi Szabályzat 1.számú függelékében meghatározott nagyszámú állattartás tilos.

6. Vízgazdálkodási területek

14. §

(1) Borgáta község területén vízgazdálkodással összefüggő területei:
a) **V1** jelű a Kodó patak és parti sávja,
b) **V2** jelűek az árkok.

(2) A Kodó – patak partélétől számított 6,0m-es sávon a növényzetet úgy kell alakítani, hogy a mederkarbantartás elvégezhető legyen.

7. A különleges beépítésre nem szánt terület építési előírásai

15. §

(1) A **Kb-T** jelű terület a temető területe, amelyen a temetkezési és a funkciót kiszolgáló terület fenntartása érdekében szükséges építmény építhető.
a) A beépítettség legfeljebb 2% lehet.
b) A beépítési mód oldalhatáron álló.
c) Az épület magassága legfeljebb 5,0 m.

(2)A **Kb-Mü** jelű mezőgazdasági üzemi területen mezőgazdasági termények és mezőgazdasági gépek tárolására szolgáló csarnoképületek, valamint irodaépületek helyezhetők el.
a) A beépítési mód szabadon és oldalhatáron álló.
b) A legnagyobb beépítettség 10%.
c) A megengedett legnagyobb építménymagasság 5,0m.
d) A zöldfelület legkisebb mértéke 20% lehet.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. §

Az Igazgatási terület szabályozási terve az 1. melléklet, Az építési övezetek, övezetek telekalakítási és beépítési szabályai megnevezésű táblázat a 2. melléklet, Az elhelyezhető és tiltott rendeltetések táblázat a 3 melléklet, Az egyes telkekhez, övezetekhez, illetve építési övezetekhez tartozó biológiai aktivitásérték fenntartására vonatkozó zöldfelületi követelmények a 4 melléklet.

18. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő ……. napon lép hatályba.

……	……..
Gőcze Zsanett	Dr. Balas Endre
polgármester	jegyző

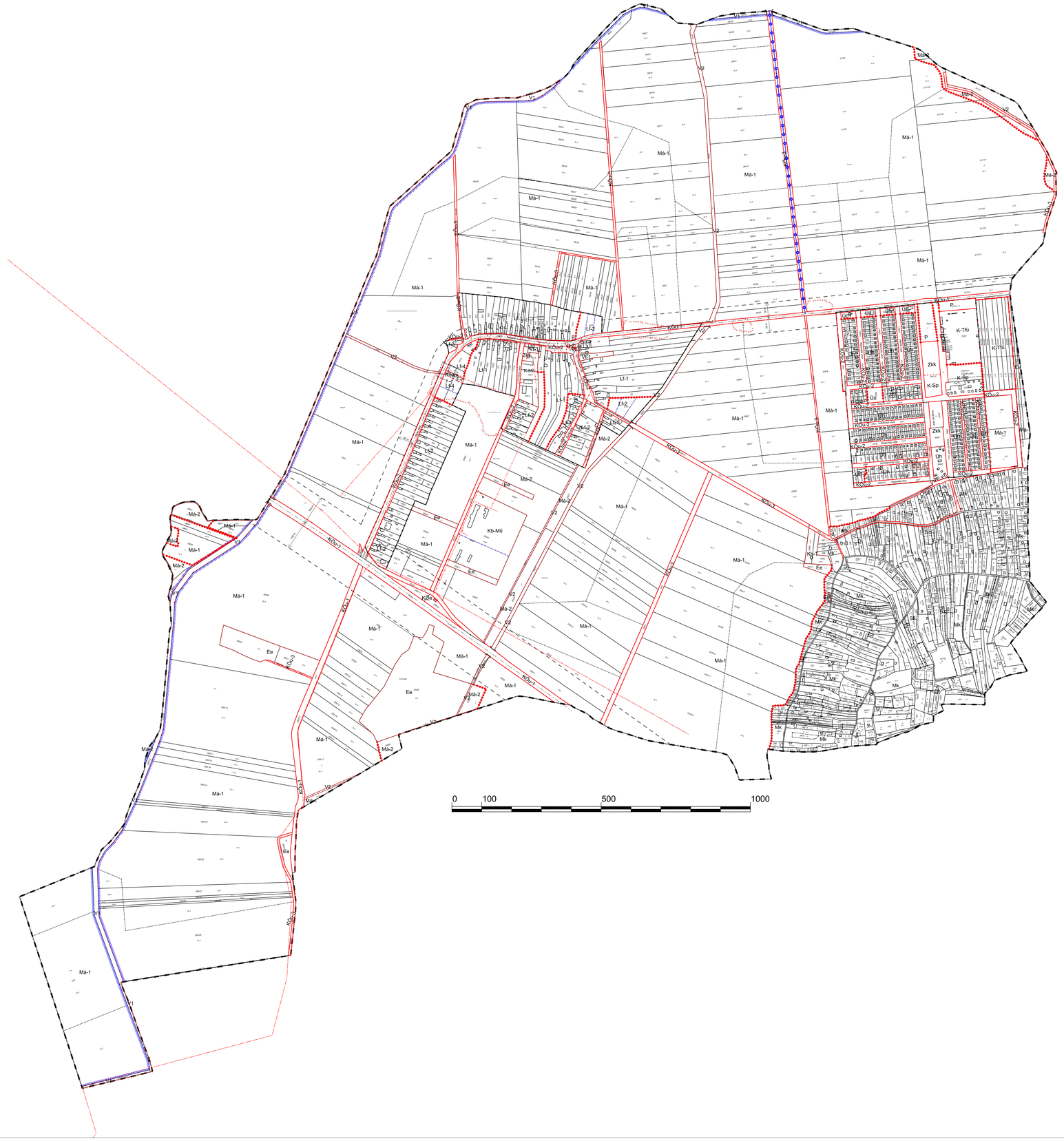

BORGÁTA

KÖZSÉG
IGAZGATÁSI TERÜLET
SZABÁLYOZÁSI TERVE

M = 1 : 5 000

É

JELMAGYARÁZAT:

igazgatási terület határ
beépítésre szánt terület határa
tervezett beépítésre szánt terület határa

I. SZABÁLYOZÁSI ALAPELEM

szabályozási vonal
szabályozási szélesség — 12.5
építési övezet/övezethatár
építési övezet/övezetjel — Lf-1, Má
területfelhasználási egység határa
kötelező megszüntető jel

II. SZABÁLYOZÁSI ELEM

Javasolt telekhatár

III. MÁS JOGSZABÁLYBÓL KÖVETKEZŐ SZABÁLYOZÁSI ELEM

Felszíni víz parti sávja
Nyilvántartott régészeti lelőhely
Védőtávolság — 20 m

IV. EGYÉB RAJZI ELEMEK

Híd
Kerékpár út
meglévő KIF elektromos szabadvezeték
meglévő KÖF elektromos szabadvezeték

V. ÉPÍTÉSI ÖVEZETEK

Lf-1, - Lf-4	Lakóterület
Vt	Településközpont vegyes terület
Üü	Üdülőházas üdülőterület
Üh	Hétvégiházas üdülőterület
K-Sp	Különleges terület kemping
K-Tfü	Különleges terület fürdő
K-Mü	Különleges mezőgazdasági üzemi terület

VI. ÖVEZETEK

KÖu-1	Országos közút
KÖu-2	Belterületi kiszolgáló út
KÖu-3	Külterületi mezőgazdasági út
KÖe	Egyéb közlekedési terület
P	Parkoló
ZKK	Közkert zöldterület
Ee	Egyéb erdő
Ev	Védelmi célú erdő
Mk	Kertes mezőgazdasági terület
Ma-1	Általános mezőgazdasági terület-szántó
Ma-2	Általános mezőgazdasági terület-gyep
Kb-Mü	Különleges beépítésre nem szánt terület--mezőgazdasági üzemi terület
Kb-T	Különleges beépítésre nem szánt terület--temető
Közm	Közmű terület
V1	Vízgazdálkodási terület-patak
V2	Vízgazdálkodási terület-árok

A ./2023. (.....) RENDELET 2. MELLÉKLETE

Tsz: 554-TT/2022

ARCHIGRAF Község Malonárok u. 17. TEL:94/509-400

BORGÁTA KÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK FELÜLVIZSGÁLATA

5.2

IGAZGATÁSI TERÜLET SZABÁLYOZÁSI TERVE

2023.06

M=1: 5 000

TELEPÜLÉSTERVEZŐ: GODAVSZKY BEÁTA TT-1 18-0019		ÜGYVEZETŐ: SZABÓ GÁBOR
TÁJTERVEZŐ: SZILY ADRIEN TK 184005	KÖZLEKEDÉSTERVEZŐ: TÓTH JÁNOS A-Út Zrt.(Ká18) LINKARON KFT	KÖZMŰTERVEZŐ: FERENCZ ATTILA BSZTS: VZu-1196/01/2003 ÉPMARTECHKFT
TÁJTERVEZŐ: VARGA DALMA TK2004005		ELEKTROMOS ENERGIA ELLÁTÁS: SÁNDORFI ZSIGMOND GYÖRGY TK2000005
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS: ILLYÉS zSUZSANNA KÖRNYVÉD 35/08/KKT 002/BJ/Ká/ny/34/2011		HIDROLÓGIA: BARANYAI PÉTER ÉMT 06-0782

2. melléklet a … /2023. (……..) önkormányzati rendelethez

Az építési övezetek, övezetek telekalakítási és beépítési szabályai

övezeti jel, kód	**a telek**											**az épület megengedett**		**a telek**
	beépítési módja	**kialakítható legkisebb/legnagyobb**				**beépíthető legkisebb**		**megengedett**				**legnagyobb**	**legmagasab pontja**	**közmű-ellátás**
								legnagyobb			**legkisebb**			
		területe		**szélessége**		**területe**	**széles-sége**	**beépítettsége**		**szintterület mutatója**	**zöldfelületi aránya**	**épület-magassága**		
								terepszint felett	**terepszint alatt**			**maximum**		**közmű-vesített-sége**
		m^2	**m^2**	**m**	**m**							**m**		
		min.	**max.**	**min.**	**max.**	**m^2**	**m**	**%**	**%**	**m^2/m^2**	**%**	**max.**	**m**	
		Tt. min	**Tt. max**	**Tsz.min**	**Tsz.max**	**Tt-b**	**Tsz-b**	**B-ta**	**B-tf**	**SZ tm**	**Z min.**	**Ém**	**Élp**	**Km**
Lf – 1	O	1000	2000	12	25	1000	12	30	30	0,5	40	4,5	10.5	teljes
Lf-2	O	1000	1200	12	16	1000	12	30	30	0,5	40	4,5	10,5	teljes
Lf-3	O	450	900	12		400	12	30	30	0,5	15	3,0	9,5	teljes
Lf-4	Sz	2600	_	40	_	2600	40	30	30	0,5	40	5,5	12	teljes
Vt-1	O	_	_	_	_	1160	35	30	30	0,5	50	4,5	10,5	teljes
Üü	Sz	1500	_	35	_	3000	35	30	30	0,5	60	5,0	12	teljes
Üh	Sz	340	700	14	32	350	14	30	_	0,5	50	3,0	9,5	teljes
K-Tfü	Sz	_	55 600	_	180	_	_	2	_	_	80	4,5	10,5	teljes
K-Mü	O	1700	9650	22	130	1700	22	40	40	0,6	40	5,0	10,5	teljes
Zkk	_	700	6350	45	120	_	_	_	_	_	80	_	_	részleges
Ev	_	_	12 655	25	_	_	_	_	_	_	_	_	_	közmüve-sítetlen
Ee	SZ	_	_	_	_	10 000	_	0,02	0,02	_	_	4,5	10,5	közmüvesí-tetlen
Mk	Sz	815	_	15	_	815	15	8	8	0,055	92	3,0	9	részleges
Má-1	Sz	_	_	_	_	10 000	80	3 de legfeljebb 150 m^2	_	_	_	5,0	10,5	közmüve-sítetlen
Má-2	Sz	_	_	_	_	30 000	50	0,5	_	_	_	5,0	10,5	közmüve-sítetlen
Kb-Mü	O-Sz	16 500	_	92		16 500	92	10	10	0,2	20	5,0	10,5	teljes

3. melléklet a 2022 /…... (……..) önkormányzati rendelethez
Az elhelyezhető és tiltott rendeltetések

Általános használat szerinti besorolás	**Falusias lakóterület**				**Településközpont vegyes terület**		**Üdülő terület**		**Különle-ges terület**		**Közle-kedési terület**		**Közmű terület**	**Zöld-terült**	**Erdőterület**		**Mezőgazdasági terület**		**Beépí-tésre nem szánt külön-legesterület**	
Építési övezet/ övezet jele	**Lf-1**	**Lf-2**	**Lf-3**	**Lf-4**	**Vt-1**	**Vt-2**	**Üü**	**Üh**	**K-tfü**	**K-Mü**	**Köu**	**Köe**	**Közm**	**Zkk**	**Ev**	**Ee**	**Mk**	**Má**	**Kb-T**	**Kb-Mü**
Telkenként elhelyezhető önálló rendeltetési egységek és azok legnagyobb száma																				
lakás	**2X**	**2X**	**2X**	**2X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
iroda	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**1X**
egészségügyi	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
hitéleti	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**
igazgatási	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
oktatási	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**
kulúrális	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
közösségi szórakoztató	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
kereskedelmi	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**2X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
szolgáltatói	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
vendéglátó	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**2X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
szállás jellegű	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**		**1X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
nem zavaró hatású gazdasági	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**1X**
raktár, tárolás	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**
üzemanyagtöltő	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**

Melléképítmények																				
Építési övezet/ övezet jele	**Lf-1**	**Lf-2**	**Lf-3**	**Lf-4**	**Vt-1**	**Vt-2**	**Üü**	**Üh**	**K-tfü**	**K-Mü**	**KÖu**	**KÖe**	**Közm**	**Zkk**	**Ev**	**Ee**	**Mk**	**Má**	**Kb-T**	**Kb-Mü**
közmű becsatlakozási műtárgy	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**1X**
közműpótló műtárgy	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**1X**
hulladékgyűjtő edénytároló	**T**	**T**	**T**	**T**	**11X**	**T**	**1X**	**T**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**1X**
épülettől különálló, építménynek nem minősülő kirakatszekrény	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
kerti építmény	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**1X**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**
húsfüstölő, jégverem, zöldségverem	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**
állat ól, állatkifutó	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
trágyatároló	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
komposztáló	**1X**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**
építménynek minősülő antennatartó szerkezet, zászlótartó oszlop	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**
lakókocsi	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**1X**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**	**T**

Rendeltetés, önálló rendeltetési egység jelölése az építési övezet/ övezet területén

- elhelyezhető (X)
- feltétellel elhelyezhető (F)
- tiltott (T)
- amennyiben indokolt, a kialakult állapot szerint megtartható, de újként nem létesíthető (M)